

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Węgrów na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Węgrów 2023

Zamawiający:

Miasto Węgrów
ul. Rynek Mariacki 16
07-100 Węgrów

Wykonawca:

Westmor Consulting Urszula Wódkowska
Biuro: ul. Królewiecka 27, 87-800 Włocławek
Siedziba: ul. 1 Maja 1A, 87-704 Bądkowo

Zespół autorów pod kierownictwem
Karoliny Drzewieckiej – Kierownika Projektu:
Joanna Kaszubska – Konsultant
Kamil Siuszko – Analityk

Spis treści

Wykaz skrótów	4
1. Wstęp.....	6
2. Efekty realizacji dotychczasowego programu	8
3. Ocena stanu środowiska	9
3.1 Charakterystyka miasta.....	9
3.1.1 Położenie administracyjne i geograficzne	9
3.1.2 Infrastruktura techniczna	10
3.2 Analiza stanu środowiska przyrodniczego miasta	14
3.2.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza.....	14
3.2.2 Zagrożenia hałasem	28
3.2.3 Pola elektromagnetyczne	34
3.2.4 Gospodarowanie wodami	36
3.2.5 Gospodarka wodno-ściekowa.....	48
3.2.6 Zasoby geologiczne.....	51
3.2.7 Gleby.....	54
3.2.8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	57
3.2.9 Zasoby przyrodnicze	59
3.2.10 Zagrożenia poważnymi awariami.....	68
3.3 Zagadnienia horyzontalne.....	69
3.3.1 Adaptacja do zmian klimatu.....	69
3.3.2 Działania edukacyjne w zakresie ochrony środowiska	71
3.3.3 Nadzwyczajne zagrożenia środowiskowe	72
3.3.4 Monitoring środowiska	73
4. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie	74
4.1 Kierunki interwencji, cele oraz zadania wynikające z oceny stanu środowiska	74
4.2 Instrumenty realizacji programu	82
5. System realizacji programu ochrony środowiska	83
5.1 Zarządzanie ochroną środowiska w miasta.....	83
5.2 Monitoring programu ochrony środowiska.....	83
6. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi	84
7. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	103
Spis tabel, rysunków	107

Wykaz skrótów

As – Arsen
C₆H₆ – Benzen
Cd – Kadm
CO – Tlenek węgla
CO₂ – Dwutlenek węgla
dam³ – Dekametry sześciennie
dB – decybel
DK – droga krajowa
DW – droga wojewódzka
Dz. U. – Dziennik Ustaw
GIOŚ – Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
GUS – Główny Urząd Statystyczny
GZWP – Główny Zbiornik Wód Podziemnych
ha – hektar
Hz - Herz
IMGW - Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej
JCWP – Jednolite Części Wód Powierzchniowych
JCWPd – Jednolite Części Wód Podziemnych
JST – jednostka samorządu terytorialnego
KPOŚK – Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych
kV – kilowolt
m – metr
M.P. – Monitor Polski
mb – metr mierzący
Mg – Megagram
MWh – Megawatogodziny
NAT – naturalny
NFOŚIGW - Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
Ni – Nikiel
NO₂ – Dwutlenek azotu
NO_x – Tlenki azotu
O₂ – Tlen
O₃ – Ozon
OSP – Ochotnicza Straż Pożarna
OUG - Okręgowy Urząd Górniczy
OZE – Odnawialne Źródła Energii
Pb – Ołów
PEM – Pole elektromagnetyczne
PIB – Państwowy Instytut Badawczy
PIG – Państwowy Instytut Geologiczny
PM – (z ang. Particulate Matter) pył zawieszony
PM₁₀ – mieszanina zawieszonych w powietrzu cząsteczek, których średnica nie przekracza 10 mikrometrów
PM_{2,5} – mieszanina zawieszonych w powietrzu cząsteczek, których średnica nie jest większa niż 2,5 mikrometra
PMS - Program Monitoringu Środowiska
PMŚ – Państwowy Monitoring Środowiska
PNp – potok lub strumień nizinny piaszczysty
POŚ – Program Ochrony Środowiska
PSZOK – Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych
RDOŚ – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Rz_org – rzeka w dolinie o dużym udziale torfowisk
SDRR – Średni Dobowy Roczny Ruch

SO₂ – Dwutlenek siarki

SPA2020 - Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030

SUiKZP – Studium Kierunków i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego

SWOT – metoda analizy, której nazwa została utworzona z pierwszych liter wyrazów: S – strengths (silne strony, atuty), W – weaknesses (słabe strony), O – opportunities (szanse), T – threats (zagrożenia)

szt. – sztuka

u.p.o.ś. – Ustawa Prawo Ochrony Środowiska

UE – Unia Europejska

WE – Wspólnota Europejska

WFOŚ – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska

WFOŚiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

WIOŚ – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska

zb. – zbiornik

ZDR - zakład o dużym ryzyku wystąpienia awarii,

ZZR – zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii.

1. Wstęp

Zgodnie z art. 17 ust. 1. ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2024 r., poz. 54), organ wykonawczy gminy w celu realizacji polityki ochrony środowiska zobligowany jest do sporządzenia gminnego programu ochrony środowiska.

Projekt gminnego programu ochrony środowiska opiniowany jest przez właściwy zarząd powiatu, a następnie uchwalany przez radę gminy. Z realizacji programu organ wykonawczy gminy sporządza co dwa lata raport, który przedstawia najpierw radzie gminy, a następnie przekazuje do organu wykonawczego powiatu.

Należy również podkreślić, że zgodnie z art. 17 ust. 4 ww. ustawy, organ wykonawczy gminy zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2023 r. poz. 1094 ze zm.) w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie programu ochrony środowiska.

Niniejszy program ochrony środowiska (dalej Program lub POŚ) został sporządzony z uwzględnieniem „Wytucznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska” z dnia 2 września 2015 r. Ministerstwa Środowiska. Zawiera cele i działania, a także środki i mechanizmy niezbędne do osiągnięcia wyznaczonych celów oraz monitoring realizacji programu. Określony harmonogram działań jest niezbędny do poprawy jakości życia mieszkańców i stanu środowiska oraz przyczynia się do zapewnienia zrównoważonego rozwoju.

W Programie uwzględniono wymagania następujących przepisów prawnych, w tym dotyczących ochrony środowiska:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.),
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2024 r., poz. 54),
- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2023 r. poz. 1094 ze zm.),
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2023 r. poz. 1336 ze zm.),
- ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. 2024 r. poz. 399),
- ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. 2023 r. poz. 1587 ze zm.),
- ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz.U. z 2023 r. poz. 1658 ze zm.),

- ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej (Dz.U. 2024 poz. 433),
- ustawa z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz.U. 2020 poz. 1680),
- ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. prawo wodne (Dz.U. 2023 r. poz. 1478 ze zm.),
- ustawa z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz.U. 2024 r. poz. 105),
- ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. z 2024 r. poz. 82),
- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2023 r. poz. 977 ze zm.),
- ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U. 2023 r. poz. 977 ze zm.),
- ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. 2023 r. poz. 537 ze zm.),
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 2023 r. poz. 633 ze zm.).

W trakcie prac nad Programem:

- konsultowano się z pracownikami Urzędu Miejskiego w Węgrowie w zakresie pozyskania informacji niezbędnych do opracowania Programu,
- dokonano oceny relacji pomiędzy zapisami środowiskowych dokumentów strategicznych szczebla centralnego, wojewódzkiego i powiatowego, w celu ustalenia uwarunkowań zewnętrznych dla opracowywanego Programu,
- dokonano analizy aktualnych dokumentów strategicznych Miasta Węgrów w celu zachowania spójności priorytetów oraz zapewnienia skoordynowanej realizacji działań w nich ujętych,
- określono potrzeby w zakresie ochrony środowiska na terenie miasta Węgrów i na ich podstawie sprecyzowano cele i niezbędne działania ekologiczne pozostające w zgodności z celami ujętymi w krajowych, wojewódzkich i powiatowych dokumentach strategicznych oraz innymi obowiązującymi dokumentami strategicznymi Miasta Węgrów
- opracowano harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji poszczególnych działań ekologicznych, mając na uwadze pilność zaspokojenia potrzeb w zakresie ochrony środowiska, możliwości finansowe Miasta Węgrów oraz dostępne źródła finansowania,
- określono sposób wdrażania i zasady monitorowania realizacji Programu.

W niniejszym Programie Ochrony Środowiska uwzględniono następujące, zasadnicze części:

- charakterystykę miasta Węgrów, uwzględniającą położenie oraz stan infrastruktury i środowiska,

- uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne realizacji Programu Ochrony Środowiska na szczeblu krajowym, wojewódzkim, powiatowym oraz gminnym,
- analizę jakości środowiska na terenie miasta wraz z planowanymi działaniami ekologicznymi,
- obszary interwencji, kierunki interwencji, cele oraz zadania wraz z harmonogramem ich realizacji,
- propozycje systemu wdrażania i monitorowania Programu.

2. Efekty realizacji dotychczasowego programu

Na terenie miasta Węgrów obowiązywał „Program Ochrony Środowiska dla Miasta Węgrowa na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026”, który został przyjęty uchwałą nr XVIII/114/2019 Rady Miejskiej Węgrów w dniu 27 grudnia 2019 r. Miasto co dwa lata sporządza zgodnie z ustawą prawo ochrony środowiska raporty z realizacji Programu Ochrony Środowiska.

Poniżej przedstawiono wykonane działania w latach 2019-2022, które zostały uwzględnione w „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Węgrowa na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026”:

- termomodernizacja budynków,
- wymiana oświetlenia na energooszczędne,
- likwidacja konwencjonalnych źródeł ciepła lub wymiana na inne o większej sprawności,
- wdrażanie systemów sprzyjających efektywności energetycznej, w tym zarządzania energią,
- budowa i przebudowa dróg gminnych, utwardzenie dróg i poboczy oraz opracowanie dokumentacji projektowej,
- wykorzystanie odnawialnych źródeł energii do produkcji energii elektrycznej i ciepłej,
- opracowanie i prowadzenie akcji promocyjno-edukacyjnych w zakresie ochrony powietrza w tym gospodarki niskoemisyjnej oraz promowanie rozwiązań przyczyniających się do redukcji emisji zanieczyszczeń,
- przebudowa sieci elektroenergetycznej,
- modernizacja linii napowietrznej SN,
- prowadzenie kampanii edukacyjnych w zakresie szkodliwości hałasu oraz promowanie rozwiązań przyczyniających się do jego redukcji (np. promowanie transportu publicznego i jazda na rowerze),
- ograniczenie zużycia wody w rolnictwie i leśnictwie

- ograniczenie wpływu rolnictwa na wody poprzez racjonalne nawożenie i edukację w zakresie rozwoju rolnictwa ekologicznego (ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych
- prowadzenie ewidencji i kontrola zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków
- stosowanie technologii i urządzeń ograniczających możliwość przedostawania się nieczystości do gruntu i wód,
- realizacja przedsięwzięć zwiększających retencję wodną na terenach leśnych, rolniczych i zurbanizowanych,
- działania inwestycyjne i utrzymaniowe związane z melioracjami wodnymi
- działania edukacyjne w szkołach i przedszkolach, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach oszczędnego użytkowania wody
- budowa, rozbudowa i modernizacja urządzeń służących do oczyszczania ścieków komunalnych i zagospodarowywania osadów ściekowych,
- budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej,
- modernizacja Stacji Uzdatniania Wody,
- edukacja ekologiczna dotycząca racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej,
- usuwanie wyrobów zawierających azbest,
- budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w mieście Węgrów,
- prowadzenie działań o charakterze edukacyjnym i informacyjnym w zakresie ochrony przyrody,
- edukacja społeczeństwa na rzecz kreowania prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu poważnych awarii.

3. Ocena stanu środowiska

3.1 Charakterystyka miasta

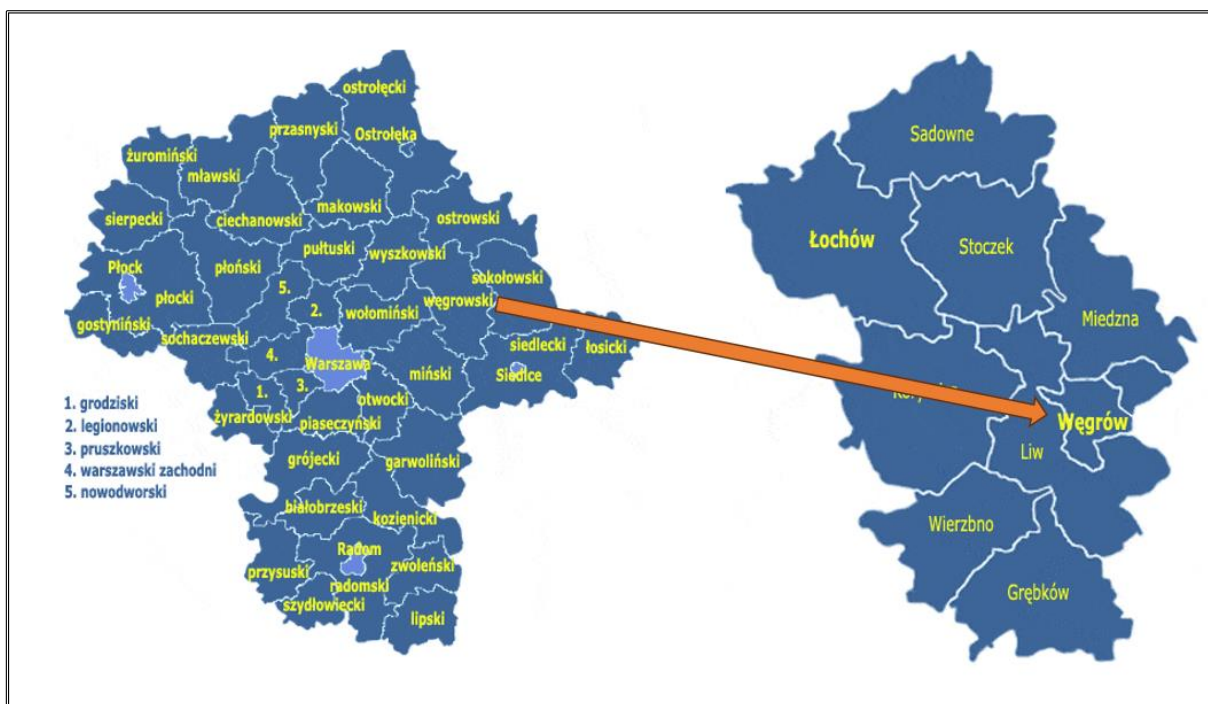
3.1.1 Położenie administracyjne i geograficzne

Miasto Węgrów zlokalizowane jest w powiecie węgrowski, w województwie mazowieckim. Według danych GUS (stan na koniec 2022 r.), miasto Węgrów zamieszkiwało 11 839 osób na powierzchni 35 km². Mężczyźni stanowili 47,50% wszystkich mieszkańców (5 624 mężczyzn), a pozostałe 52,50% stanowiły kobiety (6 215 kobiet).

Obszar miasta Węgrów graniczy:

- gminą Liw,
- gminą Miedzna,
- gminą Sokółów Podlaski.

Rysunek 1. Położenie miasta Węgrów na tle powiatu węgrowskiego i województwa mazowieckiego

Źródło: Gminy.pl

Według podziału fizyko-geograficznego Polski terytorium, wg J. Kondrackiego, miasto Węgrów położone jest na obszarze mezoregionów których linia oddzielająca przechodzą przez teren miasta: Obniżenie Węgrowskie – znajdujące się po zachodniej części, Wysoczyzna Siedlecka – znajdujące się po wschodniej części. Są one przyległe to siebie w zachodniej części miasta. Dokładne położenie miasta na tle mezoregionu przedstawiono w tabeli oraz na rysunku (miejsce przylegania dwoj mezoregionów zaznaczone jest na rysunku fioletową linią).

Tabela 1. Położenie Miasta Węgrów wg regionalizacji fizycznogeograficznej Polski

Miasto Węgrów		
Megaregion	Pozaalpejska Europa Środkowa	
Prowincja	Niż Środkowoeuropejski	
Podprowincja	Niziny Środkowoeuropejskie	
Makroregion	Nizina Południowopodlaska	
Mezoregion	Obniżenie Węgrowskie	Wysoczyzna Siedlecka

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://geologia.pgi.gov.pl>

3.1.2 Infrastruktura techniczna

Układ drogowy na terenie miasta Węgrowa tworzą:

- droga krajowa nr 62,
- drogi wojewódzkie:

- droga nr 637 relacji Warszawa-Węgrów: droga w województwie mazowieckim o długości 79,5 km łącząca Warszawę z Węgrowem. Przebiega przez 4 powiaty: miasto stołeczne Warszawę, miński, wołomiński oraz węgrowski,
  - droga nr 696 relacji Siedlce-Węgrów: droga przebiega przez 2 powiaty: węgrowski (gminy: Węgrów i Liw) oraz siedlecki (gminy: Mokobody, Suchożebry i Siedlce),
- drogi powiatowe,
- drogi gminne.

Droga krajowa nr 62 oraz drogi wojewódzkie stanowią podstawowy układ drogowo-uliczny zapewniający powiązanie Węgrowa z terenami zewnętrznymi. Natomiast drogi powiatowe i gminne tworzą układ komunikacyjny powiązań wewnętrznych, przy jednoczesnym zachowaniu śródmiejskiego i historycznego położenia ulic w centrum miasta.

Część dróg, która jest w dobrym stanie technicznym, stwarza warunki do przejazdów zarówno pasażerskich, jak i towarowych. Dobry stan techniczny wpływa również na zmniejszenie się wydzielania spalin oraz kurzów i pyłów do atmosfery. Dlatego istotne jest utrzymanie dróg w dobrym stanie i poddawanie ich regularnym pracom modernizacyjnym.

Najbliższe porty lotnicze znajdują się: 87 km – Warszawa Okęcie, 107 km – Warszawa Modlin.¹

Przez teren Miasta nie przebiegają linie kolejowe.

Poniższy rysunek przedstawia szczegółowe układ komunikacyjny na terenie miasta Węgrów.

---

¹ Ibidem.

Rysunek 2. Układ komunikacyjny na terenie miasta Węgrów

Źródło: <https://www.google.com/maps>

Infrastruktura zaopatrzenia w ciepło

Węgrów nie posiada scentralizowanego systemu ciepłowniczego (nie istnieją zakłady produkujące ciepło – ciepłownie, elektrociepłownie). Ciepło wytwarzane jest za pomocą indywidualnych kotłowni i systemów grzewczych, w których najczęściej wykorzystywane są takie paliwa jak gaz ziemny, drewno i węgiel kamienny.²

² Strategia Rozwoju Miasta Węgrowa na lata 2021-2030

Infrastruktura zaopatrzenia w energię elektryczną

Według danych z GUS, liczba odbiorców energii elektrycznej w mieście Węgrów w 2022 r. wyniosła 5 122 osoby. W tym samym roku zużycie energii elektrycznej wyniosło 9 888,31, co stanowi spadek o 4,33% (447,66 MWh) względem roku 2018. Zużycie energii elektrycznej na 1 mieszkańca w ostatnich latach wzrosło. Szczegółowe dane przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 2. Energia elektryczna w gospodarstwach domowych w mieście Węgrów

Wyszczególnienie	Jednostka	2018	2019	2020	2021	2022
odbiorcy energii elektrycznej	os.	4 816	4 879	4 915	4 955	5 122
zużycie energii elektrycznej	MWh	10 335,97	10 263,23	10 114,81	10 545,25	9 888,31
zużycie energii elektrycznej na 1 mieszkańca	kWh	812,77	812,74	837,25	879,94	832,91

Źródło: Dane z GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl>

Infrastruktura zaopatrzenia w gaz ziemny

Węgrów zasilany jest gazem ziemnym z gazociągu wysokiego ciśnienia $\varnothing 150$ relacji Punkt Wyjścia do PSQ "Proszów"-Węgrów, który jest dystrybuowany do odbiorców poprzez sieci gazowe średniego ciśnienia. Źródłem zasilania dla miasta jest stacja gazowa I stopnia, zlokalizowana przy Al. Siedleckiej, w centralno-południowej części miasta.³

Według danych z GUS, w latach 2018-2022, w mieście Węgrów odnotowano rozbudowę sieci gazowej. W latach tych odnotowano także znaczny wzrost ludności korzystający z sieci gazowej – 8 476 osób. Zwiększeniu tym samym czasie uległa liczba gospodarstw domowych będących odbiorcami gazu o 3 657 gospodarstwa domowych.

W poniższej tabeli przedstawiono charakterystykę sieci gazowej na terenie miasta.

Tabela 3. Charakterystyka sieci gazowej na terenie miasta Węgrów

Wskaźnik	Jednostka	2018	2019	2020	2021	2022
Długość czynnej sieci dystrybucyjnej	m	32 885	34 118	37 947	43 203	46 674
Czynne przyłącza do budynków ogółem	szt.	18	769	854	980	1 044

³ Strategia Rozwoju Miasta Węgrowa na lata 2021-2030.

Wskaźnik	Jednostka	2018	2019	2020	2021	2022
w tym budynki mieszkalne	szt.	666	730	845	921	981
Odbiorcy gazu	szt.	940	1 037	4 028	4 542	4 597
Odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	gosp. dom.	501	602	711	812	881
Zużycie gazu przez gospodarstwa domowe	MWh	23 977,1	23 208,1	24 340,0	32 807,0	25 186,8
Zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań	MWh	8 961,8	22 071,8	23 079,9	31 145,1	22 798,0
Ludność korzystająca z sieci gazowej	os.	2 557	2 779	10 110	11 264	11 033

Źródło: Dane z GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/>

3.2 Analiza stanu środowiska przyrodniczego miasta

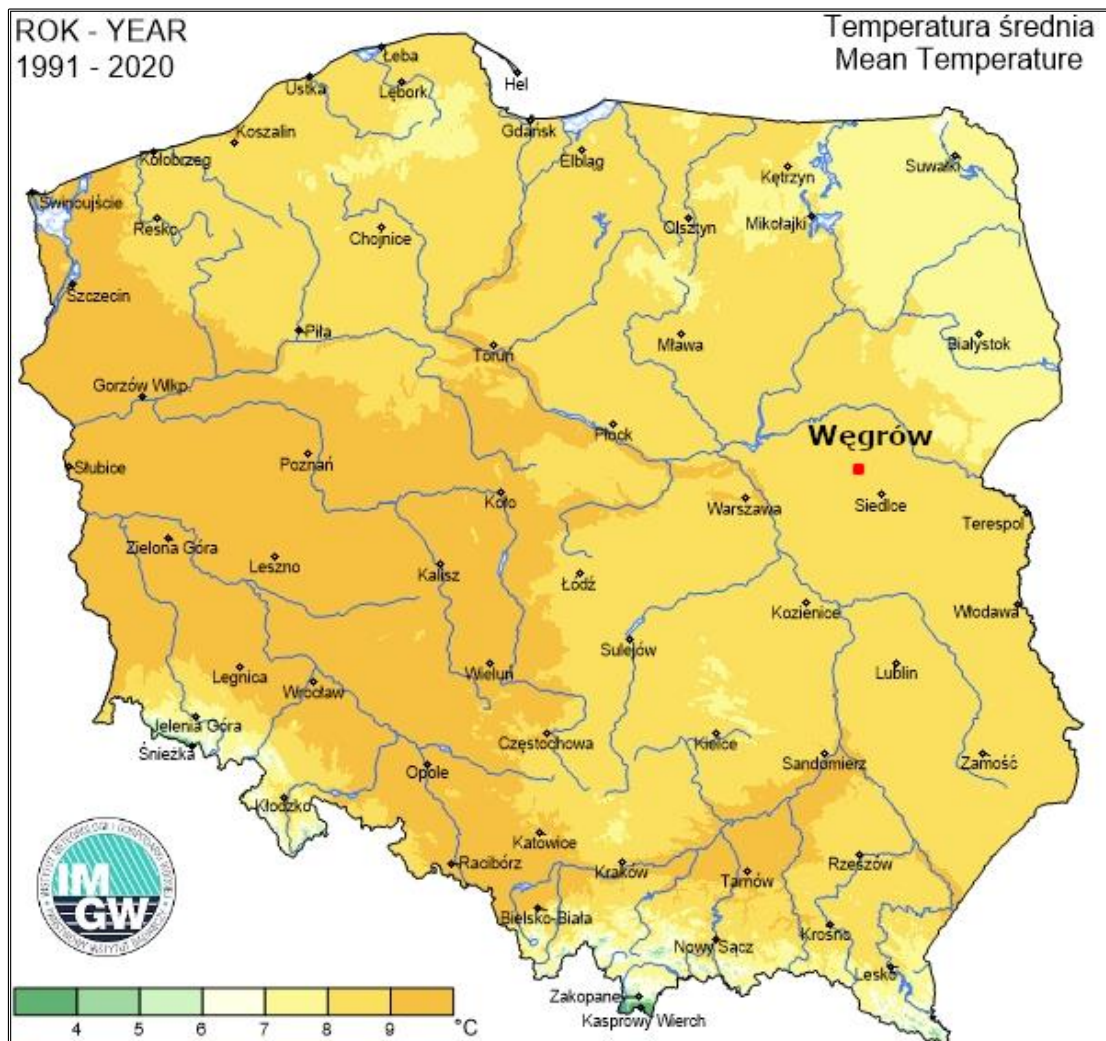
3.2.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza

Klimat

Według danych z Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej (dalej IMWG), średnia temperatura w mieście Węgrów w latach 1991-2020 osiągała poziom ok. 8-9°C.

Dokładną średnią temperaturę w Polsce przedstawiono rysunku poniżej.

Rysunek 3. Średnia temperatura w Polsce w latach 1991-2020

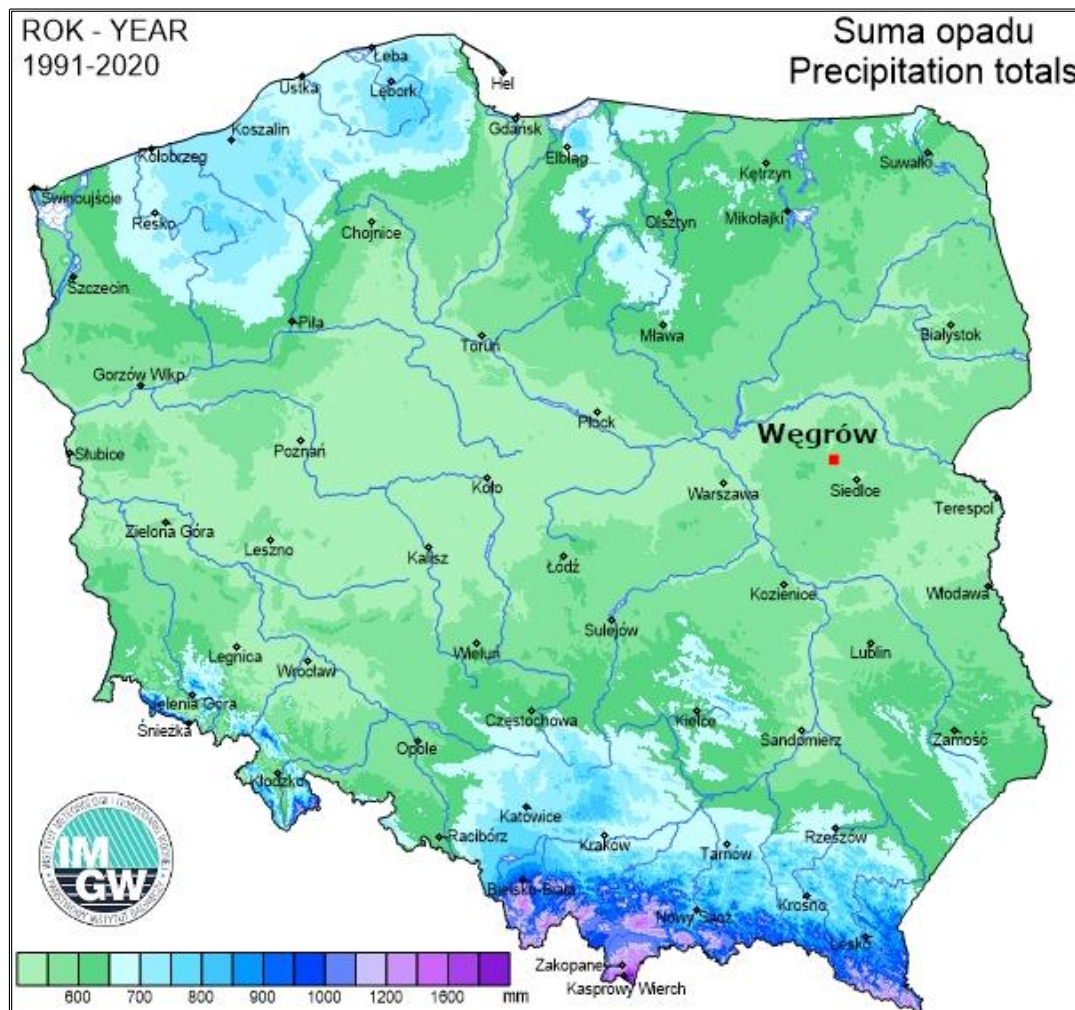
Źródło: <https://klimat.imgw.pl>

Rozkład, kierunek i siła wiatrów mają istotny wpływ na warunki pogodowe i klimatyczne miasta. W strefie gdzie położony jest Węgrów, dominują przeważnie wiatry z zachodu, a w zimie przeważają wiatry północno-zachodnie.⁴

Według danych IMGW, w latach 1991-2020 suma opadów na tym obszarze osiągała poziom ok. 550-600 mm.

⁴ Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Węgrowa.

Rysunek 4. Roczna suma opadów w Polsce w latach 1991-2020

Źródło: <https://klimat.imgw.pl>

Okres wegetacyjny w Mieście Węgrów trwa około 230 dni, obejmując znaczną część roku. To czas, w którym rośliny rozwijają się, kwitną, i owocują, wykorzystując korzystne warunki atmosferyczne do wzrostu. Długi okres wegetacyjny stanowi ważny element dla rolnictwa i ekosystemu lokalnego, umożliwiając zróżnicowane uprawy i rozwój flory w tym malowniczym regionie Mazowsza.⁵

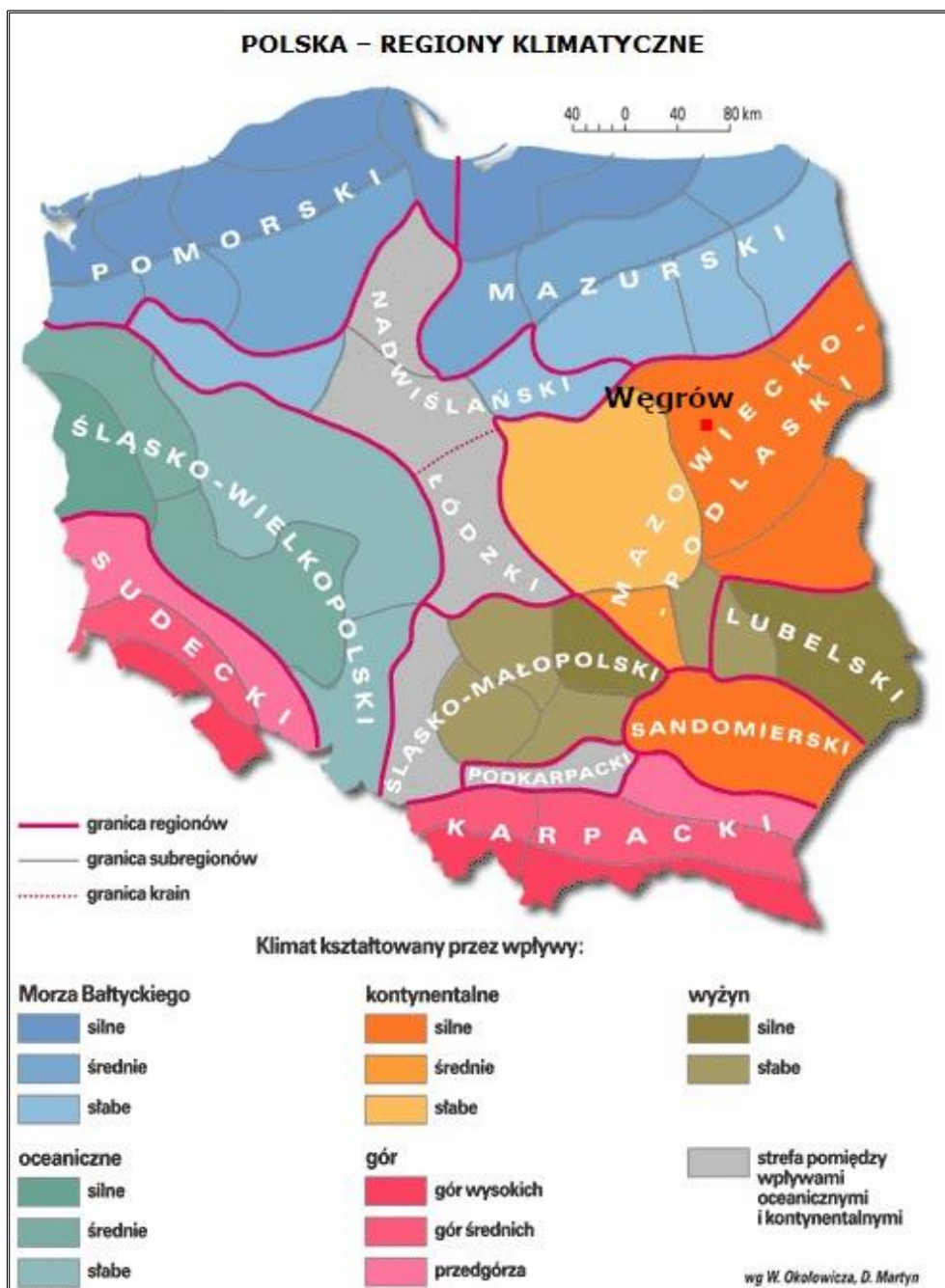
Miasto Węgrów, zgodnie z regionalizacją rolniczo-klimatyczną wg W. Okołowicza i D. Martyn, znajduje się w obrębie zaliczanym do mazowiecko-podlaskiej dzielnicy rolniczo-klimatycznej. Teren charakteryzuje się znacznymi wpływami kontynentalnymi, długim i wczesnym latem, długimi i surowymi zimami.

Na rysunku poniżej przedstawiono podział na dzielnice zgodnie z regionalizacją rolniczo-klimatyczną wg W. Okołowicza i D. Martyn (1979 r.).

⁵ <https://www.bdl.lasy.gov.pl/>

Rysunek 5. Dzielnice rolniczo-klimatyczne Polski według W. Okołowicza i D. Martyn

Źródło: <http://www.wiking.edu.pl>

Stan powietrza

Zakres i sposoby ochrony powietrza atmosferycznego w polskim prawie środowiskowym określone są głównie w ustawie Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2024 poz. 54). Przepisy te dotyczą ochrony zasobów środowiska przyrodniczego, przeciwdziałania zanieczyszczeniom, wydawania pozwoleń, opłat i kar administracyjnych za wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza.

Potrzeba prawnej ochrony powietrza atmosferycznego jest skutkiem jego zanieczyszczenia, które w ustawie Prawo ochrony środowiska zostało zdefiniowane jako: „emisja, która może

być szkodliwa dla zdrowia ludzi lub stanu środowiska, może powodować szkodę w dobrach materialnych, może pogarszać walory estetyczne środowiska lub może kolidować z innymi uzasadnionymi sposobami korzystania ze środowiska” (art. 3 pkt 49 u.p.o.ś.).

Na terenie miasta Węgrów, można wyodrębnić dwa rodzaje zanieczyszczeń powietrza – tzw. emisję liniową i emisję powierzchniową. Źródłem emisji liniowej jest ruch drogowy w obrębie drogi krajowej nr 62, drogi wojewódzkiej nr 637 i 696, dróg powiatowych i gminnych, tj. wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych. Wielkość emisji ze źródeł komunikacyjnych zależy m.in. od intensywności ruchu pojazdów i rodzaju stosowanego paliwa. Dodatkowy wpływ na ilość emisji zanieczyszczeń wynika z tzw. emisji wtórnej, związanej z unoszeniem się pyłu PM10 z nawierzchni dróg.

Emisje powierzchniowe mogą pochodzić także z indywidualnych źródeł ciepła w budynkach (tzw. niska emisja), gdzie stosowane się paliwa stałe, nieekologiczne. W wyniku spalania materiałów opałowych, oprócz ciepła, powstają również gazy spalinowe, popioły i żużle (szczególnie w przypadku paliw stałych).

Wypełniając obowiązek wynikający z art. 89 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, Główny Inspektor Ochrony Środowiska wykonuje roczne oceny jakości powietrza. W przypadku województwa mazowieckiego za 2022 r., dokonana została w podziale na 4 strefy: aglomerację warszawską, miasto Płock, miasto Radom, strefę mazowiecką. Miasto Węgrów mieści się w strefie mazowieckiej, wobec czego w poniższych tabelach zestawiono wyniki klasyfikacji dla tej strefy. Ocena poziomów substancji w powietrzu odbywa się pod kątem ochrony zdrowia ludzi oraz ochrony roślin, co zaprezentowano poniżej.

Tabela 4. Wynikowe klasy strefy mazowieckiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za rok 2022 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy													Symbol klasy wynikowej dla ozonu dla obszaru całej strefy	
		Kryterium – poziom dopuszczalny							Kryterium – poziom docelowy						Kryterium - poziom celu długoterminowego	
		SO ₂	NO ₂	PM10	PM2,5		Pb	C ₆ H ₆	CO	As	B(a)P	Cd	Ni	O ₃		
			Faza I	Faza II												
Strefa mazowiecka	PL1404	A	A	A	A	A1	A	A	A	A	A	C	A	A	A	D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim za rok 2022

Tabela 5. Wynikowe klasy strefy mazowieckiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za rok 2022 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy				Symbol klasy wynikowej dla ozonu dla obszaru całej strefy	
		Kryterium – poziom dopuszczalny				Kryterium - poziom docelowy	Kryterium - poziom celu długoterminowego
		SO ₂		NO _x			
Strefa mazowiecka	PL1404	A		A		A	D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim za rok 2022

Substancje oceniane ze względu na ochronę zdrowia ludzi to:

- dwutlenek siarki (SO₂),
- dwutlenek azotu (NO₂),
- tlenek węgla (CO),
- benzen (C₆H₆),
- ozon troposferyczny (O₃),
- pył zawieszony PM10, oraz zawarte w tym pyłe metale ciężkie (ołów, arsen, kadm, nikiel i benzo(a)piren),
- pył PM2,5.

Substancje oceniane ze względu na ochronę roślin to:

- dwutlenek siarki (SO₂),
- tlenki azotu (NO_x),
- ozon (O₃).

W wyniku klasyfikacji, w zależności od analizy stężeń w danej strefie, można wydzielić następujące klasy stref:

1. Dla substancji, dla których określone są poziomy dopuszczalne lub docelowe:

- **klasa A** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych,
- **klasa C** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne i poziomy docelowe.

Poziom dopuszczalny – dopuszczalny poziom substancji w powietrzu ustalony na podstawie wiedzy naukowej, w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie, lub środowisko, jako całość, który powinien być osiągnięty w określonym terminie i po tym terminie nie powinien być przekraczany.

Poziom docelowy – docelowy poziom substancji w powietrzu ustalony w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie, lub środowisko jako całość, który ma być osiągnięty tam, gdzie to możliwe w określonym czasie.

2. Dla substancji, dla których określone są poziomy celu długoterminowego:

- **klasa D1** – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 nie przekraczają poziomu celu długoterminowego,
- **klasa D2** – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 przekraczają poziom celu długoterminowego.

Poziom celu długoterminowego – poziom substancji w powietrzu, który należy osiągnąć w dłuższej perspektywie – z wyjątkiem przypadków, gdy nie jest to możliwe w drodze

zastosowania proporcjonalnych środków – w celu zapewnienia skutecznej ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska.

3. Dla PM_{2,5}, dla którego określono poziom dopuszczalny dla fazy II:

- **klasa A1** – stężenia PM_{2,5} na terenie strefy nie przekraczają poziomu dopuszczalnego dla fazy II,
- **klasa C1** – stężenia PM_{2,5} przekraczają poziom dopuszczalny dla fazy II.

Poziom dopuszczalny faza II – poziom dopuszczalny określony dla fazy II jest to orientacyjna wartość dopuszczalna, która zostanie zweryfikowana przez Komisję Europejską w świetle dalszych informacji, w tym na temat skutków dla zdrowia i środowiska oraz wykonywalności technicznej. Od 1 stycznia 2020 r. poziom dopuszczalny dla fazy II do osiągnięcia to: 20 µg/m³.

Roczna ocena jakości powietrza za 2022 r. w strefie mazowieckiej wykazała przekroczenia następujących standardów emisji:

- dla ochrony zdrowia:
  - dla poziomu dopuszczalnego benzo(a)pirenu w pyle zawieszonym PM₁₀,
  - dla poziomu celu długoterminowego ozonu,
- dla ochrony roślin:
  - dla poziomu celu długoterminowego ozonu.

Dla pozostałych zanieczyszczeń standardy emisyjne w granicach strefy mazowieckiej były dotrzymane. Terytorium miasta Węgrów znajduje się w obszarze przekroczeń poziomu docelowego B(a)P w pyle PM₁₀ (kryterium ochrona zdrowia) oraz długoterminowego O₃ (kryterium ochrona zdrowia i ochrona roślin).

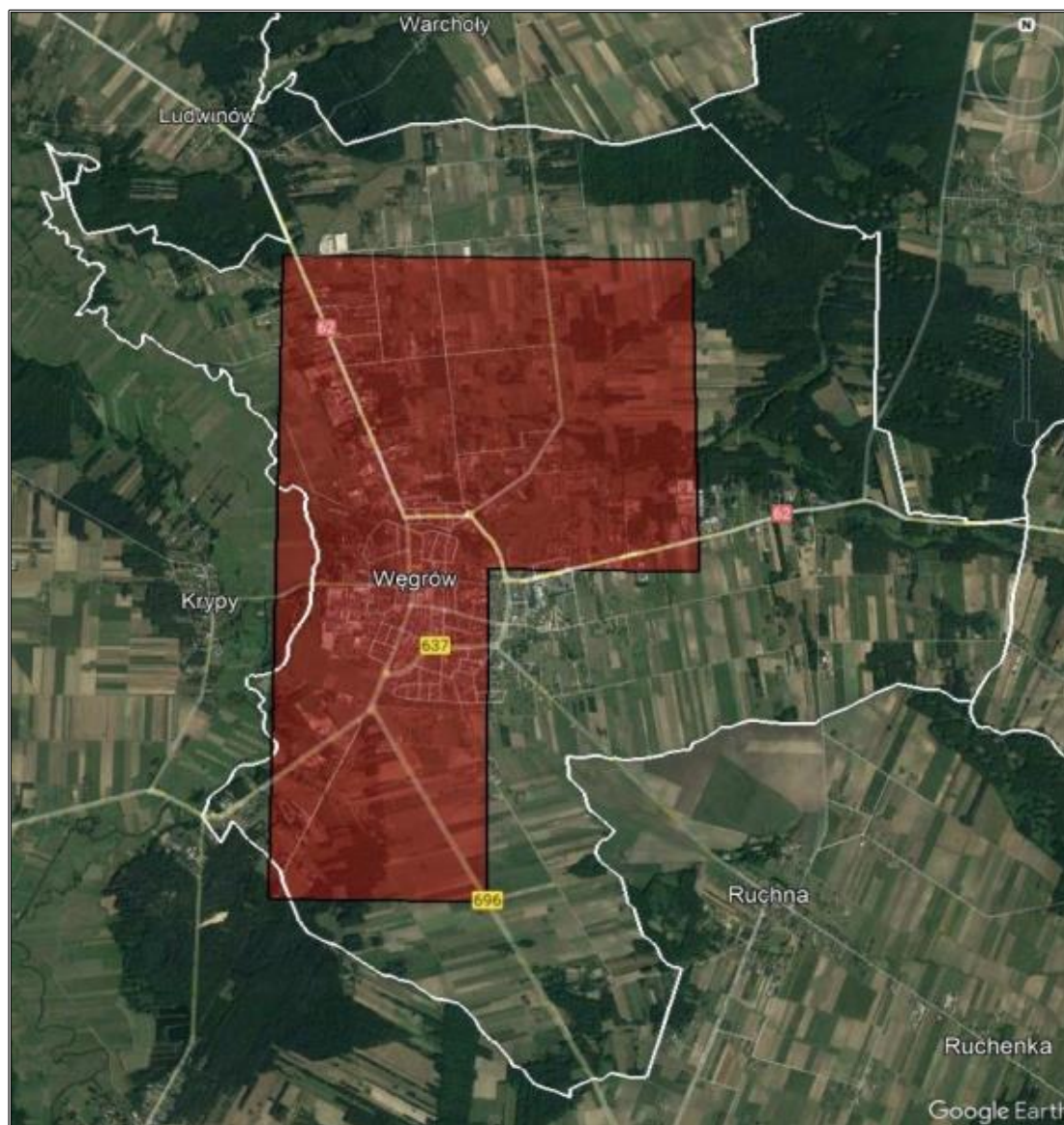
Na terenie miasta nie ma zlokalizowanej stacji monitoringu jakości powietrza. Dla potrzeb dokonania rocznej oceny jakości powietrza za rok 2022, wykorzystano wyniki modelowania matematycznego jakości powietrza przygotowane przez Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy oraz metodę obiektywnego szacowania.⁶

Poniżej przedstawiono zasięg obszaru przekroczenia poziomu docelowego stężenia benzo(a)pirenu w pyle zawieszonym PM₁₀, określonego ze względu na ochronę zdrowia, na terenie miasta Węgrów w 2022 roku. Widać na nim, że obszarami, w których wystąpiło przekroczenie jest środkowo-wschodnia część miasta (w największym stopniu zurbanizowana).

---

⁶ Dane z GIOŚ.

Rysunek 6. Zasięg obszaru przekroczenia poziomu docelowego stężenia benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10, określonego ze względu na ochronę zdrowia, na terenie miasta Węgrów w 2022 roku.

Źródło: Dane z GIOŚ

Wartości stężeń średniorocznych w roku kalendarzowym 2022 na terenie miasta Węgrów:

- NO₂ (nr CAS 10102-44-0): Sa = 7 - 8 µg/m³,
- SO₂ (nr CAS 7446-09-5)⁷: Sa = 3 - 4 µg/m³,
- Pył zawieszony PM₁₀: Sa = 18 - 24 µg/m³,
- Pył zawieszony PM_{2,5}: Sa = 12 - 17 µg/m³,
- Benzen (nr CAS 71-43-2): Sa = 1 µg/m³,

⁷ Poziom dopuszczalny jako wartość średnioroczna dla SO₂ jest określony w polskim prawie jedynie pod kątem ochrony roślin, co oznacza, że norma ta nie dotyczy stref będących aglomeracjami lub miastami, o których mowa w ustawie Prawo ochrony środowiska,

- Ołów (nr CAS 7439-92-1)⁸: Sa = 0,005 µg/m³,
- Benzo(a)piren (nr CAS 50-32-8)⁹: Sa = 0,38 – 2,76 ng/m³.

W celu poprawy jakości powietrza poprzez redukcję emisji z niskiej emisji, Miasto Węgrów aktywnie uczestniczy w realizacji ogólnopolskiego programu rządowego „Czyste Powietrze”. Wspomaga przyszłych beneficjentów, wspierając ich w procesie przygotowywania i składania wniosków o dofinansowanie na wymianę źródeł ciepła, termomodernizację domów oraz instalację mikroinstalacji fotowoltaicznych, a także w procedurach związanych z uzyskaniem płatności.

Spalanie złej jakości paliw powoduje wysoką emisję do powietrza substancji mających negatywny wpływ na zdrowie ludzi, a także stan środowiska naturalnego. Dlatego na obszarze województwa mazowieckiego wprowadzono uchwałę antysmogową.¹⁰

Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń z sektora komunalno-bytowego, a w efekcie poprawa jakości powietrza może nastąpić także poprzez montaż instalacji odnawialnych źródeł energii. Odnawialnymi źródłami energii są odnawialne, niekopalne źródła energii obejmujące przede wszystkim energię wiatru, energię promieniowania słonecznego, energię geotermalną, energię wodną oraz energię otrzymywaną z biomasy i biogazu. Efektywność pracy instalacji wykorzystujących energię odnawialną uzależniona jest jednak od potencjału wykorzystania poszczególnych źródeł i uwarunkowań obszaru, na którym zostaną zlokalizowane.

Energia Wiatru

Węgrów charakteryzuje się położeniem w strefie umiarkowanej prędkości wiatru dla rozwoju energetyki wiatrowej. Poniższy rysunek energii wiatru na wysokości 30 m nad poziomem gruntu wskazuje, iż miasto znajduje się w obszarze, gdzie energia wiatru odznacza się na poziomie między 750, a 1 000 kWh/m²/rok. Wynik ten odznacza się poniżej średniej w skali kraju.

Szczegółowe dane przedstawiono na rysunku poniżej.

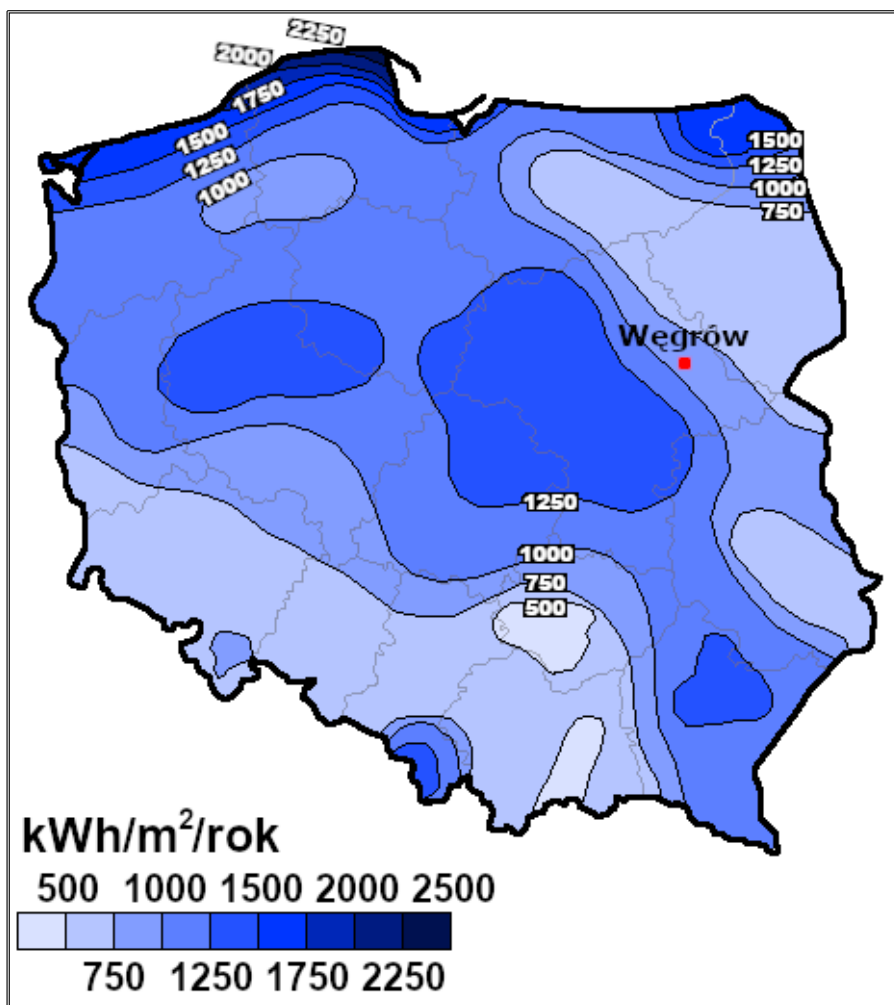
---

⁸ Stężenie oznaczone jako suma metalu i jego związków w pyłe zawieszonym PM₁₀,

⁹ Stężenie w pyłe zawieszonym PM₁₀. Dla benzo(a)pirenu w pyłe PM₁₀ nie został w polskim prawie określony poziom dopuszczalny. Oceny zanieczyszczenia powietrza benzo(a)pirenem dokonuje się w oparciu o poziom docelowy, który jest wartością średnioroczną

¹⁰ <https://www.powietrze.mazovia.pl/uchwala-antysmogowa/co-musisz-wiedziec-o-uchwale-antysmogowej>

Rysunek 7. Położenie Węgrów na mapie energii wiatru w kWh/m²/rok na wysokości 30 m nad poziomem gruntu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Halina Lorenc, Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Opracowanie 2001, Warszawa

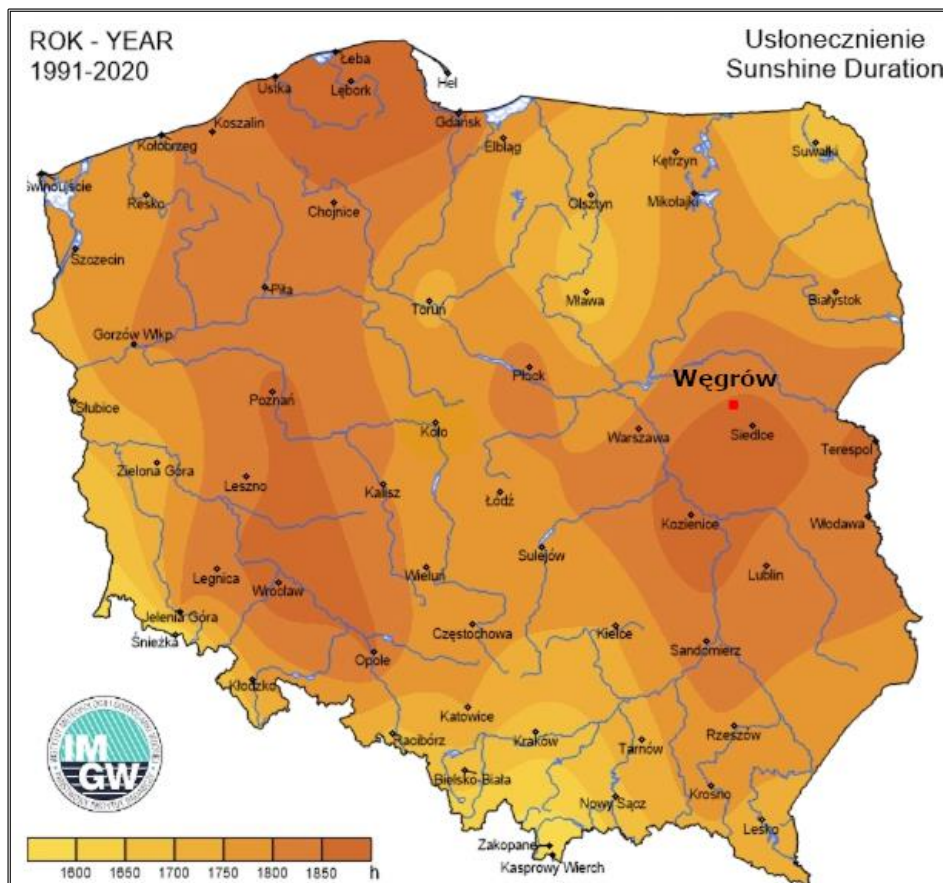
Energia Słońca

Uśonecznienie w ciągu roku (czyli liczba godzin z bezpośrednio widoczną tarczą słoneczną) wynosi na obszarze miasta >1850 godzin i należy to wyższych w warunkach polskich. Występuje tu wysoki potencjał do wykorzystania energii słonecznej na cele c.o. i c.w.u.

Szczegółowe dane przedstawiono na rysunku poniżej.

Rysunek 8. Położenie Węgrów na mapie usłonecznienia na terenie Polski

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej - Państwowy Instytut Badawczy, <https://klimat.imgw.pl/>

Na terenie miasta Węgrów są planowane są do budowy nw. farmy fotowoltaiczne¹¹:

- Węgrów I – o łącznej mocy do 1 MW, którego inwestorem jest Słoneczny Węgrów sp. z o.o.
- Węgrów II – o łącznej mocy do 1 MW, którego inwestorem jest Słoneczny Węgrów sp. z o.o.
- Instalacja fotowoltaiczna o łącznej mocy do 2,5 MW, którego inwestorem jest Hochland Polska sp. z o.o.
- „Elektrownia fotowoltaiczna Węgrów, gmina Węgrów, powiat węgrowski” -Kares Group sp. z o.o.
- Elektrownia fotowoltaiczna Węgrów II-Kares Group sp. z o.o.
- Farma fotowoltaiczna- RE PV 01 sp. z o.o.

Energia geotermalna

Energia geotermalna to forma energii pochodząca z wnętrza ziemi, gdzie występują rozległe obszary gorących strumieni ciepłych. W kontekście wykorzystania tej energii, Miasto Węgrów znajduje się w okręgu Podlaskim, zgodnie z podziałem Polski na strefy geotermalne. Woda

¹¹ Dane z Urzędu Miejskiego w Węgrowie.

geotermalna, znajdująca się na głębokości 2000 m p.p.t w tym obszarze, osiąga temperaturę ok. 500-55°C, co czyni to miejsce korzystnym źródłem energii geotermalnej.

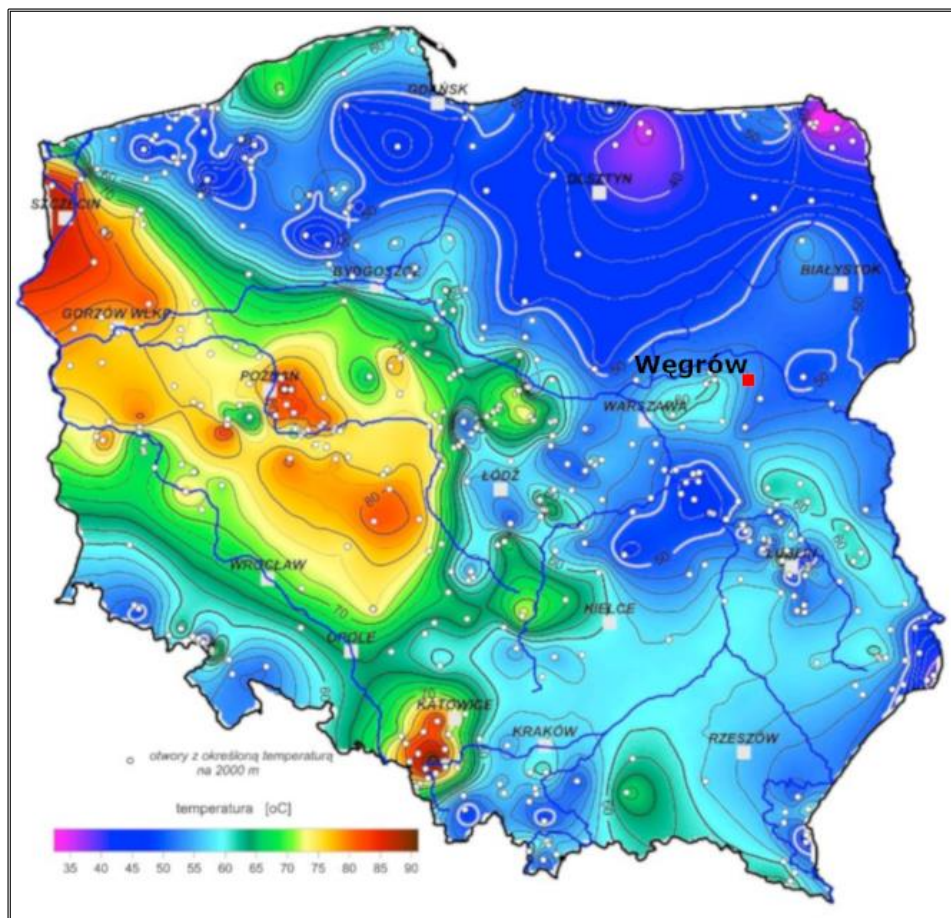
Szczegółowe dane przedstawiają rysunki poniżej.

Rysunek 9. Położenie Węgrów na tle okęgów geotermalnych Polski

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://www.pgi.gov.pl>

Rysunek 10. Położenie Węgrów na mapie temperatury na głębokości 2000 m p.p.t.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://www.pgi.gov.pl/>

Energia wody

Na terenie Węgrów na rzece Liwiec funkcjonuje mała elektrownia wodna (MEW) Węgrów.

Energia z biomasy i biogazu

Do energii odnawialnej zalicza się również energię otrzymywaną z biomasy i biogazu. Biomasa (np. w formie brykietu czy pelletu) może być wykorzystywana przez indywidualnych właścicieli nieruchomości na cele grzewcze. Staje się również możliwością dla tych, którzy posiadają grunty, gdzie ze względu na niską jakość gleb, nie opłaca się uprawiać roślin, ale można je wykorzystać pod uprawy roślin energetycznych, z których powstaje biomasa. Z kolei źródłem biogazu najczęściej są pozostałości z produkcji rolnej lub z oczyszczalni ścieków¹². Na terenie miasta nie funkcjonuje biogazownia rolnicza.

¹² <https://polenergia-sprzedaz.pl/blog/czym-sa-odnawialne-zrodla-energii/>

Podsumowanie: analiza SWOT

Tabela 6. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — udział Miasta w Programie „Czyste Powietrze” w celu pomocy mieszkańcom w pozyskaniu dotacji z programu, — potencjał wykorzystania OZE, w szczególności energii słonecznej, — dostępność sieci gazowej. 	<ul style="list-style-type: none"> — przekroczenie dopuszczalnego poziomu ozonu długoterminowego (ochrona zdrowia i roślin) i B(a)P10 w PM10 (ochrona zdrowia), — wykorzystanie nieekologicznych nośników ciepła przez gospodarstwa domowe, — natężenie ruchu na szlakach komunikacyjnych przebiegających przez teren miasta, generujące emisje szkodliwych substancji.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — implementacja działań dostosowawczych do zmian klimatu, — wzrost zainteresowania zdrowym stylem życia i zwiększenie korzystania ze środków transportu bez emisji, — edukacja ekologiczna społeczności, — rozwój innowacyjnych technologii energetycznych opartych na odnawialnych źródłach energii. 	<ul style="list-style-type: none"> — zmiany klimatyczne, — duże nakłady finansowe związane z inwestycjami w odnawialne źródła energii, — podwyższenie cen nośników energii stosowanych do celów grzewczych, — zwiększenie intensywności ruchu na trasach komunikacyjnych, zwłaszcza w okresie wakacyjnym.

Źródło: Opracowanie własne

3.2.2 Zagrożenia hałasem

Przez hałas rozumie się dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16 000 Hz. Hałas jest zanieczyszczeniem środowiska przyrodniczego charakteryzującym się różnorodnością źródeł i powszechnością występowania. Głównymi źródłami emisji hałasu w Węgrowie jest droga krajowa nr 62 oraz drogi wojewódzkie nr 696 i 637.

Ochroną akustyczną objęte są określone rodzaje terenów, wskazane w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. z 2014 r. poz. 112), wyróżnione ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje. Ograniczenie emisji hałasu może nastąpić m.in. poprzez stosowanie środków technicznych, technologicznych lub organizacyjnych zmniejszających natężenie hałasu, ale również poprzez odpowiednie zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dotyczące lokalizacji obiektów przemysłowych, zapewnienie odpowiednich odległości terenów przeznaczonych pod nową zabudowę lub stosowanie odpowiednich barier akustycznych. Istotnym działaniem w zakresie ograniczania natężania hałasu jest także monitoring.

W ostatnich latach (2020-2022) na terenie miasta Węgrów wykonywano:

- badania hałasu przemysłowego dla 1 podmiotu w 2 punktach pomiarowych,
- badania hałasu drogowego w 2 punktach pomiarowych.

Nie wykonywano badań hałasu szynowego oraz lotniczego.

Wyniki pomiarów wskazują na brak przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu w każdym badanym punkcie pomiarowym. W poniższych tabelach przedstawiono szczegółowe wyniki przeprowadzonych pomiarów.

Tabela 7. Hałas przemysłowy w Węgrowie

Podmiot	Nazwa punktu pomiarowego	Data rozpoczęcia	Data zakończenia	Cel pomiaru	L _{AeqT} W [dB]	Czas odniesienia	Przekroczenie		Współrz. pp. WGS84 (długość)	Współrz. pp. WGS84 (szerokość)
							L _{AeqD} [dB]	L _{AeqN} [dB]		
Hochland Polska Sp. z o.o	Pp.nr 1 - ul. Gdańska 104 (P2 w 2021)	2021-05- 20	2021-05- 20	Pomiar w trybie art.147 ust.1 Poś (pomiar okresowe)	49,0	Dzień 8h	-	-	22.009694	52.413528
					44,9	Noc 1h	-	-	22.009694	52.413528
	Pp.nr 2 - ul. Gdańska 81 (P1 w 2021)	2021-05- 27	2021-05- 27	Pomiar w trybie art.147 ust.1 Poś (pomiar okresowe)	47,7	Dzień 8h	-	-	22.009528	52.412111
					44,1	Noc 1h	-	-	22.009528	52.412111

Źródło: Dane z GIOŚ

Tabela 8. Hałas drogowy w Węgrowie

Nazwa odcinka drogi	Miejscowość	Data rozpoczęcia	Data zakończenia	Wskaźnik	L _{Aeq} po korekcie [dB]	Współrz. pp. WGS84 (dł. geogr.)	Współrz. pp. WGS84 (szer. geogr.)	Cel pomiaru	Przekroczenie L _{AeqD} [dB]	Przekroczenie L _{AeqN} [dB]
odcinek DK nr 62 w m. Węgrów	Punkt 1 Węgrów, ul. Gdańska	2020-04-28	2020-04-29	L _{AeqD}	67,8	22,326111	52,389806	Państwowy monitoring środowiska, art. 26 Poś	-	-
				L _{AeqN}	62,4				-	-
	Punkt 2 Węgrów, ul. Kościuszki	2020-04-23	2020-04-24	L _{AeqD}	68,6	22.050972	52.402611		-	-
				L _{AeqN}	62,0				-	-
		2020-04-24	2020-04-25	L _{AeqD}	67,5				-	-
				L _{AeqN}	61,4				-	-
		2020-04-25	2020-04-26	L _{AeqD}	66,6				-	-
				L _{AeqN}	59,2				-	-
		2020-04-26	2020-04-27	L _{AeqD}	68,4				-	-
				L _{AeqN}	62,6				-	-

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Węgrów na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa odcinka drogi	Miejscowość	Data rozpoczęcia	Data zakończenia	Wskaźnik	L _{Aeq} po korekcie [dB]	Współrz. pp. WGS84 (dł. geogr.)	Współrz. pp. WGS84 (szer. geogr.)	Cel pomiaru	Przekroczenie L _{AeqD} [dB]	Przekroczenie L _{AeqN} [dB]
		2020-08-13	2020-08-14	L _{AeqD}	69,6				-	
				L _{AeqN}	64,4					-
		2020-08-14	2020-08-15	L _{AeqD}	68,0				-	
				L _{AeqN}	62,9					-
		2020-08-15	2020-08-16	L _{AeqD}	68,2				-	
				L _{AeqN}	62,5					-
		2020-08-16	2020-08-17	L _{AeqD}	68,9				-	
				L _{AeqN}	64,6					-
		2020-10-01	2020-10-02	L _{AeqD}	70,0				-	
				L _{AeqN}	53,2					-
		2020-10-02	2020-10-03	L _{AeqD}	68,2				-	
				L _{AeqN}	64,8					-
		2020-10-03	2020-10-04	L _{AeqD}	69,1				-	
				L _{AeqN}	62,6					-
		2020-10-04	2020-10-05	L _{AeqD}	68,9				-	
				L _{AeqN}	63,2					-
		2020-10-05	2020-10-06	L _{AeqN}	64,9				-	
		2020-01-01	2020-12-31	L _{DWN}	71,4				-	
L _N	63,2				-					

Źródło: Dane z GIOŚ

W obydwu punktach pomiary były wykonane, na terenach, dla których nie ma przypisanych dopuszczalnych poziomów hałasu.

Według Średniego Dobowego Ruchu Roczno (SDRR) na podstawie Generalnego Pomiaru Ruchu 2020/2021, średni ruch na odcinkach pomiarowych drogi krajowej nr 62 na terenie Węgrowa, prawie we wszystkich punktach pomiarowych, był znacznie niższy niż średni odczyt na odcinkach w Polsce. Szczegółowe wyniki przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 9. Średni Dobowy Ruch Roczno (SDRR) w punktach pomiarowych w GPR 2020/2021 na DK 62 przebiegające przez teren miasta Węgrów

Numer punktu pomiarowego		10607	11516	11507	Średnia Polski
Numer drogi		62	62	62	
Pikietaż	Początkowy	263,371	0,000	293,696	
	Końcowy	292,347	1,364	309,525	
Długość [km]		28,976	1364	15,829	
Nazwa		ŁOCHÓW /AL. ŁOCHOWSKA (DK50)/ - WĘGRÓW /UL. PIASKOWA/	WĘGRÓW /OBWODNICA: UL. PIASKOWA - UL. TRAUGUTTA (DW637)/	WĘGRÓW /UL. TRAUGUTTA (DW637)/ - SOKOŁÓW PODL. /UL. KOSOWSKA (DW627)/	
SDRR pojazdy silnikowe ogółem [pojazdy/dobę]		6 748	3 367	6 354	13 574
Motocykle		28	41	30	48
Samochody osobowe mikrobusy		5 174	5 122	5 038	9 804
Lekkie samochody ciężarowe (dostawcze)		70	576	605	1 380
Samochody ciężarowe bez przyczep		156	254	191	303
Samochody ciężarowe z przyczepą		638	674	441	1 990
Autobusy		23	2	22	40
Ciągniki rolnicze		21	23	27	9
Rowery		5	2	4	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GDDKiA, <https://www.gov.pl/web/gddkia/generalny-pomiar-ruchu-20202021>

Według przytoczonych danych SDRR, średni ruch na odcinkach pomiarowych na drogach wojewódzkich na terenie miasta Węgrów, był za zróżnicowanym poziomie względem średniego odczytu na odcinkach w Polsce. SDRR wyższy niż średni wynik Polski, odnotowano w dwóch punktach pomiarowych: 14120, 14121. Szczegółowe dane przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 10. Średni Dobowy Ruch Roczny (SDRR) w punktach pomiarowych w GPR 2020/2021 na DW 696, DW637 przebiegające przez teren miasta Węgrów

Numer punktu pomiarowego		14120	14121	14140	Średnia Polski
Numer drogi		637	637	696	
Pikietaż	Początkowy	74,700	79,100	0,000	
	Końcowy	79,100	80,900	27,100	
Długość [km]		4,400	1,800	27,100	
Nazwa		LIW /DW697/ - WĘGRÓW /DW696/	WĘGRÓW /PRZEJŚCIE: UL. GOŚCINIEC NIEPODLEGŁOŚCI (DW696) - UL. KOŚCIUSZKI (DK62)/	WĘGRÓW /DW637/ - CHODÓW /DK53/	
SDRR pojazdy silnikowe ogółem [pojazdy/dobę]		8 612	7 968	3 889	4 231
Motocykle		92	74	36	49
Samochody osobowe mikrobusy		7 070	6308	2 825	3 481
Lekkie samochody ciężarowe (dostawcze)		737	577	493	369
Samochody ciężarowe bez przyczep		247	340	144	94
Samochody ciężarowe z przyczepą		392	595	338	205
Autobusy		47	60	11	21
Ciągniki rolnicze		27	14	42	12

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GDDKia, <https://www.gov.pl/web/gddkia/generalny-pomiar-ruchu-20202021>

Według zgłoszeń mieszkańców, uciążliwym źródłem hałasu komunikacyjnego jest droga krajowa nr 62 w Węgrowie.¹³

Podsumowanie: analiza SWOT do popraw

Tabela 11. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zagrożenia hałasem

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — prowadzenie badań natężenia hałasu przemysłowego i komunikacyjnego na terenie miasta, — brak wystąpienia przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu przemysłowego i komunikacyjnego w badanych punktach pomiarowych. 	<ul style="list-style-type: none"> — średni dobowy ruch roczny na dwóch odcinkach DW 637 wyższy niż średnia krajowa, — uciążliwy hałas związany z ruchem na DK 62, zgłaszany przez mieszkańców.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — modernizacja i remonty nawierzchni dróg publicznych, — akcje promocyjne zachęcające do korzystania z alternatywnych środków transportu, 	<ul style="list-style-type: none"> — wysokie koszty realizacji inwestycji drogowych, — rozwój komunikacji drogowej wraz ze wzrostem liczby pojazdów i natężenia ruchu pojazdów na drogach.

¹³ Raport o stanie miasta za 2022 rok, Węgrów

— rozwój technicznych rozwiązań wpływających na ograniczenie emisji hałasu.	
---	--

Źródło: Opracowanie własne

3.2.3 Pola elektromagnetyczne

Zgodnie z art. 3 pkt 18 u.p.o.ś przez pola elektromagnetyczne rozumie się pole elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwościach od 0 Hz do 300 GHz.

Do najważniejszych źródeł promieniowania elektromagnetycznego należą:

- stacje i linie energetyczne,
- nadajniki radiowe i telewizyjne oraz CB-radio i radiostacje amatorskie,
- stacje bazowe telefonii komórkowej,
- urządzenia powszechnego użytku: kuchenki mikrofalowe, monitory, aparaty komórkowe itp.

Promieniowanie elektromagnetyczne uważa się obecnie za jedno z poważniejszych zanieczyszczeń środowiska, ponieważ wytwarzane przez silne źródło niekorzystnie zmienia warunki bytowania człowieka, wpływa na przebieg procesów życiowych. Może powodować wystąpienie zaburzeń funkcji ośrodkowego układu nerwowego, układów: rozrodczego, hormonalnego, krwionośnego oraz narządów słuchu i wzroku. Obecnie prowadzone są także badania nad wpływem promieniowania elektromagnetycznego na powstawanie nowotworów u człowieka.

W latach 2021-2022 na terenie Węgrowa pomiary pól elektromagnetycznych (PEM) w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska wykonano w 2022 r. w jednym punkcie pomiarowym. W wyniku przeprowadzonych pomiarów nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnego poziomu PEM, który dla częstotliwości objętych monitoringiem, tj. 80 MHz - 40 GHz, wynosi 28 V/m, ponieważ wartość wskaźnika WME nie przekroczyła wartości 1. W związku z tym, dopuszczalne poziomy PEM w obszarze pomiarowym uznaje się za dotrzymane.¹⁴

Szczegółowe dane przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 12. Wyniki pomiaru PEM wykonany na terenie Węgrowa w roku 2022

Powiat	Gmina	Miejscowość	Współrzędne punktu pomiarowego	Wynik pomiaru [V/m]	Niepewność pomiaru [V/m]	Wartość wskaźnika WM _E
węgrowski	Węgrów	Węgrów	52.398934, 22.017355	0,6	0,3	0,05

Źródło: Dane z GIOŚ.

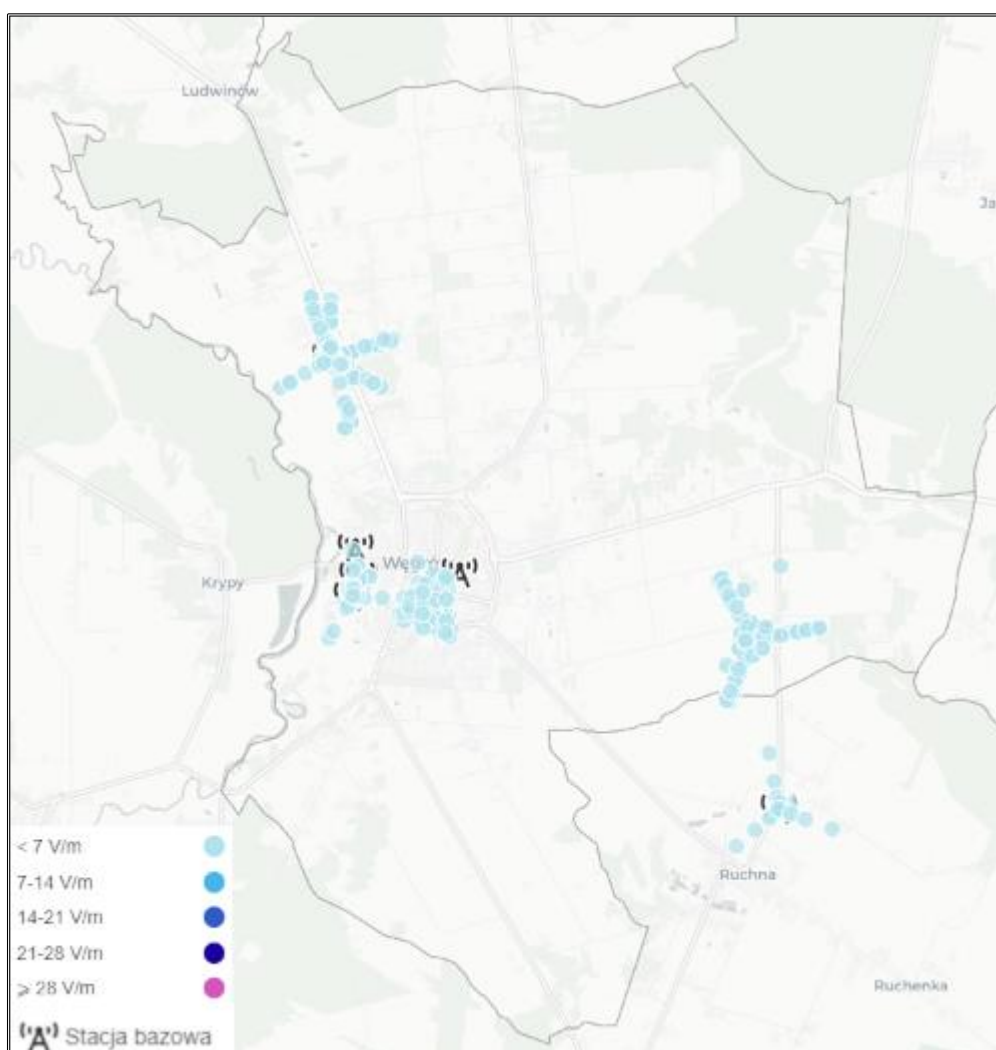
¹⁴ Dane z GIOŚ.

W lipcu 2021 r. Instytut Łączności – Państwowy Instytut Badawczy uruchomił, ogólnodostępny, bezpłatny System Informacyjny o Instalacjach wytwarzających Promieniowanie Elektromagnetyczne – SI2PEM. Dzięki niemu możliwe jest sprawdzenie poziomu pola elektromagnetycznego w dowolnie wybranych miejscu na terenie całego kraju. System ten oparty jest na danych z dziesiątek tysięcy pomiarów pól elektromagnetycznych wspartych zaawansowanymi modelami matematycznymi.

Obecnie instalacje na obszarze Węgrowa nie stanowią istotnego zagrożenia, zgodnie z pomiarami, które wykazały wyłącznie wyniki $<7\text{V/m}$. Na terenie miasta, zlokalizowane są także stacje bazowe telefonii komórkowej (łącznie 7), które stanowią potencjalne zagrożenie, emitując szkodliwe pole elektromagnetyczne.

Szczegółowe rozmieszczenie punktów przedstawiono na rysunku poniżej.

Tabela 13. Mapa pomiarów pola elektromagnetycznego na terenie Węgrowa

Źródło: SI2PEM, <https://si2pem.gov.pl/>

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 14. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Pola elektromagnetyczne

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — prowadzenie badań poziomu PEM na terenie Węgrowa, — wynik pomiaru PEM nie przekraczające wartości dopuszczalnej.	<ul style="list-style-type: none"> — dość wysoka koncentracja stacji bazowych telefonii komórkowej w centrum miasta.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — modernizacja napowietrznej sieci energetycznej, — prowadzenie pomiarów promieniowania elektromagnetycznego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.	<ul style="list-style-type: none"> — wzrastające zapotrzebowanie społeczeństwa na urządzenia wykorzystujące pole elektromagnetyczne, — niska świadomość społeczna dotycząca pól elektromagnetycznych.

Źródło: Opracowanie własne

3.2.4 Gospodarowanie wodami

Wody powierzchniowe

Miasto Węgrów z perspektywy hydrograficznej jest częścią regionu wodnego dorzecza rzeki Liwca. Rzeka ta pełni kluczową rolę w układzie hydrologicznym miasta, przepływając przez jego zachodnią część i stanowiąc lewobrzeżny dopływ do rzeki Bug. Poza rzekami ważnym akwenem jest Zalew nad Liwcem oraz Starorzecze. Zalew oprócz swej funkcji rekreacyjnej pełni również funkcję hodowlaną i przeciwpożarową.¹⁵

W granicach miasta Węgrowa zlokalizowane są 4 jednolite części wód powierzchniowych (jcwp):

- Dopływ z Ruchny o kodzie RW20001026714856 (do 2022 r. to Dopływ spod Ruchny RW200017266856, typ 17),
- Grochowska Struga o kodzie RW200010267148589 (do 2022 r. to Grochowska Struga RW2000172668589, typ 17),
- Liwiec od Kostrzynia do Dopływu z Zalesia o kodzie RW200016267148731 (do 2022 r. to Liwiec od Kostrzynia, bez Kostrzynia do dopł. z Zalesia RW2000242668731, typ 24),
- Miedzanka o kodzie RW20001026714869 (do 2022 r. to Miedzanka z dopływami do ujścia RW200017266869, typ 17).

Wymienione jcwp są ciekami naturalnymi. Reprezentują dwa typy abiotyczne. JCWP położone są w dorzeczu Wisły w regionie wodnych Bugu.¹⁶

¹⁵ Strategia Rozwoju Miasta Węgrowa na lata 2021-2030.

¹⁶ Dane z GIOŚ.

JCWP, których zlewnie znajdują się w granicach administracyjnych Węgrów, zostały przedstawione na poniższym rysunku.

Tabela 15. Jednolite części wód powierzchniowych w granicach administracyjnych Węgrów

Źródło: <https://wody.isok.gov.pl/>

W ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na jednolitych częściach wód powierzchniowych zostały wyznaczone reprezentatywne punkty pomiarowo - kontrolne, w których prowadzono monitoring wód:

- JCWP Dopływ z Ruchny - ppk Dopływ z Ruchny - Węgrów,
- JCWP Liwiec od Kostrzynia do Dopływu z Zalesia - ppk Liwiec - Borzychy,
- JCWP Miedzanka - ppk Miedzanka - Ludwinów.

Na jcwp Grochowska Struga nie został wyznaczony punkt pomiarowo-kontrolny. Zgodnie z obowiązującym w latach 2016-2021 cyklem planistycznym gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy, obejmującym lata 2016-2021, GIOŚ w ramach PMŚ prowadził badania na 2 jednolitych częściach wód powierzchniowych. Wykaz jcwp przedstawia tabela:

Tabela 16. JCWP na terenie Węgrów których przeprowadzone zostały badania w latach 2016-2021

Lp.	Kod jcwp	Nazwa jcwp	Typ abiotyczny jcwp	Status jcwp	Kod	Nazwa ppk	Współrzędne ppk	
							długość	Szerokość
1	PLRW20002 42668731	Liwiec od Kostrzyna, bez Kostrzyna do dopł. z Zalesia	24	NAT	PL01S0701_ 3715	Liwiec - Borzychy	21,91 0833	52,46 1000
2	PLRW20001 7266869	Miedzinka z dopływami do ujścia	17	NAT	PL01S0701_ 1251	Miedzinka - Ludwinów	21,96 1390	52,43 6670

Źródło: Dane z GIOŚ

Klasyfikację i ocenę jcwp wykonano w 2022 roku zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. 2021, poz. 1475) na podstawie najbardziej aktualnych wyników uzyskanych z badań prowadzonych w latach 2016 - 2021 dla danej jednolitej części wód. Ocena ta uwzględnia zasadę „dziedziczenia” wartości wskaźników z lat 2016 - 2021 oraz ich ponowną klasyfikację w oparciu o ww. rozporządzenie.

Na podstawie uzyskanych wyników badań określono:

- umiarkowany stan ekologiczny w przypadku jcwp Liwiec od Kostrzyna, bez Kostrzyna do dopł. z Zalesia,
- słaby stan ekologiczny w przypadku jcwp Miedzinka z dopływami do ujścia,
- stan chemiczny: poniżej dobrego w przypadku jcwp: Liwiec od Kostrzyna, bez Kostrzyna do dopł. z Zalesia i Miedzinka.
- stan jednolitych części wód powierzchniowych w badanych jcwp został określony jako zły.

Szczegółowa klasyfikacja przedstawiona w tabeli poniżej.

Tabela 17. Wyniki oceny badanych w latach 2017-2021 jednolitych części wód powierzchniowych, których zlewnie są w granicach administracyjnych Węgrowa

Nazwa ocenianej JCWP		Liwiec od Kostrzyna, bez Kostrzyna do dopł. z Zalesia	Miedzinka z dopływami do ujścia
Kod JCWP		PLRW2000242668731	PLRW200017266869
Typ monitoringu		MD, MO, MD/MO	MD, MO, MD/MO
Klasyfikacja wskaźników i elementów jakości wód	Klasa elementów biologicznych (Rok ostatnich badań)	3 (2020)	4 (2021)
	Klasa elementów hydromorfologicznych (Rok ostatnich badań)	1 (2017)	3 (2018)
	Klasa elementów fizykochemicznych (grupy 3.1-3.5) (Rok ostatnich badań)	>2 (2020)	>2 (2018)
	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6) (Rok ostatnich badań)	2 (2017)	2 (2018)
STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY (Rok ostatnich badań)		3 umiarkowany stan ekologiczny (2020)	4 słaby stan ekologiczny (2021)
STAN CHEMICZNY (Rok ostatnich badań)		stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	stan chemiczny poniżej dobrego (2020)
OCENA STANU JCWP (Rok ostatnich badań)		zły stan wód (2021)	zły stan wód (2021)

Źródło: GIOŚ, Monitoring wód powierzchniowych

Rok 2022 był pierwszym rokiem monitorowania wód w nowym cyklu planistycznym gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy na lata 2022-2027. Od 2022 roku obowiązuje nowy wykaz jednolitych części wód powierzchniowych na lata 2022 - 2027 opracowany przez PGW Wody Polskie. Zmienione zostały m.in. nazwy, kody, typy abiotyczne, statusy jcwp. Obecnie funkcjonujący podział JCWP przedstawiono w poniżej.

Tabela 18. Ocena stanu JCWP na terenie miasta Węgrów według podziału na lata 2016-2021

KOD JCWP	Nazwa JCWP	TYP JCWP	Status	Ocena stanu	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Cel środowiskowy	
						Stan lub potencjał	Stan chemiczny
RW20001026714856	Dopływ z Ruchny	PNp	NAT	brak danych	zagrożona	nie można dokonać oceny stanu/potencjału (brak badań biologicznych w JCWP)	stan chemiczny dobry
RW200010267148589	Grochowska Struga	PNp	NAT	brak danych	zagrożona	nie można dokonać oceny stanu/potencjału (brak badań biologicznych w JCWP)	stan chemiczny dobry
RW200016267148731	Liwiec od Kostrzynia do Dopływu z Zalesia	Rz_org	NAT	zły stan wód	zagrożona	umiarkowany stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego
RW20001026714869	Miedzanka	PNp	NAT	zły stan wód	zagrożona	umiarkowany stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego

Legenda:

PNp – Potok lub strumień nizinny piaszczysty

NAT - naturalna część wód

Rz_org - Rzeka w dolinie o dużym udziale torfowisk

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Plan gospodarowania wodami, <http://karty.apgw.gov.pl:4200>

Każda z ww. JCWP określona została jako zagrożona, w przypadku nieosiągnięcia celów środowiskowych. Dla dwóch cieków (Dopływ z Ruchny, Grochowska Struga), dla których nie została określona ocena stanu (z powodu braku wystarczających danych), stan chemiczny określono jako dobry. Dla dwóch pozostałych (Liwiec od Kostrzynia do Dopływu z Zalesia, Miedzanka) stan chemiczny określono jako zły, a stan chemiczny poniżej dobrego.

Zgodnie z „Programem wykonawczym monitoringu wód powierzchniowych na 2022 r.”, w 2022 r. przebadano jcwp: Liwiec od Kostrzynia do Dopływu z Zalesia i Miedzanka. Klasyfikacji wskaźników jakości wód dokonano na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. (Dz. U. 2021, poz. 1475). Zgodnie z wymienionym rozporządzeniem w jednolitych częściach wód w 2023 roku dokonano jedynie klasyfikacji wskaźników i elementów biologicznych, hydromorfologicznych, fizykochemicznych i chemicznych. Nie dokonano klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego, stanu chemicznego i oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych

Na podstawie uzyskanych wyników badań określono tylko klasy badanych parametrów z grupy wskaźników chemicznych charakteryzujących występowanie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (grupa 4.1.). Szczegółowe wyniki klasyfikacji poszczególnych wskaźników chemicznych jcwp przedstawia tabela poniżej.

Tabela 19. Ocena stanu JCWP na terenie miasta Węgrów według podziału po 2022

Nazwa ocenianej JCWP	Liwiec - Borzychy	Miedzanka - Ludwinów
Kod JCWP	PLRW200016267148731	PLRW20001026714869
Typ monitoringu	MO	MO
Fluoranten	>1 (2022)	-
Benzo(a)piren	>1 (2022)	>1 (2022)
Benzo(b)fluoranten	>1 (2022)	1 (2022)
Benzo(k)fluoranten	1 (2022)	1 (2022)
Benzo(g,h,i)perylene	1 (2022)	>1 (2022)

Źródło: Dane z GIOŚ

Stan dobry określony został dla:

— dla rzeki Liwiec - Borzychy:

- Benzo(k)fluoranten,
- Benzo(g,h,i)perylene

— dla rzeki Miedzanka – Ludwinów:

- Benzo(b)fluoranten
- Benzo(k)fluoranten

Stan poniżej dobrego został określony dla następujących wskaźników:

— dla rzeki Liwiec - Borzychy:

- Fluoranten,
- Benzo(a)piren,
- Benzo(b)fluoranten,

— dla rzeki Miedzanka – Ludwinów:

- Benzo(a)piren,
- Benzo(g,h,i)perylen.

Zagrożenie powodziowe

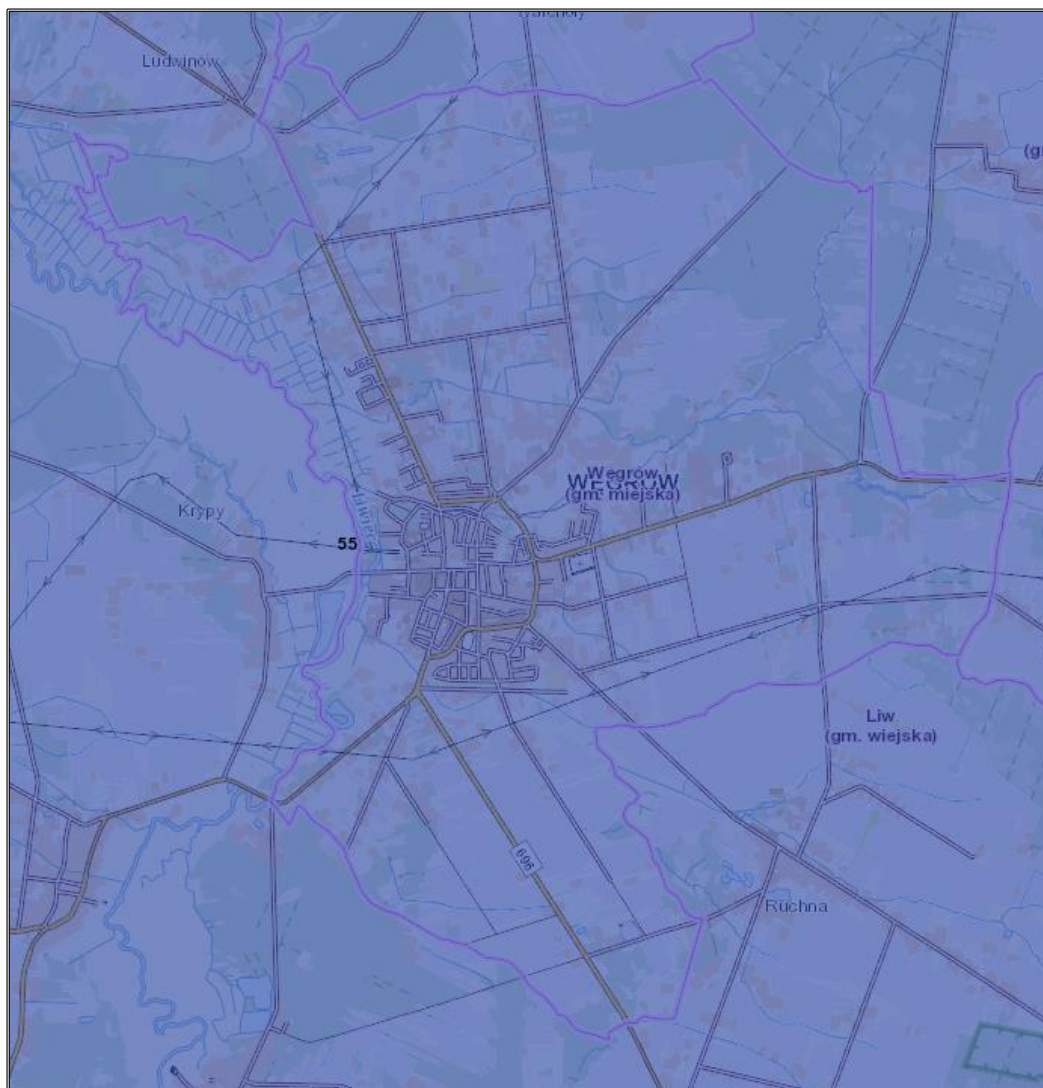
Występowanie zagrożenia powodziowego na danym terenie oznacza duże prawdopodobieństwo wystąpienia tam zjawiska powodzi. Ryzyko powodzi natomiast oznacza kombinację prawdopodobieństwa wystąpienia powodzi i prawdopodobieństwa wystąpienia związanych z powodzią potencjalnych negatywnych konsekwencji dla życia i zdrowia ludzkiego, środowiska, dziedzictwa kulturowego i działalności gospodarczej.

Według map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego, dostępnych na stronie internetowej Informatycznego Systemu Osłony Kraju, na terenie miasta Węgrowska występuje obszar szczególnego zagrożenia powodzią od rzek. Obszarami szczególnego zagrożenia powodziowego są obszary i tereny zalewowe wzdłuż rzeki Liwiec. Najbardziej zagrożonym terenem są obszary zamieszkałe i zurbanizowane, które bezpośrednio sąsiadują z obszarami szczególnego zagrożenia powodzią.

Wody podziemne

Według podziału Polski na 174 JCWPd, granice administracyjne miasta Węgrowska w całości położone są na obszarze jednolitej części wód podziemnych – JCWPd nr 55 (PLGW200055).

Rysunek 11. JCWPd na obszarze Węgrowa

Źródło: <https://geolog.pgi.gov.pl>

Na terenie miasta Węgrowa nie zlokalizowane zostały punkty pomiarowe krajowej sieci monitoringu jakości wód podziemnych, a więc nie ma aktualnych badań jakości wód podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.¹⁷

Kompleksowa ocena stanu (chemicznego i ilościowego) JCWPd badanych w ramach monitoringu diagnostycznego w roku 2019, wykonana przez PIG-PIB, wykazała stan ogólny dobry JCWPd nr 55.

W granicach administracyjnych miasta Węgrowa znajduje się nieudokumentowany **Główny Zbiornik Wód Podziemnych (GZWP) nr 215 - Subniecka warszawska**. Jest to zbiornik porowy o powierzchni 51 000,00 km², położony na średniej głębokości około 160 m p.p.t. GZWP nr 215 zaopatrywany jest w wodę przez GZWP nr 222.¹⁸

¹⁷ Dane z GIOŚ.

¹⁸ Strategia Rozwoju Miasta Węgrowa na lata 2021-2030.

Zanieczyszczenie zarówno wód powierzchniowych, jak i podziemnych, głównie wynika z działalności człowieka, takiej jak rolnictwo, działalność gospodarcza i stopień urbanizacji obszaru. Potencjalne zagrożenia dla zasobów wodnych i jakości wód na terenie miasta obejmują:

- brak pełnej kanalizacji obszaru, co może prowadzić do niekontrolowanego przedostawania się ścieków komunalnych do środowiska, np. z powodu nieszczelności zbiorników bezodpływowych (szamb) lub awarii oczyszczalni ścieków,
- odprowadzanie nieoczyszczonych lub niewystarczająco oczyszczonych ścieków do środowiska naturalnego, np. w wyniku awarii oczyszczalni ścieków,
- spływ powierzchniowy zanieczyszczeń, głównie związków biogennych (azotu i fosforu) z rolnictwa, zwiększany przez nadmierne stosowanie chemicznych środków ochrony roślin i niewłaściwe praktyki agrotechniczne.

Aby minimalizować te zagrożenia, istotne jest skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi, wdrażanie praktyk zrównoważonego rolnictwa, świadome planowanie urbanizacji, poprawa systemów gospodarki wodnej i stosowanie technologii mających na celu ograniczenie emisji substancji zanieczyszczających.

Susza

Suszę na danym terenie opisać można według podziału na¹⁹:

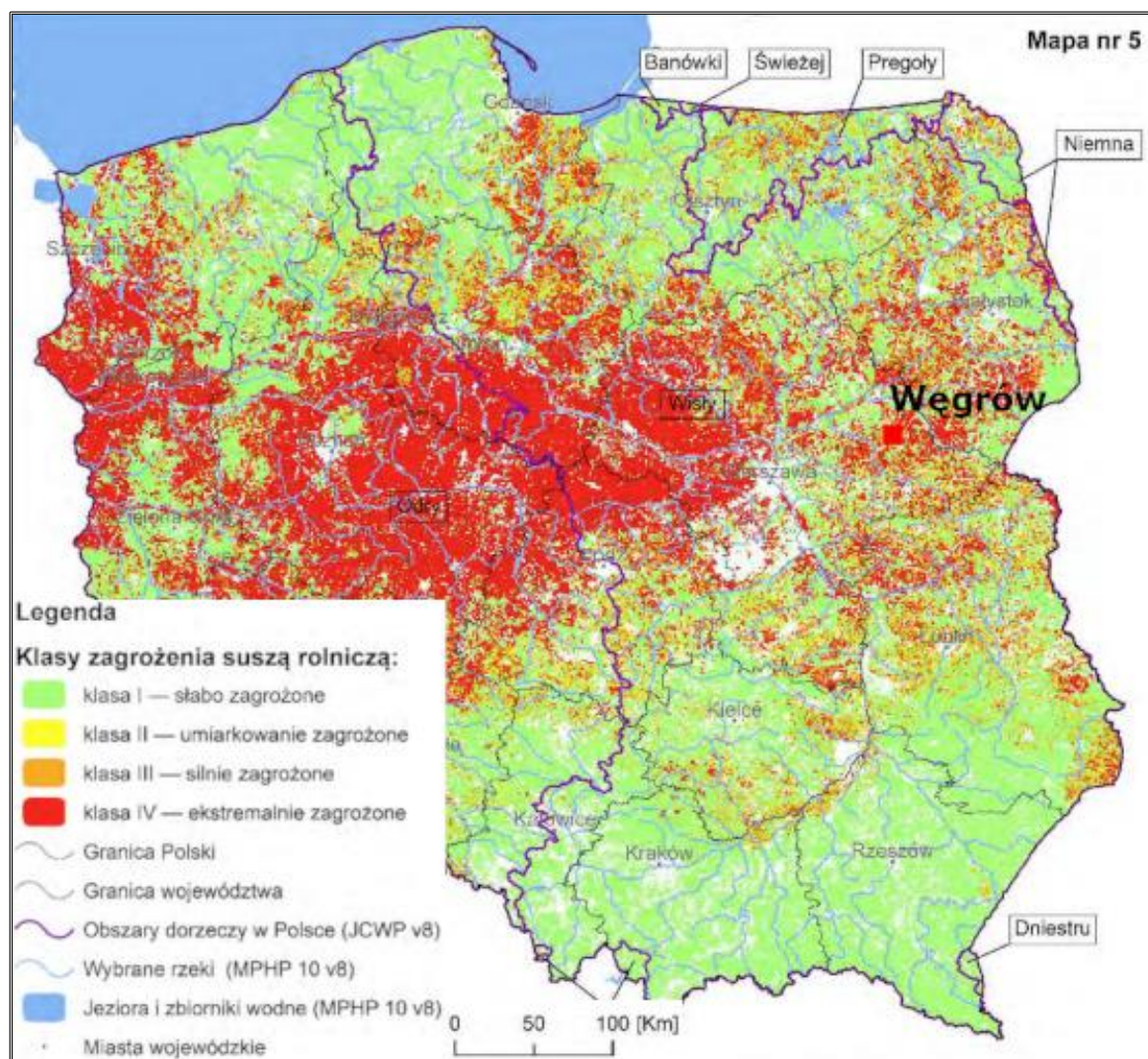
- suszę rolniczą na terenach rolnych i leśnych,
- suszę hydrologiczną,
- suszę hydrogeologiczną.

Susza rolnicza to okres, w którym wilgotność gleby jest niedostateczna do zaspokojenia potrzeb roślin w profilu glebowym i prowadzenia normalnej gospodarki w rolnictwie. Na terenie Węgrowa przeważają tereny oznaczone klasą IV (ekstremalnie zagrożone). Szczegółową klasyfikację przedstawiono na rysunku poniżej.

---

¹⁹ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu Przeciwdziałania skutkom suszy.

Rysunek 12. Klasy zagrożenia suszą rolniczą na terenach rolnych i leśnych w latach 1997-2018

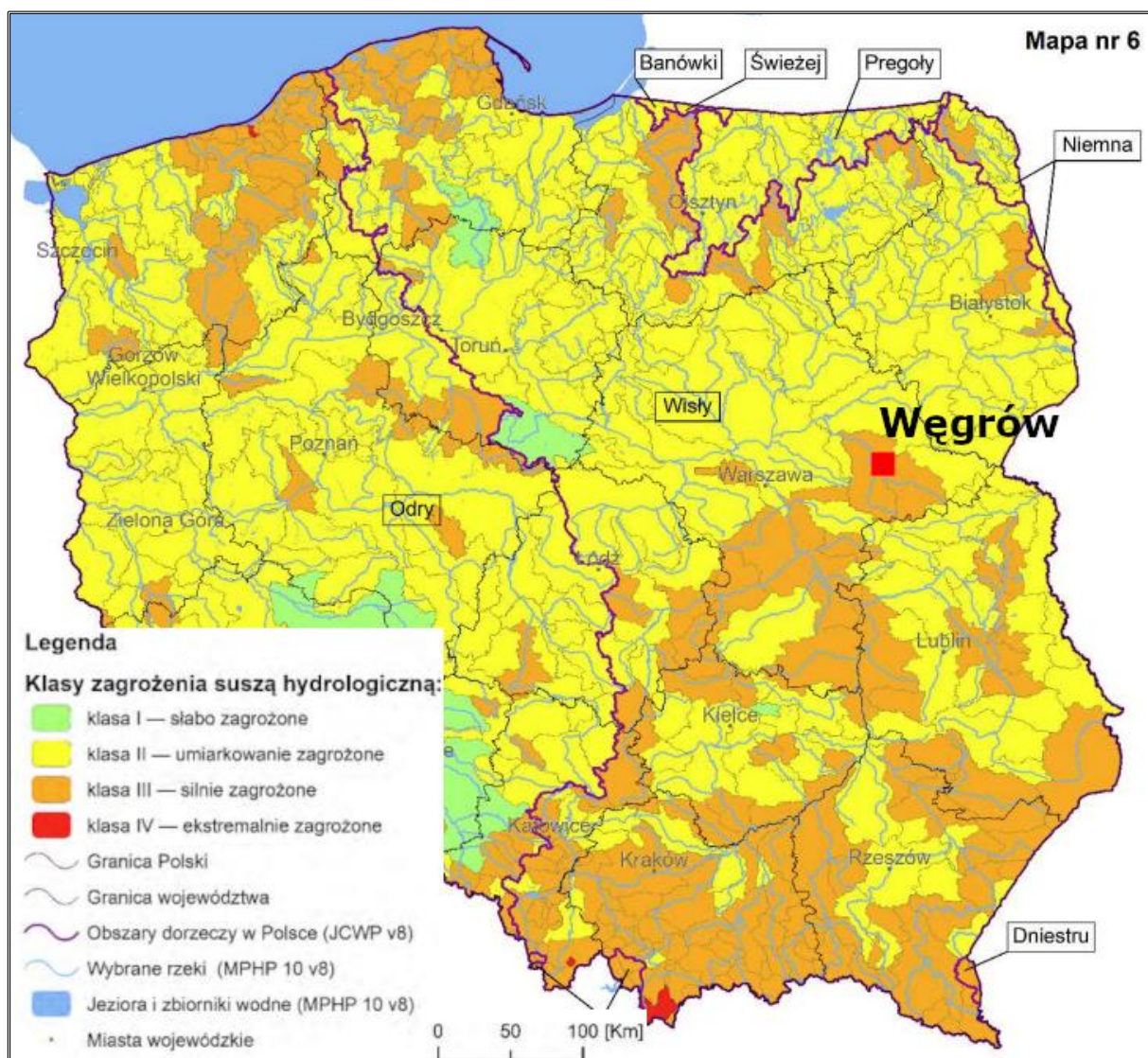
Źródło: Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy

Susza hydrologiczna to okres obniżonych zasobów wód powierzchniowych w stosunku do sytuacji przeciętnej w wieloleciu. Susza hydrologiczna jest z reguły kolejnym etapem pogłębiającej się suszy atmosferycznej i rolniczej, ale może również ujawnić się i przebiegać po zakończeniu okresu bezopadowego. Teren Węgrowa sklasyfikowano z numerem III (silnie zagrożone). Szczegółowa klasyfikacja przedstawiona została na rysunku poniżej.

Rysunek 13. Klasy zagrożenia suszą hydrologiczną w latach 1987-2017

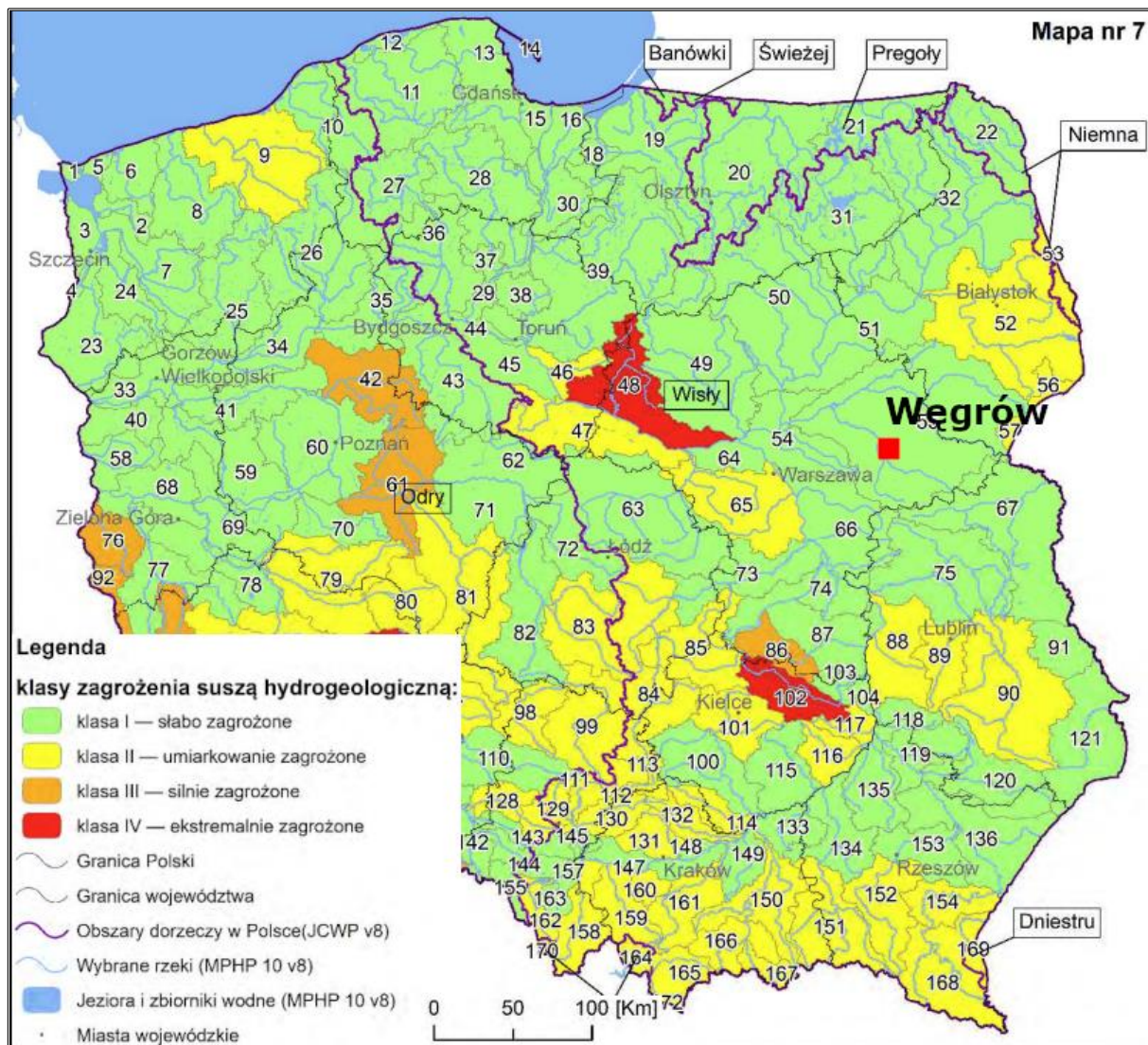
20230103 R z POŚ do akceptacji.msg

Źródło: Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy

Susza hydrogeologiczna, nazywana również niżówką hydrogeologiczną, przejawia się obniżeniem zwierciadła wód podziemnych poniżej stanów niskich ostrzegawczych. Węgrów znajduje się w obszarze sklasyfikowanym I klasą (słabo zagrożone). Szczegółowa klasyfikacja przedstawiona została na rysunku poniżej.

Rysunek 14. Klasy zagrożenia suszą hydrogeologiczną w JCWPd w latach 1987-2018

Źródło: Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 20. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarowanie wodami

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — monitoring wód powierzchniowych i podziemnych w ramach państwowego Monitoringu Środowiska prowadzonego przez GIOŚ, — słabe zagrożenie suszą hydrogeologiczną. 	<ul style="list-style-type: none"> — silne zagrożenie suszą rolniczą i geologiczną, — ryzyko powodziowe na terenie miasta, — zły stan wód powierzchniowych, — brak punktów pomiarowych wód podziemnych na terenie miasta.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa, — zwiększenie ilości punktów monitoringowych wód, 	<ul style="list-style-type: none"> — działalność rolniczo-gospodarcza stanowiąca ryzyko zanieczyszczeń wód, — gwałtowne zjawiska powodziowe mogą spowodować powodzie i podtopienia.

— prowadzenie działań z zakresu ochrony wód.	
--	--

Źródło: Opracowanie własne

3.2.5 Gospodarka wodno-ściekowa

Obecność sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie jednostki samorządu terytorialnego podnosi jakość życia mieszkańców poprzez zapewnienie ciągłości dostaw wody spełniającej wszelkie normy sanitarne oraz efektywnego odbioru i oczyszczania ścieków. Wyposażenie obszaru w podstawową infrastrukturę techniczną zwiększa również atrakcyjność dla potencjalnych mieszkańców oraz inwestorów.

Infrastruktura wodociągowa

Zgodnie z danymi GUS, w latach 2018-2022 obserwowano zmiany w systemie dostarczania wody oraz infrastrukturze technicznej. Długość czynnej sieci rozdzielczej zwiększyła się z 89,3 km w 2018 r. do 97,9 km w 2022 r. Co za tym idzie, zwiększyła się także, liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych z 2 065 do 2 120. Liczba awarii, mimo wahań na przestrzeni obserwowanego okresu, także uległa zwiększeniu, osiągając największą ilość w 2021 r. – 15 awarii. Zauważalny jest jednak spadek ilości dostarczonej wody gospodarstwom domowym, zmniejszając się z 424,5 dam³ w 2018 r. do 379,2 dam³ w 2022 r. Może to być rezultatem efektywniejszego zarządzania zasobami wodnymi lub zmniejszenia zużycia przez gospodarstwa domowe. Odsetek budynków mieszkalnych podłączonych do infrastruktury technicznej zwiększył o 9,7 pp. na przestrzeni ostatnich 5 lata. Szczegółowe dane przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 21. Sieć wodociągowa na terenie Węgrowa w latach 2018-2022

Wyszczególnienie	Jedn. miary	2018	2019	2020	2021	2022
Długość sieci wodociągowej	km	89,3	93,3	97,0	97,4	97,9
Liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	2 065	1 970	2 028	2 080	2 120
Awarie sieci wodociągowej	szt.	5	4	8	15	10
Woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam ³	424,5	405,6	400,5	389,2	379,2
Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na jednego mieszkańca	m ³	33,4	32,1	33,2	32,5	31,9
Budynki mieszkalne podłączone do infrastruktury technicznej - w % ogółu budynków mieszkalnych (ogółem)	%	78,0	77,3	77,7	77,4	87,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <http://bdl.start.gov.pl/BDL/start>
Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Węgrowie zajmuje się świadczeniem usług w zakresie zbiorowego dostarczania wody oraz zbiorowego odprowadzania ścieków na obszarze miasta Węgrów . Jego głównym zadaniem jest zapewnienie ciągłości dostaw

wysokiej jakości wody oraz odprowadzania ścieków, przy uwzględnieniu ochrony interesów odbiorców usług, spełnienia norm ochrony środowiska oraz dążenia do optymalizacji kosztów. Firma odpowiedzialna jest także za bieżącą konserwację urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych. Jednocześnie na miarę posiadanych i pozyskanych środków finansowych prowadzi planową działalność inwestycyjną, służącą modernizacji istniejących sieci i urządzeń oraz budowie nowych obiektów sieci wodociągowo-kanalizacyjnej.²⁰

Na terenie aglomeracji Węgrów decyzją Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Dyrektor Zarządu Zlewni w Sokołowie Podlaskim z dnia 19.10.2018 r. ustanowiona została strefa ochronna ujęcia wody. Wyznaczono teren ochrony bezpośredniej dla studni: nr SW-2A, nr SW-5, nr SW-3, nr SW-4.²¹

Przeprowadzona ocena jakości wody w wodociągach na terenie miasta Węgrowa wykazała przydatność wody do spożycia przez ludzi.²²

Infrastruktura kanalizacyjna

Według danych z GUS, długość czynnej sieci kanalizacyjnej w przeciągu ostatnich pięciu lat zwiększyła się o 5,8 km, co sugeruje aktywny rozwój i rozszerzanie systemu odprowadzania ścieków. Liczba przyłączy do budynków mieszkalnych odnotowała wzrost w tym samym okresie. Ilość ścieków odprowadzanych siecią kanalizacyjną w analizowanym okresie ulegała fluktuacji, jednakże w okresie 5 lat wzrosła o 17,3 dm³. Zwiększeniu uległ także odsetek budynków podłączonych do infrastruktury kanalizacyjnej – 6,2 pp. Szczegółowe dane przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 22. Infrastruktura kanalizacyjna na terenie Węgrowa

Wyszczególnienie	Jedn. miary	2018	2019	2020	2021	2022
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	50,3	52,3	54,8	56,1	56,1
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	1 547	1 482	1 529	1 544	1 568
Ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną	dam ³	323,7	327,2	345,5	327,6	341,0
Udział budynków mieszkalnych podłączonych do infrastruktury kanalizacyjnej (ogółem)	%	58,4	57,9	58,4	58,1	64,6

Źródło: Dane z GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl>

²⁰ Raport o stanie miasta za 2022 rok, Węgrów.

²¹ Uchwała Nr LXVIII/435/2023 Rady Miejskiej Węgrowa z dnia 26 października 2023 r.

²² <https://www.pwikwegrow.pl/>

Węgrów zgodnie z treścią uchwały nr LXVIII/435/2023 Rady Miejskiej Węgrowa z dnia 26 października 2023 r.²³, należy do aglomeracji ściekowej „Węgrów”. Średnia przepustowość oczyszczalni wynosi 4 108 m³/d. W tabeli poniżej przedstawiono szczegółowe dane.

Tabela 23. Przepustowość oczyszczalni ścieków w Węgrowie w m³/d

Wyszczególnienie	Wartość
Średnia	4 108
Maksymalna	5 050
Maksymalna godzinowa	257
Maksymalna roczna	1 843 250
Projektowa wydajność oczyszczalni ścieków [RLM]	39 767
Ilość ścieków dostarczonych do oczyszczalni ścieków, zgodnie z danymi przedłożonymi w ostatnim sprawozdaniu z realizacji KPOŚK	4 783,6
Ścieki dopływające siecią kanalizacyjną	4 750,7
Ścieki dowożone	32,9
Ścieki powstające w indywidualnych systemach oczyszczania ścieków (oczyszczalnie przydomowe)	11,3
Ilość ścieków powstających na terenie aglomeracji nieobjętych systemem kanalizacji zbiorczej	44,2
Średnie obciążenie oczyszczalni	4 836,6
Ilość ścieków oczyszczonych w roku poprzednim	1 715 292

Źródło: Uchwała nr LXVIII/435/2023 Rady Miejskiej Węgrowa z dnia 26 października 2023 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie likwidacji dotychczasowej aglomeracji Węgrów oraz wyznaczenia nowej aglomeracji Węgrów.

Według danych z GUS, na terenie miasta Węgrów, w latach 2018-2022 spadła liczba zbiorników bezodpływowych o 110 szt., tj. o 16,74%. Liczba zewidencjonowanych przydomowych oczyszczalni ścieków w 2022 roku wynosiła 1 szt..

Szczegółowe dane przedstawiono w tabeli poniżej.

²³ O zmianie uchwały w sprawie likwidacji dotychczasowej aglomeracji Węgrów oraz wyznaczenia nowej aglomeracji Węgrów.

Tabela 24. Liczba zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie miasta Węgrów (stan na 31.12)

Wyszczególnienie	Jedn. miar.	2018	2019	2020	2021	2022
Zbiorniki bezodpływowe	[szt.]	657	595	531	541	547
Zbiorniki przydomowe	[szt.]	2	1	1	1	1

Źródło: Dane z GUS.

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 25. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — zmniejszenie zużycia wody przez gospodarstwa domowe w ciągu ostatnich 5 lat, — wzrost długości infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej na przestrzeni ostatnich 5 lat, — oczyszczalnia ścieków zlokalizowana na terenie miasta, — brak istotnych zagrożeń dla zdrowia konsumentów korzystających z wody z sieci wodociągowej, — przynależność Miasta Węgrów do aglomeracji ściekowej. 	<ul style="list-style-type: none"> — korzystanie przez mieszkańców ze zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków, które grożą wyciekami do gleby, — niewystarczający stopień skanalizowania miasta.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — rozbudowa i modernizacja sieci wodno-kanalizacyjnej, — prowadzenie kontroli zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe, — edukacja ekologiczna mieszkańców z zakresie oszczędności wody. 	<ul style="list-style-type: none"> — ryzyko niewłaściwego zagospodarowania nieczystości ciekłych przez właścicieli, — awarie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej.

Źródło: Opracowanie własne

3.2.6 Zasoby geologiczne

Miasto Węgrów leży na terenie dwóch mezoregionów:

- Wysoczyzny Siedleckiej obejmujących wschodnią (większą część) terenu Węgrowa,
- Obniżenia Węgrowskiego obejmującego wschodnią część terenu miasta.

Wysoczyzna Siedlecka jest to obszar północnej części Niziny Południowopodlaskiej, położony między Podlaskim Przełomem Bugu na północy a Równiną Łukowską na południu i południowym wschodzie, graniczy od zachodu z Obniżeniem Węgrowskim. To obszar zdenudowanej wysoczyzny morenowej, należącej do strefy moren czołowych stadiału Warty,

osiągającej wysokość około 190–200 m. Region głównie zbudowany jest z glin i piasków gliniastych, na których kształtują się gleby brunatne i płowe. Dominuje tutaj rolnictwo, a na wschodzie regionu znajdują się obszary leśne. Południową część obszaru przecina rzeka Liwiec, a głównym miastem jest Siedlce.²⁴ Swoje źródła ma tu m.in. rzeka Liwiec. Region przecinają również doliny mniejszych rzek, które stanowią dopływy Bugu.

Obszar Węgrowskiego Obniżenia stanowi północno-zachodnią część Niziny Południowopodlaskiej. Jest to obniżenie zorientowane wzdłuż południka, usytuowane między wysoczyznami Kałuszyńską, Siedlecką i Żelechowską. Charakteryzuje się obecnością rzek Liwiec i jego lewego dopływu Kostrzyń, które korzystają z tego obniżenia. Region ten obejmuje obszary porośnięte lasami, łąkami oraz terenami letniskowymi. Głównym miastem w tym obszarze jest Węgrów.²⁵

Tworami przypowierzchniowymi, które występują na obszarze Węgrowa są:

- piaski, żwiry i mułki rzeczne,
- piaski, żwiry, mady rzeczne oraz torfy i namuły,
- piaski i żwiry sandrowe,
- gliny zwałowe, ich zwietrzelina oraz piaski i żwiry lodowcowe.

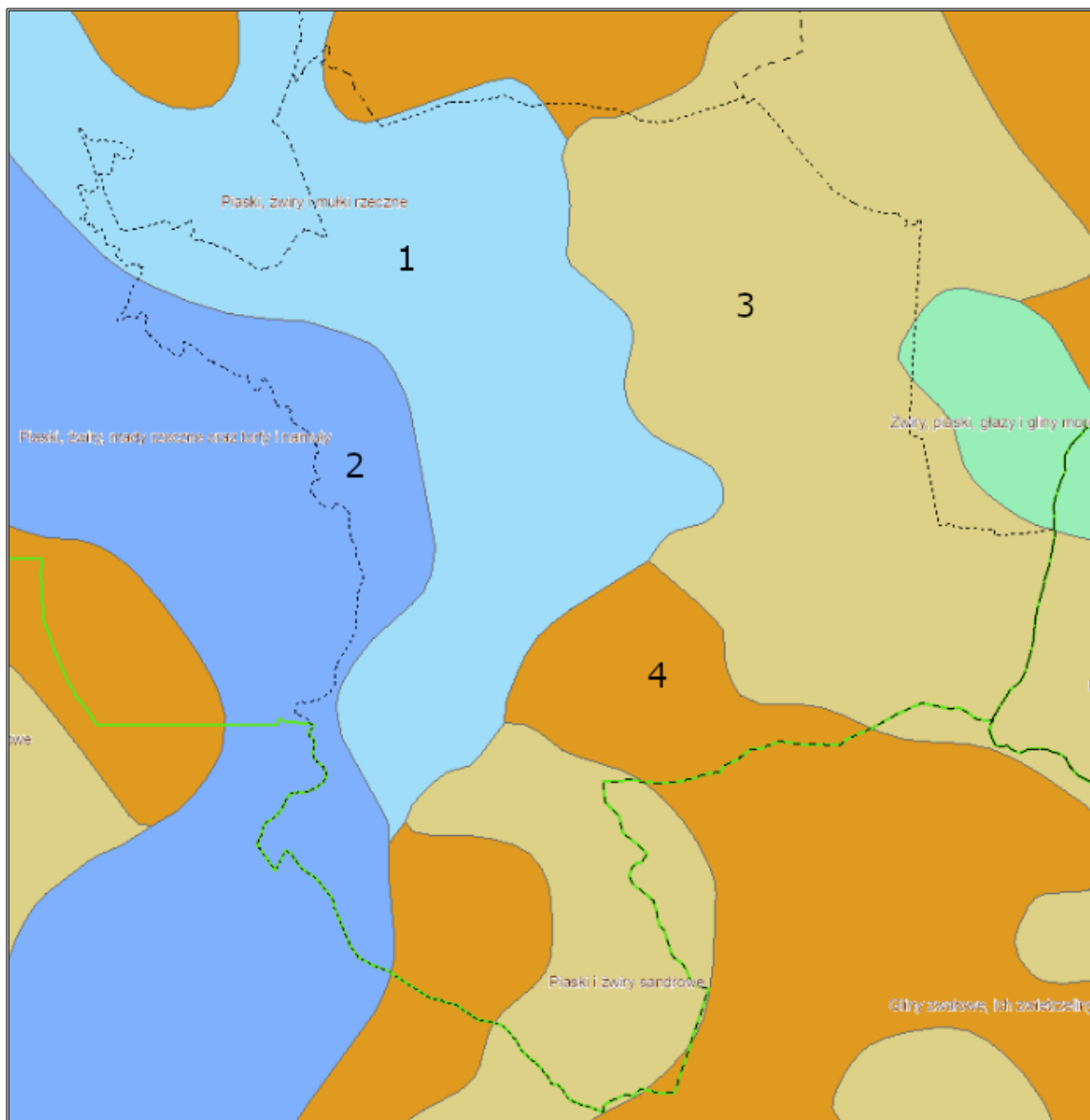
Ich szczegółowe położenie względem granic administracyjnych miasta przedstawiono na rysunku poniżej.

---

²⁴ <https://encyklopedia.pwn.pl/>

²⁵ Ibidem.

Rysunek 15. Mapa tworów przypowierzchniowych na obszarze Węgrów

Legenda:

1. Piaski, żwiry i mułki rzeczne
2. Piaski, żwiry, mady rzeczne oraz torfy i namuły
3. Piaski i żwiry sandrowe
4. Gliny zwałowe, ich zwietrzelina oraz piaski i żwiry lodowcowe

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL; <http://bdl.lasy.gov.pl/mapy>

Zgodnie z podziałem Polski na jednostki strukturalne według Pożaryskiego, powiat węgrowski, w tym Miasto Węgrów, znajdują się w obszarze Obniżenia Podlaskiego, które jest częścią Platformy Wschodnioeuropejskiej. Ta platforma obejmuje północno-wschodnią część Polski i składa się z dwóch głównych elementów: fundamentu krystalicznego zbudowanego z prekambryjskich skał magmowych i metamorficznych oraz pokrywy osadowych skał paleozoicznych, mezozoicznych i kenozoicznych.

Obniżenie podlaskie, będące asymetryczną depresją, charakteryzuje się różnorodnością skał pokrywowych, obejmujących górny prekambryjski, starszy paleozoik, perm, jurę, kredę, trzeciorzęd i czwartorzęd. Grubość tej pokrywy, która wypełnia obniżenie, wynosi od 1 000 do 4 000 m. Tektonika obniżenia podlaskiego jest ściśle związana z budową podłoża krystalicznego, zwłaszcza z uskokami, które przechodzą z cokołu krystalicznego w skały osadowe. W północnej części tego obszaru występują uskoki o rozciągłości równoleżnikowej, zrzuty osiągające kilkaset metrów.²⁶

Na obszarze Węgrowa nie zostały wytyczone obszary górnicze. Istniało jednak jedno złożenie – Grudzie II, które zostało skreślone z bilansu zasobów.

Tabela 26. Charakterystyka złoża kopalin płożonego na terenie Węgrowa

Nr złoża	Nazwa złoża	Stan zagospodarowania
KN 3850	Grudzie II	złożenie skreślone z bilansu zasobów

Źródło: Serwis MIDAS, PIG-PIB, Centralna Baza Danych Geologicznych

Według map na stronie Państwowego Instytutu Geologicznego, na terenie Węgrowa nie prowadzono badań w zakresie występowania terenów osuwiskowych.²⁷

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 27. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zasoby geologiczne

Mocne strony	Słabe strony
— brak postępowania zmian związanych z eksploatacją złóż, gdyż żadne nie są eksploatowane.	— brak badań z zakresu występowania terenów osuwiskowych.
Szanse	Zagrożenia
— ochrona złóż surowców mineralnych w planach zagospodarowania przestrzennego, — pozyskanie środków finansowych z funduszy krajowych lub europejskich na ochronę powierzchni ziemi.	— niewystarczające środki finansowe na inwestycje z zakresu ochrony powierzchni ziemi, — nielegalne wydobycie kopalin i związana z tym dewastacja powierzchni ziemi.

Źródło: Opracowanie własne

3.2.7 Gleby

W obszarze powiatu węgrowskiego, obejmującego również Miasto Węgrów, obserwuje się zróżnicowanie gleb, które powstały w procesie glebotwórczym z materiałów polodowcowych. Istotny wpływ na ich kształtowanie miały różnorodne czynniki, takie jak rodzaj i pochodzenie skały macierzystej, rzeźba terenu, warunki klimatyczne, stosunki wodne, roślinność oraz

²⁶ Program Ochrony Środowiska dla Miasta Węgrowa na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026.

²⁷ <https://geologia.pgi.gov.pl/>.

działalność człowieka. Gleby w tym obszarze należą do środkowoeuropejskiej strefy glebowej, rozwijając się w klimacie umiarkowanym.

Wyróżnia się tu gleby charakterystyczne dla tej strefy, takie jak gleby bielcowe, pyłowe i brunatne. Powstały one głównie z lekkich glin zawałowych oraz piasków, które nakładają się na gliny. Na obszarze powiatu węgrowskiego dominują gleby o lekkiej i bardzo lekkiej strukturze, w tym gleby bielcowe i rdzawe, wykształcone z piasków gliniastych i żwirów piaszczystych. Miejscami, zwłaszcza na obszarach piasków gliniastych i lekkich glin, występują także gleby płowe oraz gleby brunatne, które powstały w wyniku procesów wymywania substancji organicznych.²⁸

Wzdłuż koryt rzek Bug i Liwiec można zaobserwować występowanie mad o zróżnicowanej przepuszczalności, co dodatkowo wpływa na charakterystykę gleb w tym regionie. To kompleksowe zróżnicowanie gleb jest rezultatem wielu czynników, tworząc unikalne środowisko glebowe w powiecie węgrowskim.²⁹

W obrębie Węgrowa, szczególnie w kompleksie Ruchna, występują dość żyzne gleby. Decyduje o tym przede wszystkim ukształtowanie terenu i warunki geologiczne. Przeważają tu gleby rdzawe, dość duży udział mają gleby płowe i brunatne.³⁰

Na terenie Węgrowa znajduje się jeden punkt, w którym określony został historycznym zanieczyszczeniem gleby. Położony on jest przy drodze krajowej nr 62. Aktualnie zakończono działania zapobiegawcze lub naprawcze. Poniższy rysunek przedstawia dokładne położenie punktu.

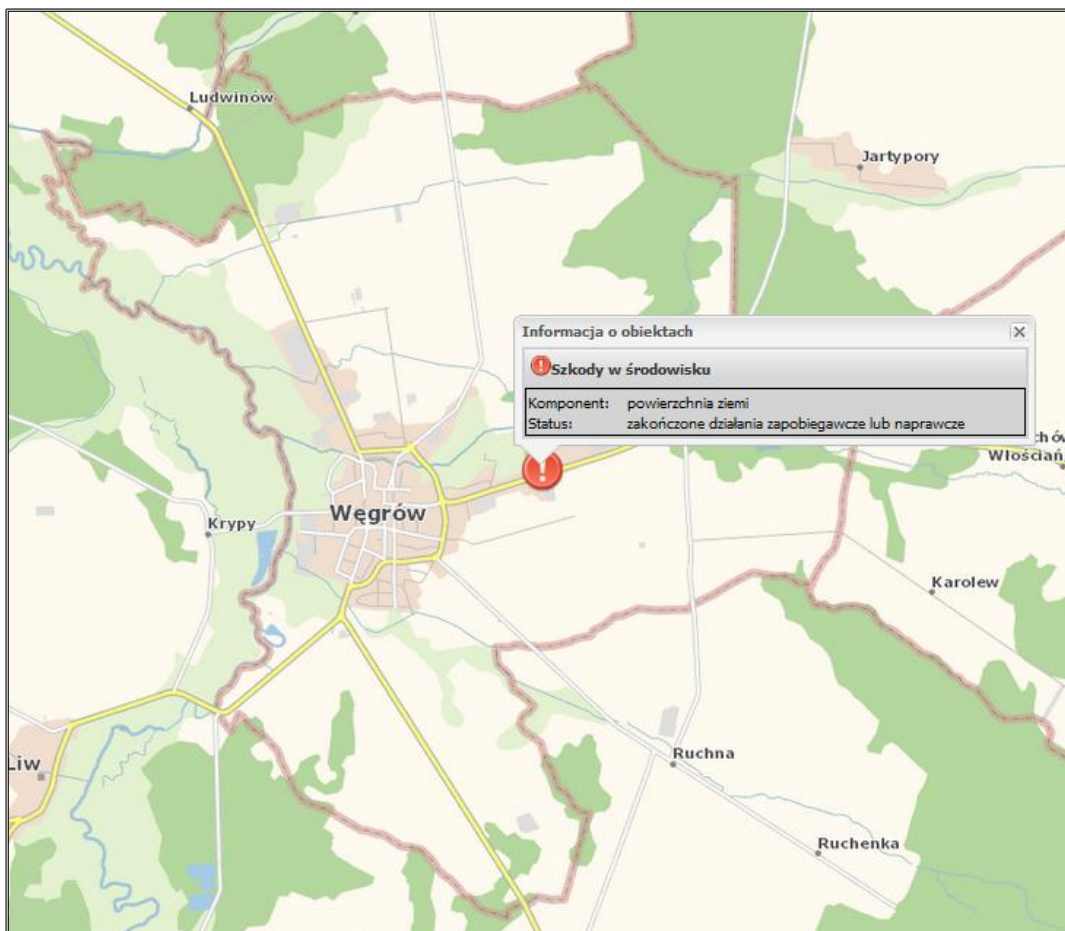
---

²⁸ Program Ochrony Środowiska dla Miasta Węgrowa na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026.

²⁹ Ibidem.

³⁰ Ibidem.

Rysunek 16. Historyczne obszary zanieczyszczenia ziemi na terenie Węgrów

Źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl>

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 28. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Gleby

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — brak prowadzenia działalności szczególnie uciążliwej na środowisko na terenie miasta. 	<ul style="list-style-type: none"> — brak stałych punktów pomiarowo-kontrolnych monitoringu gleb na obszarze miasta, — występowanie historycznego punktu zanieczyszczeń gleby.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa, — popularyzacja rolnictwa ekologicznego, — restrykcyjne normy środowiskowe dla przedsiębiorstw wpływające na zapobieganie skażeniu gleb, — rozwój sieci kanalizacyjnej. 	<ul style="list-style-type: none"> — ryzyko degradacji gleb w związku z działalnością rolniczą i używaniem sztucznych nawozów, — postępująca urbanizacja i fragmentacja terenu, — erozja wodna i wietrzna, — ryzyko zanieczyszczeń gleb w przypadku niewłaściwej gospodarki ściekowej i odpadowej.

Źródło: Opracowanie własne

3.2.8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Systemem zagospodarowania odpadów na terenie miasta Węgrów według złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na dzień 31.12.2022 r. objętych jest 10 684 osób (w roku 2021 było to 10 336 osób). Udział liczby mieszkańców wykazanych w złożonych deklaracjach do liczby mieszkańców miasta według ewidencji prowadzonej przez Urząd Miejski (12 408 osób zameldowanych) wyniósł 86,1% (stan na 31.12.2022 r.). Do Urzędu Miejskiego w Węgrowie złożonych zostało 2 529 deklaracji za gospodarowanie odpadami komunalnymi, (2 426 w roku 2021).³¹

Ilość odebranych odpadów w latach 2021-2022 zmniejszyła się o 285,831 Mg. Zmniejszeniu uległa także ilość odebranych odpadów oraz ilość odpadów na 1 mieszkańca. W okresie tym zwiększyły się koszty wywozu ponoszone przez 1 mieszkańca oraz ilość odpadów przekazanych do recyklingu.

W tabeli poniżej przedstawiono szczegółowe dane.

Tabela 29. Gospodarka odpadami komunalnymi na terenie miasta Węgrów

Wyszczególnienie	Jedn. miar.	2021	2022
Ilość odebranych odpadów	Mg	4 657,191	4 371,3
Ilość odebranych zmieszanych odpadów komunalnych	Mg	2 469,920	1 780,7
Ilość odpadów przypadająca na 1 mieszkańca (na podstawie złożonych deklaracji)	Mg	450	409
Koszt wywozu ponoszony przez 1 mieszkańca w miesiącu (zł)	zł	22,49	26,36
Ilość odpadów przekazanych do recyklingu	Mg	1 121,949	1 373,9286

Źródło: Raport o stanie Miasta 2022 rok, Węgrów.

Na terenie miasta funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, przy ul. Prostej, gdzie mieszkańcy nieodpłatnie mogą oddać posegregowane odpady komunalne.³²

Do gospodarki odpadami zaliczyć należy również kwestie utylizacji azbestu i wyrobów zawierających azbest. Na terenie Węgrowa sukcesywnie prowadzone są działania prowadzące do całkowitej eliminacji wyrobów zawierających azbest. W 2022 r. zinwentaryzowano 1378,582 Mg wyrobów azbestowych (w 2021- 1 364,847 Mg), natomiast

³¹ Raport o stanie Miasta 2022 rok, Węgrów

³² Ibidem.

Według ww. rysunku, na terenie Węgrowa znajduje się dużo punktów lokalizacji wyrobów zawierających azbest. Znaczna część określone zostały pilnością I stopnia, ale jest też wiele punktów II i III stopnia.

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 31. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — PSZOK na terenie miasta, — spadek ilości zebranych odpadów zmieszanych w ostatnim roku, — spadek ilości odpadów przypadających na 1 mieszkańca w ostatnim roku, — wzrost ilości odpadów przekazanych do recyklingu. 	<ul style="list-style-type: none"> — wysokie i rosnące koszty systemu gospodarowania odpadami, — wyroby azbestowe pozostałe do usunięcia.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — edukacja z zakresu świadomości ekologicznej mieszkańców, — dotacje na usuwanie wyrobów azbestowych. 	<ul style="list-style-type: none"> — powstawanie dzikich wysypisk, — nieprawidłowe praktyki dotyczące gospodarowania odpadami przez mieszkańców (np. spalanie odpadów komunalnych).

Źródło: Opracowanie własne

3.2.9 Zasoby przyrodnicze

Miasto Węgrów znajduje się w obrębie Nadleśnictwa Łochów. Powierzchnia gruntów leśnych w 2021 r. wyniosła 646,43 ha, natomiast w roku 2022 r. wyniosła ona 650,86 ha. Lesistość w roku 2021 wyniosła 18,1%, a w 2022 r. 18,3%. Ogólna powierzchnia lasów w latach 2021-2022 wzrosła o 4,43 ha. Wzrost odnotowano w powierzchni lasów publicznych gminnych i lasów prywatnych.

W poniższej tabeli przedstawiono dane na temat lasów i gruntów leśnych.

Tabela 32. Lasy i grunty leśne na terenie miasta Węgrów

Wyszczególnienie	Jednostka	2018	2019	2020	2021	2022
Powierzchnia gruntów leśnych						
ogółem	ha	667,28	667,78	648,60	646,43	650,86
lesistość	%	18,7	18,7	18,1	18,1	18,3
grunty leśne publiczne ogółem	ha	81,60	81,60	81,60	81,60	81,86
grunty leśne publiczne Skarbu Pastwa	ha	39,30	39,30	39,30	39,30	39,30
grunty leśne publiczne Skarbu	ha	19,81	19,81	19,81	19,81	19,81

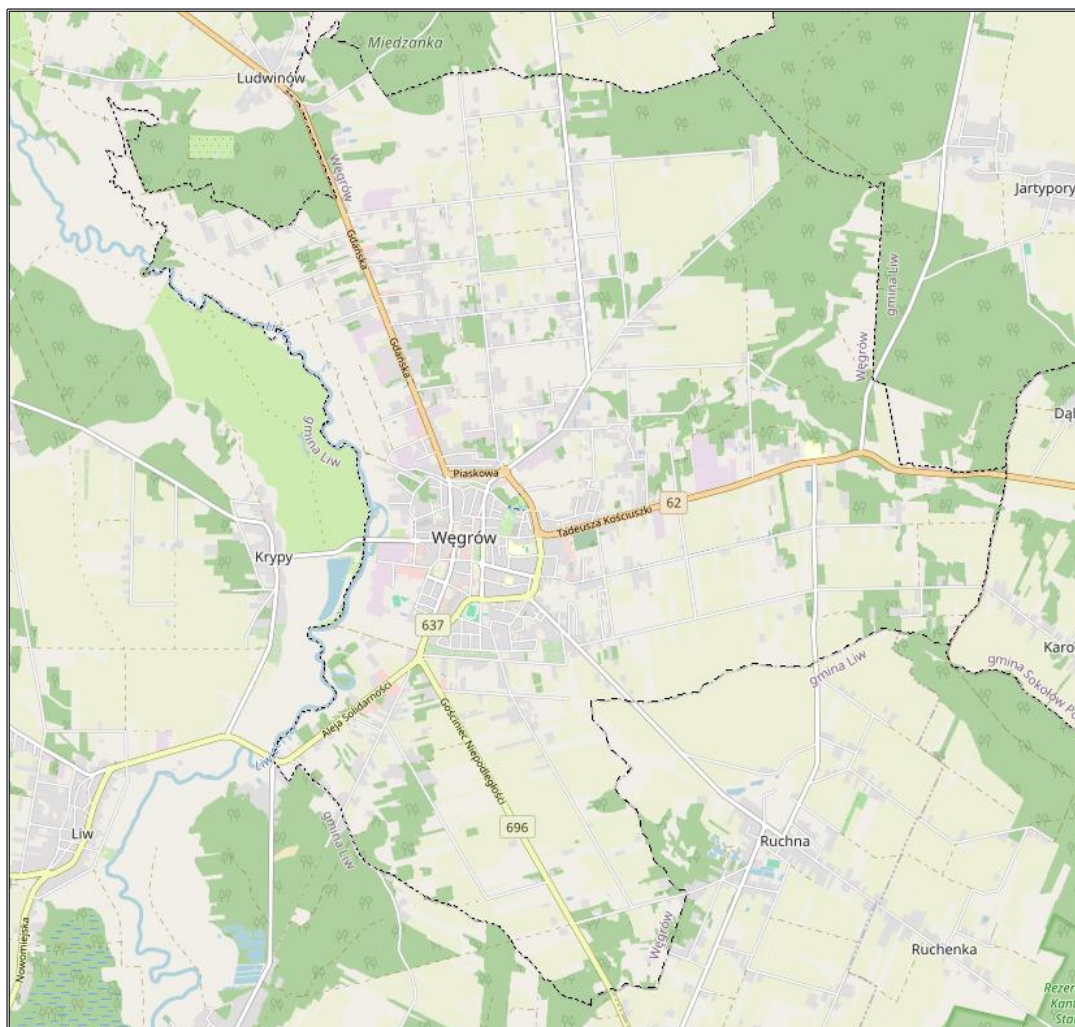
Program Ochrony Środowiska dla Miasta Węgrów na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Państwa w zarządzie Lasów Państwowych						
grunty leśne prywatne	ha	585,68	586,18	567,00	564,83	569,00
Powierzchnia lasów						
las ogółem	ha	662,67	663,17	643,99	643,99	648,42
las publiczne ogółem	ha	80,99	80,99	80,99	80,99	81,25
las publiczne Skarbu Państwa	ha	38,69	38,69	38,69	38,69	38,69
las publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	19,20	19,20	19,20	19,20	19,20
las publiczne Skarbu Państwa w zasobie Własności Rolnej SP	ha	3,49	3,49	3,49	3,49	3,49
las publiczne gminne	ha	42,30	42,30	42,30	42,30	42,56
las prywatne ogółem	ha	581,68	582,18	563,00	563,00	567,17
powierzchnia lasów na 1 mieszkańca	ar	5,2	5,3	5,4	5,4	5,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Na rysunku poniżej przedstawiono mapę obszarów leśny na terenie Węgrowa.

Rysunek 18. Obszary leśne na terenie Węgrów

Legenda:

 - obszary leśne

Źródło: <https://www.bdl.lasy.gov.pl>

Formami ochrony przyrody w Polsce, w myśl ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody są: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Na obszarze miasta Węgrów, formami ochrony są³⁴:

- Siedlecko-Węgrowski obszar chronionego krajobrazu,
- Obszar NATURA 2000: Ostoja Nadliwiecka (PLH140032),
- Obszar NATURA 2000: Dolina Liwca (PLB140002),
- pomnik przyrody.

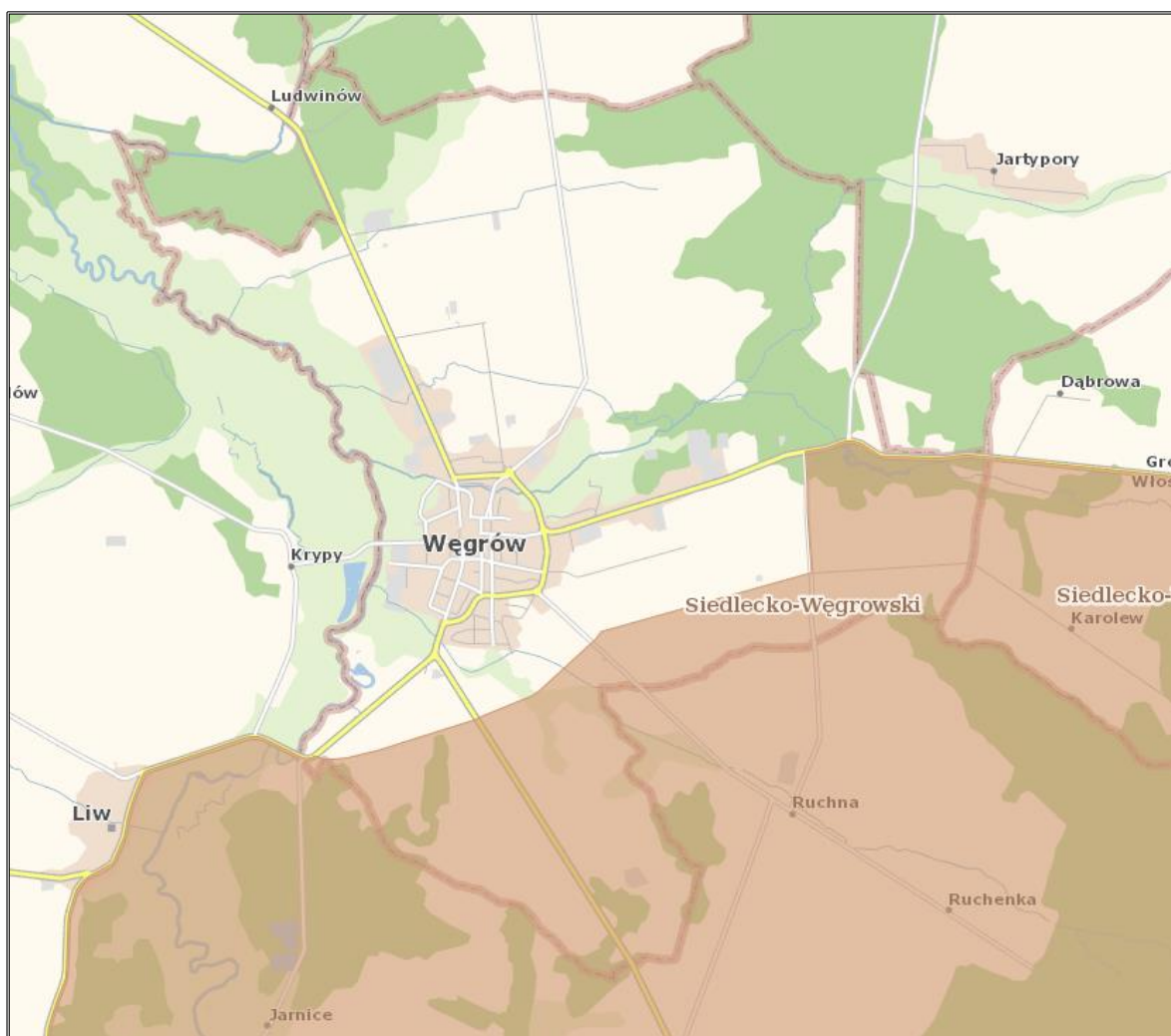
³⁴ <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/>

Poniżej dokonano charakterystyki ww. form ochrony przyrody.

Siedlecko-Węgrowski obszar chronionego krajobrazu – zajmuje powierzchnię 34 696,63 ha, a wyznaczony został na mocy Uchwały Nr XVII/99/86 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Siedlcach z dnia 28 października 1986 roku w sprawie obszarów chronionego krajobrazu. Obejmuje to między innymi obszary chronione, takie jak rezerваты przyrody "Gołobórz" i "Stawy Broszkowskie", a także 12 pomników przyrody. Rzeka Liwiec przepływa przez niemal cały ten obszar, a krajobraz wyróżnia się rolniczym charakterem. Głównym celem ustanowionego Obszaru Chronionego Krajobrazu jest aktywna ochrona wartościowych ekosystemów leśnych, wodnych oraz ekosystemów lądowych.³⁵

Poniższy rysunek przedstawia położenie obszaru chronionego krajobrazu na terenie Węgrowa.

Rysunek 19. Obszary chronionego krajobrazu na terenie Węgrowa

Źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/>

³⁵ <https://crfop.gdos.gov.pl/>.

Obszar Natura 2000: Ostoja Nadliwiecka – zajmuje powierzchnię 13 622,72 ha, a wyznaczony został 08.02.2011 r. na mocy Decyzji Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669)(2011/64/UE). Zlokalizowany jest we wschodniej części województwa mazowieckiego, jest uznawany za najbardziej wartościowy pod względem przyrodniczym obok doliny Bugu. Jego wyjątkową rangę potwierdza nie tylko wysoka różnorodność biologiczna, ale także koncentracja obszarów chronionych oraz zagrożonych gatunków roślin, grzybów i zwierząt. Dodatkowo, obszar ten pełni funkcję kluczowego korytarza ekologicznego o zasięgu wpływającym znacznie poza granice regionalne. Osobliwy walor przyrodniczy doliny Liwca jest podkreślany poprzez jego uwzględnienie jako obszaru Natura 2000 zgodnie z Dyrektywą Ptasią (PLB140002). Dolina ta stanowi cenny krajobrazowo i przyrodniczy kompleks, obejmujący różnorodne środowiska reprezentujące pełną paletę wilgotnościowych siedlisk charakterystycznych dla doliny rzecznej. Jest to również warunkujące ściśle zespoły roślin i zwierząt. Na obszarze Ostoja Nadliwiecka szczególnie interesujące są gatunki roślin naczyniowych, takie jak cibora żółta (*Cyperus flavescens*) i krwawnica pospolita (*Lythrum hyssopifolia*), które zostały uwzględnione w Polskiej Czerwonej Księdze Roślin. Ich obecność jest rezultatem prowadzonej ekstensywnej gospodarki rybackiej w obrębie stawów hodowlanych w tym obszarze.³⁶

Obszar Natura 2000: Dolina Liwca – zajmuje powierzchnię 27 431,51 ha, a wyznaczony został 05.11.2004 r. na mocy Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000. Obszar obejmuje dolinę rzeki Liwiec, rozciągając się od źródeł tej rzeki aż do jej ujścia do rzeki Bug. Na tym obszarze znajdują się łąki oraz pastwiska zalewowe, które powstały na skutek melioracji bagnistych terenów. Rzeka Liwiec charakteryzuje się odcinkami o naturalnym charakterze, ale są też fragmenty, gdzie rzeka została uregulowana. Lokalnie w dolinie rzeki występują dodatkowe obszary podmokłe. Na omawianym terenie zidentyfikowano co najmniej 20 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej oraz 5 gatunków wymienionych w Polskiej Czerwonej Księdze. Obszar ten pełni istotną rolę jako ostoję ptaków wodnoblotnych, zwłaszcza w okresie lęgowym. W tym okresie co najmniej 1% krajowej populacji następujących gatunków ptaków zasiedla ten obszar: cyraneczka, cyranka, czernica, czajka, kulik wielki, rybitwa białowąsa, brodziec piskliwy oraz rycyk. Ponadto, na tym obszarze można zabaczyć w stosunkowo dużej liczbie również takie gatunki jak perkoz rdzawoszyi, bocian biały, krzyżówka, błotniak stawowy,

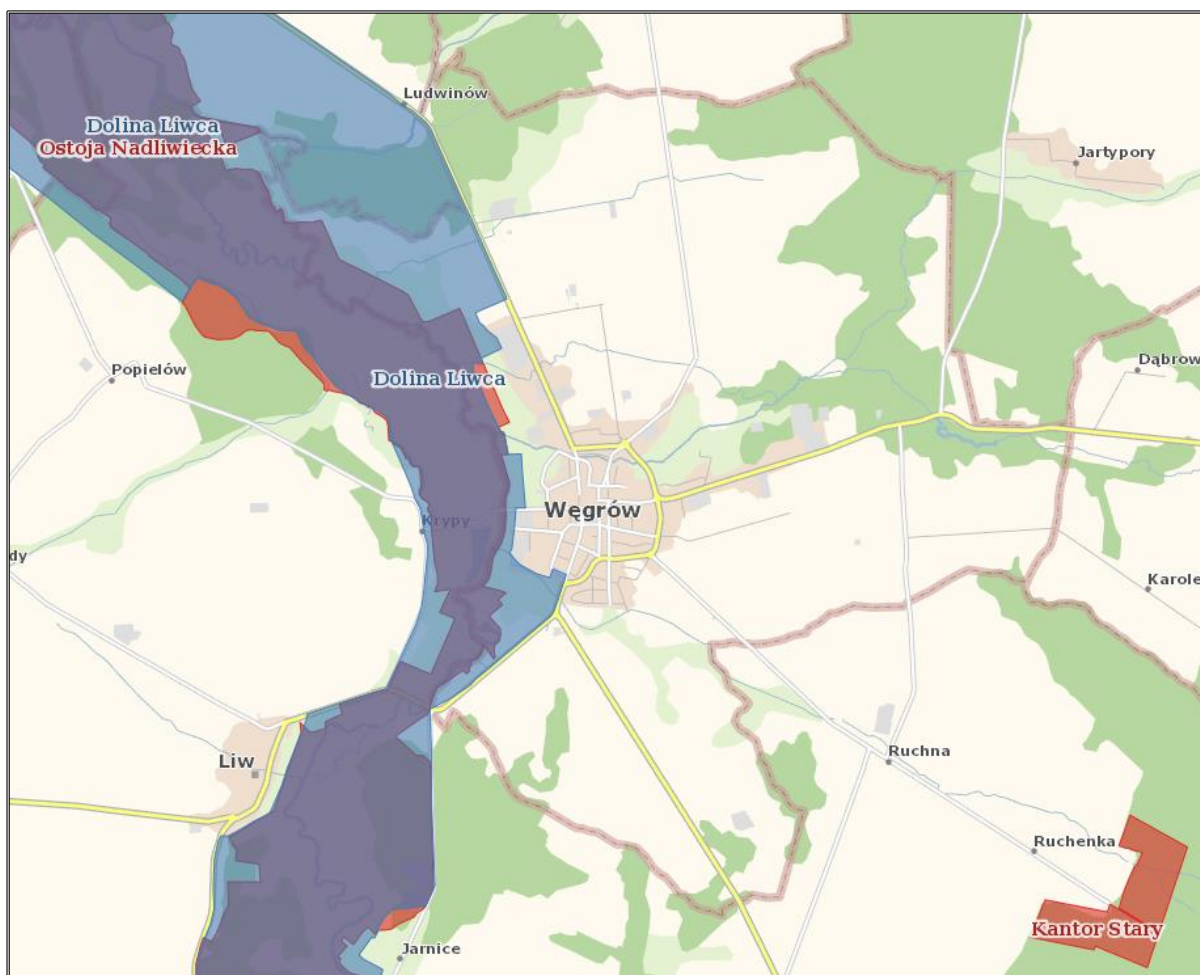
---

³⁶ Ibidem.

derkacz, sieweczka rzeczna, kszyc, rybitwa czarna, podróżniczek, strumieniówka oraz ortolan.³⁷

Poniżej znajduje się rysunek z mapą obszarów NATURA 2000 na terenie Węgrów.

Rysunek 20. Obszary NATURA 2000 na terenie Węgrów

Źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/>

Kolejną z form ochrony przyrody występującą w granicach Węgrów są pomniki przyrody. Są to pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, np. okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe czy jaskinie.

Na terenie Węgrów zlokalizowany jest jeden pomnik przyrody – głąz narzutowy: Mogiła Powstańców Styczniowych, który został ustanowiony 30.09.1983 r. na mocy orzeczenia nr 139 Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody w Urzędzie Wojewódzkim w Siedlcach z dnia 22

³⁷ Ibidem.

czerwca 1983 r. o uznaniu za pomnik przyrody. Dla ustanowionego pomnika przyrody obowiązuje Rozporządzenie nr 8 Wojewody Mazowieckiego z dnia 2 marca 2009 r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu węgrowskiego (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 36 poz. 862) oraz Obwieszczenie Wojewody Mazowieckiego z dnia 15 lipca 2009 r. w sprawie ogłoszenia wykazów aktów prawa miejscowego wydanych na podstawie przepisów zmieniających ustawę o zmianie niektórych ustaw a w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 112 poz. 3235)

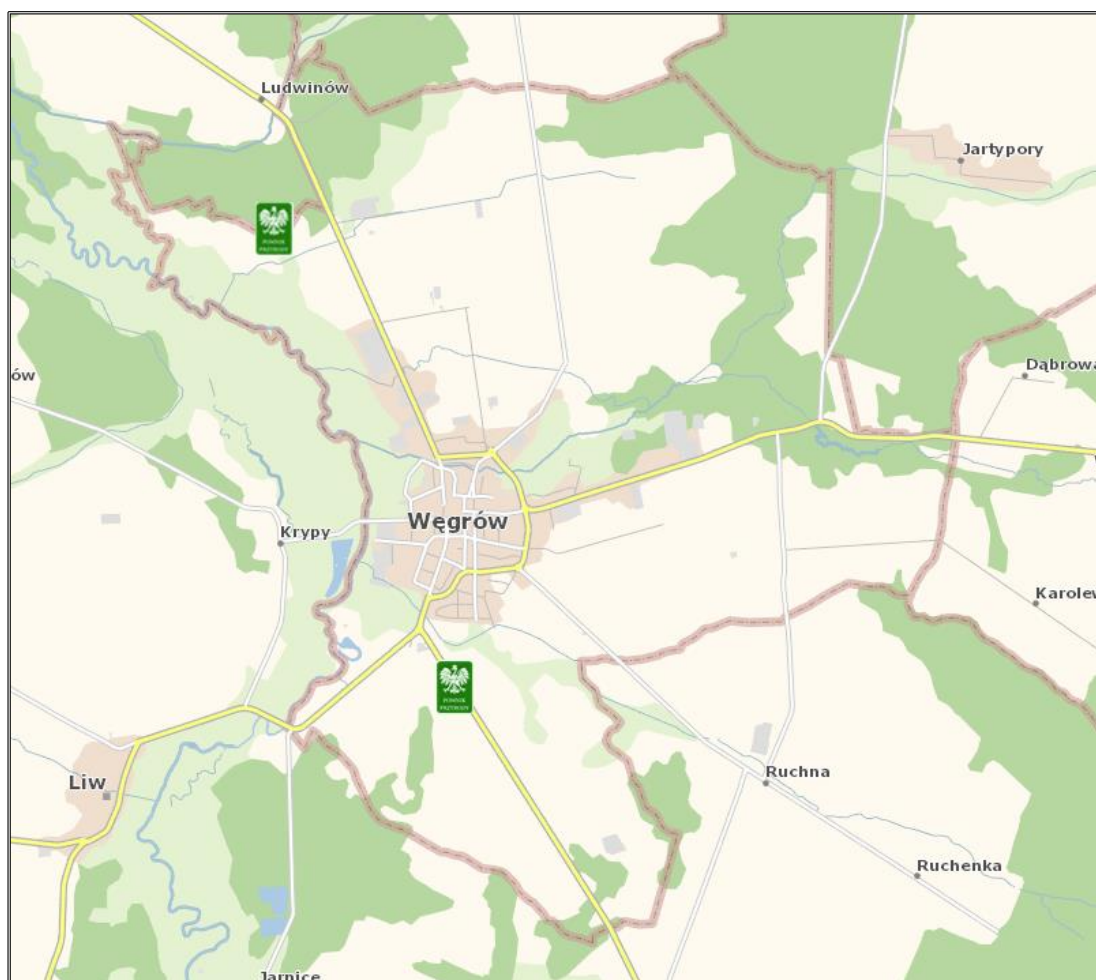
.³⁸

Na poniższym rysunku przedstawiono położenie pomnika przyrody w Węgrowie.

Tabela 33. Pomnik przyrody na terenie Węgrowa

20240103 pytanie o mapy do strategii.msg

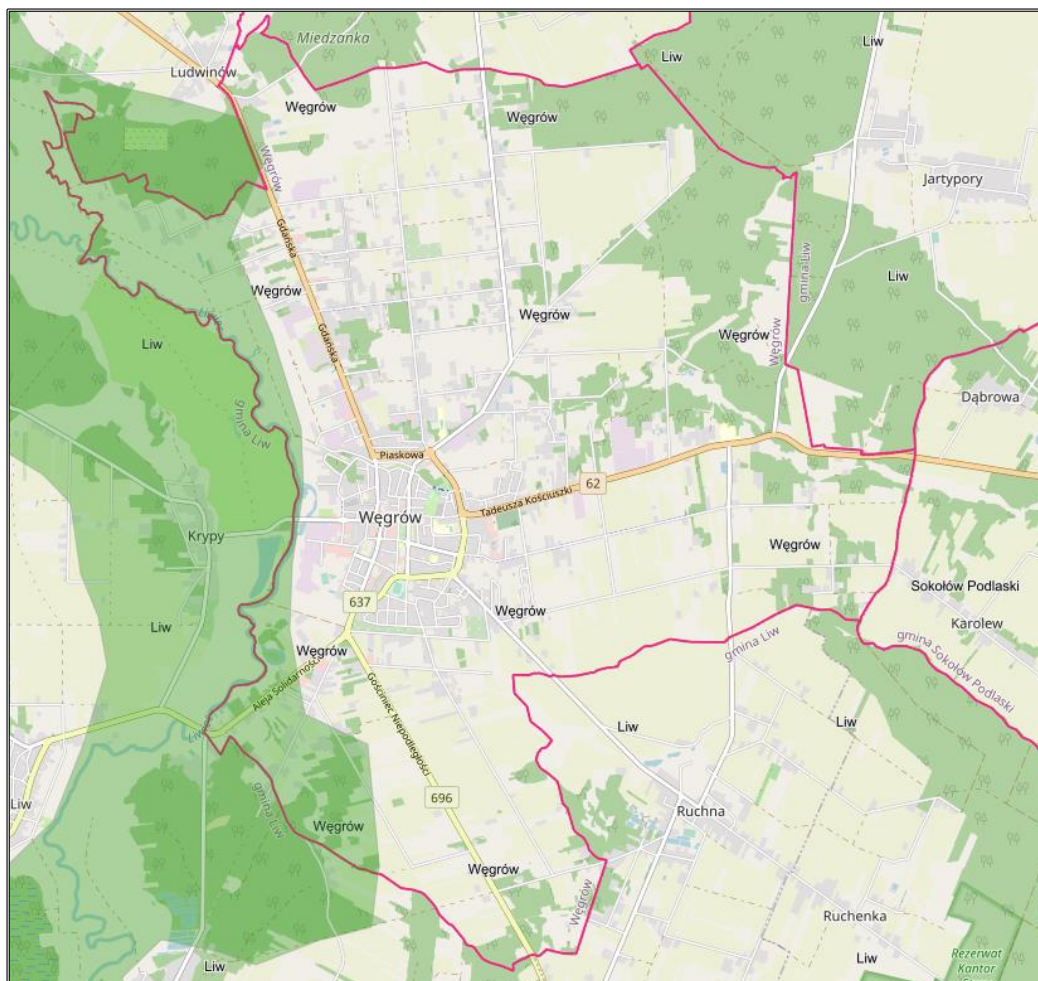

Źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/>

³⁸ Ibidem.

Tabela 35. Korytarze ekologiczne 2005 na terenie Węgrów

Źródło: <https://mapa.korytarze.pl/>

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 36. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Zasoby przyrodnicze

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — występowanie różnych form ochrony przyrody, — występowanie korytarzy ekologicznych, — brak dużych zakładów przemysłowych na terenie miasta, zagrażających zasobom przyrodniczym. 	<ul style="list-style-type: none"> — podatność zasobów przyrody na zanieczyszczenia środowiska, — niski poziom lesistości.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — partnerstwa i współpraca z organizacjami ekologicznymi, — programy i akcje edukacyjno-informacyjne o potrzebie ochrony przyrody, — renowacje i utrzymanie terenów zielonych. 	<ul style="list-style-type: none"> — presja urbanizacyjna, — zmiany klimatyczne, — gwałtowny wzrost urbanizacji, — zanieczyszczenia i degradacja środowiska.

Źródło: Opracowanie własne

3.2.10 Zagrożenia poważnymi awariami

Zagadnienia związane z poważnymi awariami zostały uregulowane przede wszystkim w ustawie Prawo ochrony środowiska (IV „Poważne awarie”). Definicja ustawowa określa poważną awarię jako „zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem” (art. 3, ust. 23).

Zakładem stwarzającym zagrożenie awarią przemysłową jest każdy zakład, na którego terenie znajdują się substancje niebezpieczne, mogące spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi lub środowiska. Ze względu na rodzaj i ilość substancji niebezpiecznych zakłady dzielimy, zgodnie z art. 248, ust. 1 u.p.o.ś., na:

- zakłady o zwiększonym ryzyku;
- zakłady o dużym ryzyku.

Na terenie miasta Węgrów nie występują zakłady określone jako ZZR (zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii) lub ZDR (zakład o dużym ryzyku wystąpienia awarii).

Poważne zagrożenie dla miasta stanowić może transport substancji niebezpiecznych w ruchu drogowym. Obecność na jej terenie ważnych szlaków komunikacyjnych stanowi nie tylko potencjał rozwojowy jednostki samorządowej, ale także zwiększa możliwość wystąpienia zagrożeń związanych z transportem substancji niebezpiecznych. Główny ruch samochodowy na terenie miasta skupiony jest na drodze krajowej nr 62 oraz na drogach wojewódzkich nr 696, oraz 637, powiatowych i gminnych.

Wśród innych zagrożeń, które mogą wystąpić na terenie miasta, można wyróżnić: zagrożenia radiacyjne (skażenia promieniotwórcze), chemiczne (zagrożenie toksycznymi środkami przemysłowymi i innymi substancjami chemicznymi), biologiczne: epidemie, epizootie (plagi zwierzęce), epifitozy (choroby populacji roślinnej), awarie urządzeń infrastruktury technicznej (gazowe, energetyczne, wodociągowe), terrorystyczne (z wykorzystaniem broni, bomb, materiałów wybuchowych, środków chemicznych oraz biologicznych).

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 37. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — brak zdarzeń o charakterze poważnych awarii, — brak zakładów ZDR – ZZR.	<ul style="list-style-type: none"> — transport drogowy ładunków niebezpiecznych.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — edukacja społeczeństwa na temat postępowania podczas wystąpienia poważnej awarii, — wyposażenie służb odpowiadających za bezpieczeństwo na terenie gminy, — rozwój systemów powiadamiania o zagrożeniach.	<ul style="list-style-type: none"> — zdarzenia losowe w zakładach pracy, — małe prawdopodobieństwo przewidzenia możliwości wystąpienia poważnej.

Źródło: Opracowanie własne

3.3 Zagadnienia horyzontalne

Zgodnie z wytycznymi do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska, w ramach każdego obszaru interwencji należy uwzględnić zagadnienia horyzontalne: adaptację do zmian klimatu, nadzwyczajne zagrożenia środowiska, działania edukacyjne oraz monitoring środowiska.

3.3.1 Adaptacja do zmian klimatu

Występujące w ostatnich kilku dekadach skutki zmieniającego się klimatu, zwłaszcza wzrostu temperatury, częstotliwości i nasilania zjawisk ekstremalnych, systematycznie się pogłębiają. Stanowią tym samym zagrożenie dla społecznego i gospodarczego rozwoju wielu krajów na świecie, w tym także dla Polski. Konieczne jest zatem podjęcie działań na rzecz dostosowania się (adaptacji) do prognozowanych skutków zmian klimatu, które powinny być realizowane jednocześnie z działaniami ograniczającymi emisję gazów cieplarnianych (mitygacja).

Dokument pn. „Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” stanowi odpowiedź na walkę ze zmianami klimatu, a jego głównym celem jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmieniającego się klimatu. Ponadto uruchomiona została strona internetowa klimada2.ios.gov.pl (dawniej klimada.mos.gov.pl), na której znajdują się informacje dotyczące adaptacji do zmian klimatu.

Według SPA2020 do najważniejszych negatywnych skutków zmian klimatu w skali regionalnej zaliczyć należy niekorzystne zmiany warunków hydrologicznych, zwiększenie częstotliwości

występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych i katastrof (silne wiatry, incydentalne trąby powietrzne, wyładowania atmosferyczne, ulewne deszcze, wzrost okresów upalnych).

W związku z postępującymi zmianami klimatu nie można wykluczyć pojawienia się w przyszłości niekorzystnych skutków w postaci: wichur, ulewnych deszczy, mrozów, susz itp., które powodują duże szkody i ograniczenia w środowisku. Gwałtowne i negatywne zjawiska wynikające ze zmian klimatu występują coraz częściej, dlatego istotne jest przygotowanie miasta i jego infrastruktury na własne rozwiązania.

Miasta posiadają uprawnienia do kształtowania i tworzenia polityki ekologicznej za pomocą obowiązujących przepisów. Podstawą podejmowania działań proekologicznych w gminach są przepisy m.in.:

- ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska,
- ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach,
- ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne.

Poza obowiązkowymi działaniami wynikającymi z przepisów prawa, gminy mogą wprowadzać dodatkowe inicjatywy. Wśród przykładowych działań mających pozytywny wpływ na środowisko można wskazać:

- angażowanie mieszkańców, m.in. poprzez prowadzenie działań edukacyjnych na terenie gminy – organizacja warsztatów oraz konkursów o tematyce proekologicznej,
- wyodrębnienie w budżecie gminy środków finansowych na realizację projektów klimatyczno-środowiskowych,
- prowadzenie mobilnych punktów odbioru odpadów, np. elektroodpadów,
- prowadzenie bezpłatnych punktów doradztwa energetycznego,
- wykorzystywanie energii odnawialnej do zasilania infrastruktury gminnej,
- ograniczanie strat ciepła poprzez termomodernizację budynków gminnych, modernizację lub wymianę indywidualnych źródeł ciepła,
- zwiększenie udziału powierzchni biologicznie czynnej,
- wprowadzanie zielonej infrastruktury w mieście (np. zielone dachy, ogrody deszczowe),
- stworzenie systemu ostrzegania i informowania o zagrożeniach związanych ze zmianami klimatu.

W celu adaptacji do zmian klimatu i ograniczenia negatywnych skutków związanych wystąpieniem ulewnych deszczy czy roztopów po dużych opadach śniegu, a także dla zabezpieczenia przeciwpowodziowego i przeciwdziałania suszy należy zwiększać pojemność

retencyjną zlewni, w tym m.in. poprzez budowanie zbiorników retencyjnych. Istotna jest także systematyczna konserwacja rowów melioracyjnych oraz działania z zakresu małej retencji obejmujące np. budowę niewielkich zbiorników, oczek wodnych i stawów, ale również zadrzewianie.

Zaplanowane w Programie Ochrony Środowiska zadania mają na celu mitygację oraz adaptację do zmian klimatu oraz ograniczenie negatywnych skutków tych zmian.

3.3.2 Działania edukacyjne w zakresie ochrony środowiska

Zgodnie z przepisem art. 77 z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. z 2024 r. poz. 54), problematykę ochrony środowiska uwzględnia się w podstawach programowych kształcenia ogólnego dla wszystkich typów szkół. Obowiązkiem tym ustawodawca objął również organizatorów kursów prowadzących do uzyskania kwalifikacji zawodowych i środki masowego przekazu, które są obowiązane kształtować pozytywny stosunek społeczeństwa do ochrony środowiska oraz popularyzować zasady tej ochrony w publikacjach i audycjach. Konstytucyjnych podstaw dla realizacji edukacji ekologicznej należy upatrywać w zasadzie zrównoważonego rozwoju (art. 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polski z dnia 2 kwietnia 1997 r., Dz.U. z 1997 r. nr 78 poz. 483) oraz w generalnym obowiązku każdego obywatela do dbałości o stan środowiska oraz odpowiedzialności za spowodowane przez siebie jego pogorszenie określonym w art. 86 Konstytucji RP.

Proponowane zadania w zakresie edukacji ekologicznej to:

- edukacja lokalnej społeczności z zakresu efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii,
- prowadzenie kampanii informacyjno–promocyjnej w zakresie gospodarki niskoemisyjnej oraz wymagań dotyczących charakterystyki energetycznej budynków,
- promowanie atrakcyjności transportu publicznego, pieszego i rowerowego,
- promowanie ochrony środowiska przyrodniczego na terenie miasta,
- działania zmierzające do różnicowania rolnictwa w kierunku rolnictwa ekologicznego,
- edukacja społeczeństwa z zakresu oddziaływania i negatywnych skutków promieniowania elektromagnetycznego,
- edukacja mieszkańców w zakresie racjonalnego korzystania z zasobów wodnych,
- prowadzenie akcji edukacyjno – informacyjnych w zakresie właściwego postępowania z odpadami oraz ograniczenia ich powstawania,
- edukacja mieszkańców w zakresie właściwego zachowania się w sytuacji wystąpienia nadzwyczajnego zagrożenia.

Działania edukacyjne powinny być realizowane na terenie miasta zarówno dla mieszkańców, jak i podmiotów gospodarczych. Zwiększanie świadomości w zakresie wpływu prowadzonych

działań na środowisko, zmian klimatu i sposobów minimalizowania skutków tych zmian, a także metod zapobiegania niekorzystnym zmianom klimatu są niezwykle ważne i prowadzą do poprawy stanu środowiska, adaptacji do zmian klimatów i łagodzenia jego skutków.

3.3.3 Nadzwyczajne zagrożenia środowiskowe

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska są pojęciem, które zostało zdefiniowane w art. 104 ust. 2 w byłej ustawie z dnia 31 stycznia 1980 r. o ochronie i kształtowaniu środowiska jako zagrożenie spowodowane gwałtownym zdarzeniem, które nie jest klęską żywiołową, które może wywołać znaczne zniszczenie środowiska lub pogorszenie jego stanu, stwarzające powszechne niebezpieczeństwo dla ludzi i środowiska.

Obecnie pojęcie to nie jest definiowane, chociaż powszechnie w środowisku twierdzi się, że zastąpiło je pojęcie poważnej awarii, zdefiniowane w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2024 poz. 54). Rozumiane jest jako zdarzenie, np. emisja, pożar lub eksplozja, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, których dostanie się do środowiska, prowadzi do natychmiastowego powstania zagrożenia życia, zdrowia ludzi lub środowiska, a także powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Jako nadzwyczajne zagrożenie dla środowiska, a także poważną awarię należy traktować zdarzenia, takie jak: pęknięcie i rozszczelnienie instalacji rurociągów transportowych, wybuch, awarię zbiornika, katastrofę autocysterny lub cysterny kolejowej przewożącej substancję niebezpieczną, awarię obiektów hydrotechnicznych, itp.

Kolejnym aktem prawnym definiującym pojęcie nadzwyczajnych zagrożeń jest ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. z 2024 r. poz. 275) i jest definiowane jako inne niż pożar i klęska żywiołowa zdarzenie wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody stanowiące zagrożenie dla życia, zdrowia, mienia lub środowiska, któremu zapobieżenie lub którego usunięcie skutków nie wymaga zastosowania nadzwyczajnych środków. W świetle tej ustawy ochrona przeciwpożarowa polega m.in. na realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem. Zdarzeniem miejscowym nazywane są skażenia obszaru substancjami radioaktywnymi, skażenia niebezpiecznymi substancjami chemicznymi, skażenia chemiczne i biologiczne w wyniku katastrof obiektów hydrotechnicznych.

Poważne zdarzenia mogą również mieć miejsce podczas transportu drogowego substancji niebezpiecznych przez teren miasta, niewłaściwego postępowania z odpadami niebezpiecznymi, magazynowania substancji niebezpiecznych oraz zagrożenia pożarowego. W związku z powyższym, na terenie miasta potencjalne zagrożenia dotyczą zanieczyszczenia

powietrza, gruntu oraz wody, co może stanowić poważne zagrożenia dla środowiska i życia ludzi.

Konieczne jest rozwijanie systemów ostrzegania mieszkańców, konserwacja urządzeń infrastruktury energetycznej, modernizacja i budowa infrastruktury uwzględniającej dynamiczne zmiany pogodowe.

3.3.4 Monitoring środowiska

Państwowy monitoring środowiska został powołany ustawą z dnia 10 lipca 1991 roku o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz.U. z 2024 r. poz. 425) w celu zapewnienia wiarygodnych informacji o stanie środowiska. Stanowi on system pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz zbierania, analizowania, udostępniania wyników badań i oceny elementów środowiska. Jego celem jest systematyczne informowanie organów administracji i społeczeństwa o:

- jakości elementów przyrodniczych, dotrzymywaniu standardów jakości środowiska określonych przepisami oraz obszarach występowania przekroczeń tych standardów,
- występujących zmian jakości elementów przyrodniczych i przyczynach tych zmian, w tym powiązaniach przyczynowo skutkowych występujących pomiędzy emisjami i stanem elementów przyrodniczych.

Zakres zadań państwowego monitoringu środowiska jest określany w wieloletnich strategicznych programach PMŚ opracowywanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska i zatwierdzanych przez Ministra Klimatu oraz w wykonawczych programach PMŚ opracowywanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Obecnie obowiązujący Strategiczny Program PMŚ na lata 2020-2025 powstał na podstawie art. 4a ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 10 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska i obejmuje zadania wynikające z odrębnych ustaw, zobowiązań międzynarodowych oraz innych potrzeb wynikających ze strategii rozwoju oraz innych programów i dokumentów programowych.

„Program Ochrony Środowiska dla Miasta Węgrów na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031” wykorzystuje i będzie wykorzystywał informacje wytworzone w ramach PMŚ w celu monitorowania skuteczności działań i strategicznego planowania w zakresie ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.

Wyniki monitoringu publikowane są w wydawanych co roku raportach o stanie środowiska w województwie mazowieckim oraz w rocznych ocenach jakości powietrza w województwie mazowieckim.

4. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie

4.1 Kierunki interwencji, cele oraz zadania wynikające z oceny stanu środowiska

Na podstawie diagnozy stanu istniejącego oraz zagrożeń środowiska przyrodniczego Miasta Węgrów, zachowując spójność z dokumentami strategicznymi i planistycznymi na szczeblu krajowym, wojewódzkim oraz powiatowym, dla każdego z obszarów interwencji określono kierunki interwencji oraz wyznaczono cele i zadania do realizacji.

W ramach poszczególnych obszarów interwencji wyznaczono cele operacyjne i działania ekologiczne, które zostały zaprezentowane w formie tabelarycznej. Harmonogram rzeczowo-finansowy, zaplanowanych w przedmiotowym dokumencie zadań został przedstawiony, zgodnie z Wytycznymi do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska (MŚ, Warszawa, 2 września 2015 r.)

Zaplanowane zadania mają na celu poprawę jakości środowiska na terenie miasta Węgrów. Ich realizacja nie wpłynie negatywnie na obszary chronione w tym Obszary Natura 2000. Zarówno na etapie realizacji, jak i eksploatacji powstałej infrastruktury nie będą podejmowane działania, których skutkiem byłoby naruszenie katalogu czynności zabronionych w odniesieniu do poszczególnych form ochrony przyrody, występujących na tym obszarze. Zadania nie wpłyną w sposób znaczący na populacje siedlisk i gatunków chronionych. Realizacja *Programu Ochrony Środowiska* nie wpłynie negatywnie na realizację celów ochrony obszarów chronionych. Przedsięwzięcia prowadzone będą na terenach głównie zurbanizowanych. Spodziewane są jedynie krótkoterminowe oddziaływania lub uciążliwości związane z prowadzonymi robotami budowlanymi, które ustaną po ich zakończeniu.

Należy zaznaczyć, że podmioty realizujące poszczególne działania powinni każdorazowo rozpatrywać kwestie ich wpływu na środowisko na kolejnych etapach procesu planistycznego i inwestycyjnego, po doprecyzowaniu lokalizacji, rodzaju i zakresu danego przedsięwzięcia, wpisującego się w założenia niniejszego dokumentu.

Tabela 38. Cele i kierunki interwencji oraz zadania Programu Ochrony Środowiska dla Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Węgrów na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ³⁹	Wartość docelowa				
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO	Liczba wymienionych źródeł ciepła [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Węgrowie		1087	Zmniejszenie emisji CO ₂	Wymiana źródeł ciepła na niskoemisyjne dla mieszkańców Węgrowa	Miasto Węgrów, Mieszkańcy	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
ZAGROŻENIA HAŁASEM	POPRAWA KLIMATU AKUSTYCZNEGO	Długość rozbudowanych dróg [mb] Źródło: Urząd Miejski w Węgrowie		915	Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych	Rozbudowa drogi gminnej nr 420864W Al. Partyzantów w Węgrowie – Poprawa bezpieczeństwa i komfortu komunikacji oraz poprawa estetyki miasta	Miasto Węgrów	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
		Długość rozbudowanych dróg [mb] Źródło: Urząd Miejski w Węgrowie		760		Rozbudowa drogi gminnej od drogi woj. Nr 637 do rzeki Liwiec	Miasto Węgrów	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
		Długość wybudowanych dróg [mb] Źródło: Urząd Miejski w Węgrowie		486		Budowa i przebudowa dróg gminnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą w mieście Węgrów	Miasto Węgrów	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
GOSPODAROWNIE WODAMI	OSIĄGNIĘCIE LUB UTRZYMANIE DOBREGO STANU WÓD	Liczba prowadzonych ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków [szt.] Źródło: Nasza propozycja		Realizowane na bieżąco	Zmniejszenie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody	Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe i przydomowych oczyszczalni ścieków	Miasto Węgrów	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia;

³⁹ Nie określono wartości bazowej, gdyż jego wartość przyjmowała by 0, ze względu na to, że wartość docelowa mierzy realizację danego zadania

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Węgrów na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ³⁹	Wartość docelowa				
GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	ROZBUDOWA I MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY WODNO ŚCIEKOWEJ	Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej [mb] Źródło: Urząd Miejski w Węgrowie		2 700	Poprawa stanu infrastruktury oczyszczania ścieków	Budowa kanalizacji sanitarnej w Węgrowie – etap I	Miasto Węgrów	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia;
		Ilość przeprowadzonych kontroli [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Węgrowie		Realizowane na bieżąco		Kontrola nieruchomości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej na obszarach nieskanalizowanych	Miasto Węgrów	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia;
		Długość zmodernizowanych sieci kanalizacyjnych [km] Źródło: Urząd Miejski w Węgrowie		Realizowane według potrzeb		Modernizacja sieci kanalizacyjnej na terenie aglomeracji Węgrów	Miasto Węgrów	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia;
		Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej [km] Źródło: Urząd Miejski w Węgrowie		Realizowane według potrzeb		Rozbudowa i modernizacja procesu technologicznego oczyszczania ścieków	Miasto Węgrów	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia;
		Liczba ulic, gdzie wybudowano sieć kanalizacji sanitarnej [szt.] Źródło: PWiK		3		Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w rejonie ulic: Nowiny, Szamoty, Grudzie III w Węgrowie	Miasto Węgrów	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia;
		Liczba ulic, gdzie wybudowano sieć kanalizacji sanitarnej [szt.] Źródło: PWiK		1		Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. E. Orzeszkowej w Węgrowie	Miasto Węgrów	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia;
GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ SYSTEMU GOSPODAROWANIA ODPADAMI	Masa odpadu [Mg] Źródło: Urząd Miejski w Węgrowie		720,583	Zapobieganie degradacji środowiska naturalnego oraz	Realizacja programu usuwania z budynków pokryć dachowych i ściennych zawierających azbest	Miasto Węgrów, mieszkańcy, osoby prawne	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia;

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Węgrów na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ³⁹	Wartość docelowa				
		Ilość odebranych i zagospodarowanych odpadów [t] Źródło: Urząd Miejski w Węgrowie		Realizowane na bieżąco	powstawaniu odpadów	Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych	Miasto Węgrów	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia;
		Liczba wybudowanych centrów [szt.] Źródło: Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej		1		Budowa centrum recyklingu	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Spółka z o.o.	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia;
		Liczba przebudowanych baz [szt.] Źródło: Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej		1		Dostosowanie bazy magazynowo - przeładunkowej do bieżących potrzeb i przepisów	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Spółka z o.o.	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia;
ZASOBY PRZYRODNICZE	ZACHOWANIE I OCHRONA WALORÓW PRZYRODNICZYCH	Ilość zasadzonych drzew [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Węgrowie		Realizowane na bieżąco	Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących	Nasadzenia drzew	Miasto Węgrów	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia;
ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	OCHRONA PRZED POWAŻNYMI AWARIAMI I ZAGROŻENIAMI NATURALNYMI	Liczba doposażonych jednostek OSP [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Węgrowie		Realizowane według potrzeb	Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa	Wyposażenie jednostek straży pożarnej (OSP)	Miasto Węgrów	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia;

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 39. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Razem	
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	Wymiana źródeł ciepła na niskoemisyjne dla mieszkańców Węgrowa	Miasto Węgrów Mieszkańcy	Realizowane w ramach Programu Czyste Powietrze									Środki mieszkańców, Środki zewnętrzne,
ZAGROŻENIA HAŁASEM	Rozbudowa drogi gminnej nr 420864W Al. Partyzantów w Węgrowie – Poprawa bezpieczeństwa i komfortu komunikacji oraz poprawa estetyki miasta	Miasto Węgrów	5 373 005 zł	-	-	-	-	-	-	-	5 373 005 zł	Wojewoda Mazowiecki Rządowy fundusz Rozwoju Dróg
	Rozbudowa drogi gminnej od drogi woj. Nr 637 do rzeki Liwiec	Miasto Węgrów	520 000 zł	4 000 000 zł	4 000 000 zł	-	-	-	-	-	8 520 000 zł	Rządowy Fundusz „Polski Ład”
	Budowa i przebudowa dróg gminnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą w mieście Węgrów	Miasto Węgrów	3 000 000 zł	3 667 000 zł	-	-	-	-	-	-	6 667 000 zł	Województwa Mazowieckiego instrument wsparcia
GOSPODAROWNIE WODAMI	Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe i przydomowych oczyszczalni ścieków	Miasto Węgrów	Działanie bezkosztowe w ramach prac bieżących									Miasto Węgrów

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Węgrów na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Razem	
GODPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	Budowa kanalizacji sanitarnej w Węgrowie – etap I	Miasto Węgrów	1 044 000 zł	1 000 000 zł	-	-	-	-	-	-	2 044 000 zł	Polski Ład
	Kontrola nieruchomości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej na obszarach nieskanalizowanych	Miasto Węgrów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Miasto Węgrów
	Modernizacja sieci kanalizacyjnej na terenie aglomeracji Węgrów	Miasto Węgrów	600 000 zł				-	-	-	-	600 000 zł	Miasto Węgrów
	Rozbudowa i modernizacja procesu technologicznego oczyszczania ścieków	Miasto Węgrów	1 500 000 zł				-	-	-	-	1 500 000 zł	Miasto Węgrów
	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w rejonie ulic: Nowiny, Szamoty, Grudzie III w Węgrowie	PWiK										PWiK w Węgrowie
	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. E. Orzeszkowej w Węgrowie	PWiK										PWiK w Węgrowie

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Węgrów na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Razem	
GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	Realizacja programu usuwania z budynków pokryć dachowych i ściennych zawierających azbest	Miasto Węgrów	30 000 zł	30 000 zł	30 000 zł	30 000 zł	30 000 zł	30 000 zł	30 000 zł	30 000 zł	240 000 zł	WFOŚiGW, Miasto Węgrów, mieszkańcy miasta Węgrów, osoby prawne
	Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych	Miasto Węgrów	Realizowane w ramach prac bieżących									Miasto Węgrów
	Budowa centrum recyklingu	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Spółka z o.o. Węgrów	500 000 zł	15 000 000 zł	8 000 000 zł	-	-	-	-	-	23 500 000 zł	NFOŚiGW
	Dostosowanie bazy magazynowo - przeładunkowej do bieżących potrzeb i przepisów	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Spółka z o.o. Węgrów	1 000 000 zł	-	-	-	-	-	-	-	1 000 000 zł	Miasto Węgrów
ZASOBY PRZYRODNICZE	Nasadenia drzew	Miasto Węgrów	Realizowane w ramach prac bieżących									Miasto Węgrów
ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	Wyposażenie jednostek straży pożarnej (OSP)	Miasto Węgrów	Realizowane w ramach prac bieżących									Miasto Węgrów

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 40. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania	Źródła finansowania
1.	OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	Prowadzenie systemu monitoringu powietrza oraz kontrola dotrzymania standardów emisyjnych	GIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ
2.	ZAGROŻENIA HAŁASEM	Prowadzenie monitoringu poziomu hałasu w środowisku	GIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ
3.	POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	Prowadzenie monitoring natężenia pól elektromagnetycznych	GIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ
4.	GOSPODAROWANIE WODAMI	Prowadzenie monitoringu jakości wód powierzchniowych i podziemnych	GIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ
5.	GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	Kontrola pozwoleń wodno-prawnych	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Środki własne jednostek realizujących
6.	ZASOBY GEOLOGICZNE	Kontrola i ograniczenie nielegalnej eksploatacji kopalni	Okręgowy Urząd Górniczy (OUG)	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, Środki własne OUG
7.	GLEBY	Zapobieganie zanieczyszczeniom gleb, zwłaszcza środkami ochrony roślin i metalami ciężkimi	Urząd Marszałkowski, Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza, Właściciele gospodarstw rolnych	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Środki własne jednostek realizujących
8.	GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	Prowadzenie i monitorowanie bazy danych azbestu i PCB	Urząd Marszałkowski	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, fundusze zewnętrzne
9.	ZASOBY PRZYRODNICZE	Monitorowanie i kontrolowanie podmiotów korzystających ze środowiska	GIOŚ, RDOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ
10.	ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	Prowadzenie kontroli na terenach zakładów przemysłowych	GIOŚ, Powiatowa Państwowa Straż Pożarna	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ

Źródło: Opracowanie własne

4.2 Instrumenty realizacji programu

Realizacja zagadnień ochrony środowiska przyrodniczego w polskim porządku prawnym opiera się na bogatym zasobie aktów prawnych regulujących tę materię, wśród których kluczowymi są: prawo ochrony środowiska, prawo wodne, ustawa o zagospodarowaniu przestrzennym, ustawa o ochronie przyrody, ustawa o odpadach, prawo geologiczne i górnicze oraz prawo budowlane.

„Program Ochrony Środowiska dla Miasta Węgrów na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031” będzie realizowany w oparciu o instrumenty, które można podzielić na prawne, finansowe, społeczne i strukturalne.

Do instrumentów prawnych zalicza się przede wszystkim wydawane decyzje i pozwolenia. Do kompetencji burmistrza należy m.in. wydawanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego czy decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Działania przewidziane do realizacji w ramach przedmiotowego Programu mogą wymagać również uzyskania innych decyzji lub pozwoleń, np. pozwolenia na budowę, które wydaje starosta czy pozwolenia wodnoprawnego, które w zależności od rodzaju inwestycji wydaje: dyrektor zarządu zlewni Wód Polskich, dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej Wód Polskich lub minister właściwy do spraw gospodarki wodnej.

Do instrumentów finansowych, poza opłatami i administracyjnymi karami pieniężnymi, należy zaliczyć środki finansowe na realizację poszczególnych działań określonych w Programie. Planowane działania będą wdrażane z wykorzystaniem środków własnych miasta (w ramach budżetu Miasta Węgrowa), ale również w oparciu o środki zewnętrzne, w tym dotacje i pożyczki z funduszy krajowych, europejskich czy norweskich. Ponadto w Programie uwzględnione zostały zadania monitorowane, za których realizację odpowiadają organy zewnętrzne, które będą pokrywać koszty zadań zgodnie z planem swoich budżetów.

Najważniejszym instrumentem społecznym realizacji Programu jest edukacja ekologiczna, w tym organizowanie warsztatów czy kampanii informacyjno-edukacyjnych dla mieszkańców. Innym instrumentem społecznym są również postępowania prowadzone z udziałem społeczeństwa oraz konsultacje społeczne, w ramach których można zgłaszać uwagi i sugestie do projektów dokumentów strategicznych i programów, jak również planowanych inwestycji.

Do kolejnych instrumentów – strukturalnych zalicza się strategie i programy realizowane na szczeblu gminnym, w ramach których określane są kierunki działań z zakresu zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska.

5. System realizacji programu ochrony środowiska

5.1 Zarządzanie ochroną środowiska w miasta

Dla każdego z zaplanowanych zadań określono podmiot odpowiedzialny za jego realizację. W Programie określone zostały również zadania monitorowane, za których realizację odpowiadają organy zewnętrzne.

Z punktu widzenia realizacji poszczególnych zadań we wdrażaniu Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Węgrów na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 będą brały:

- podmioty odpowiedzialne za realizację planowanych w ramach Programu zadań (Miasto Węgrów, Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Węgrowie, Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Węgrowie),
- podmioty odpowiedzialne za realizację zadań monitorowanych (GIOŚ, WIOŚ, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Urząd Marszałkowski, Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza, RDOŚ i Powiatowa Państwowa Straż Pożarna).

Ponadto do grupy podmiotów kształtujących społeczne wsparcie wdrażania Programu Ochrony Środowiska należą:

- lokalne media (w zakresie informowania i promocji działań prośrodowiskowych),
- szkoły (w zakresie edukacji ekologicznej),
- organizacje pozarządowe (współdział w realizacji zadań i kształtowania postaw ekologicznych).

Bezpośrednio organem odpowiedzialnym za realizację zapisów Programu jest Burmistrz Miasta Węgrowa.

5.2 Monitoring programu ochrony środowiska

Zgodnie z art. 18 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz.U. z 2024 poz. 54), organ wykonawczy gminy jest zobowiązany sporządzać, co dwa lata raporty z wykonania programów ochrony środowiska, które przedstawia na posiedzeniach rady miejskiej, a następnie przekazuje organowi wykonawczemu powiatu. Wskazane jest, by ewentualne korekty programu ochrony środowiska były wprowadzane w drodze uchwały.

Pierwszy raport z wykonania przedmiotowego „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Węgrów na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031” powinien zostać przygotowany z lat 2024-2025, następny z lat 2026-2027, itd.

W związku z powyższym, podstawowe działania mające na celu kontrolę wdrażania programu obejmują sporządzanie co dwa lata raportu oceniającego postęp wdrażania tegoż programu, którego przykładowa formuła powinna zawierać:

- ocenę efektywności wykonania zadań,
- ocenę aktualności zidentyfikowanych problemów ekologicznych oraz adekwatności podjętych działań,
- ocenę stopnia realizacji Programu w odniesieniu do stopnia realizacji założonych działań i przyjętych celów,
- ocenę rozbieżności pomiędzy założonymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- ocenę przyczyn ewentualnych rozbieżności pomiędzy założonymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- ocenę niezbędnych modyfikacji programu.

Po sporządzeniu raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Węgrów na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031, Burmistrz Miasta Węgrowa przedstawi efekty podjętych działań Radzie Miejskiej w Węgrowie, następnie przekaże do informacji raport Zarządowi Powiatu Węgrowskiego.

6. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi

W niniejszej tabeli została opisana zgodność z dokumentami strategicznymi i programowymi. Przedstawiono akty prawne przyjmujące dane dokumenty czy programy, wyznaczone w nich kierunki działań/ działania odnoszące się do ochrony środowiska oraz wykazana została zgodność Programu ochrony środowiska dla Miasta Węgrów z tymi dokumentami/programami poprzez przedstawienie celów środowiskowych/ kierunków działań, które są spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym, czy programie.

Tabela 41. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Węgrów na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Strategia na rzecz odpowiedzialnego rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)	Uchwała nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r.	<p>Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji – Rozwój obszarów wiejskich; <p>Obszar wpływający na osiągnięcie celów <i>Strategii</i> – Energia:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji – Poprawa bezpieczeństwa energetycznego kraju; — Kierunek interwencji – Poprawa efektywności energetycznej; <p>Obszar wpływający na osiągnięcie celów <i>Strategii</i> – Środowisko:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji – Zwiększenie dyspozycyjnych zasobów wodnych i osiągnięcie wysokiej jakości wód; — Kierunek interwencji – Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania; — Kierunek interwencji – Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego; — Kierunek interwencji – Ochrona gleb przed degradacją; — Kierunek interwencji – Zarządzanie zasobami geologicznymi; — Kierunek interwencji – Gospodarka odpadami; — Kierunek interwencji – Oddziaływanie na jakość życia w zakresie klimatu akustycznego i oddziaływania pól elektromagnetycznych. 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂ <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych <p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa stanu infrastruktury oczyszczania ścieków — Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami — Kierunek interwencji: Zapobieganie degradacji środowiska naturalnego oraz powstawaniu odpadów <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa
Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i	Rada Ministrów przyjęła Strategiczny plan adaptacji	Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska:	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Węgrów na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Węgrów na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (spa 2020)	dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, tzw.SPA2020 w dniu 29.10.2013 r.	<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek działań 1.1 – dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu; — Kierunek działań 1.3 – dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu; — Kierunek działań 1.5 – adaptacja do zmian klimatu w gospodarce przestrzennej i budownictwie. <p>Cel 2. Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek działań 2.2 – organizacyjne i techniczne dostosowanie działalności rolniczej i rybackiej do zmian klimatu; <p>Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek działań 4.1 – monitoring stanu środowiska i systemy wczesnego ostrzegania i reagowania w kontekście zmian klimatu (miasta i obszary wiejskie); <p>Cel 6. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek działań 6.1 – zwiększenie świadomości odnośnie ryzyk związanych ze zjawiskami ekstremalnymi i metodami ograniczenia ich wpływu 	<p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody
Ramy polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030	Konkluzje Rady Europejskiej z dn. 23-24 października 2014 r.	<p>Cel: Ograniczenie o co najmniej 40% emisji gazów cieplarnianych względem roku 1990;</p> <p>Cel: Zapewnienie co najmniej 32% udziału energii ze źródeł odnawialnych w całkowitym zużyciu energii;</p> <p>Cel: Poprawa efektywności energetycznej o co najmniej 32,5%.</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂
Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze	Uchwała nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r.	<p>Cel szczegółowy: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego:</p>	<p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej</p>

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Węgrów na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Węgrów na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
środowiska i gospodarki wodnej		<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód; — Kierunek interwencji: Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania; — Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej; <p>Cel szczegółowy: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym; <p>Cel szczegółowy: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych;</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie zmianom klimatu; — Kierunek interwencji: Adaptacja do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych; <p>Cel szczegółowy: Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa;</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji; <p>Cel szczegółowy: Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska;</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa stanu infrastruktury oczyszczania ścieków — Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami — Kierunek interwencji: Zapobieganie degradacji środowiska naturalnego oraz powstawaniu odpadów <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Węgrów na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Węgrów na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<p>— Kierunek interwencji: Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania.</p>	
<p>Polityka energetyczna Polski do 2030 roku</p>	<p>Uchwała nr 202/2009 (Obwieszczenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2009 r.)</p>	<p>Cel: dążenie do utrzymania zeroenergetycznego wzrostu gospodarczego, tj. rozwoju gospodarki następującego bez wzrostu zapotrzebowania na energię pierwotną;</p> <p>Cel: konsekwentne zmniejszanie energochłonności polskiej gospodarki do poziomu UE-15,</p> <p>Cel: zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju poprzez dywersyfikację źródeł i kierunków dostaw gazu ziemnego,</p> <p>Cel: zapewnienie ciągłego pokrycia zapotrzebowania na energię przy uwzględnieniu maksymalnego możliwego wykorzystania krajowych zasobów oraz przyjaznych środowisku technologii,</p> <p>Cel: wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w finalnym zużyciu energii co najmniej do poziomu 15% w 2020 roku oraz dalszy wzrost tego wskaźnika w latach następnych,</p> <p>Cel: ograniczenie emisji CO₂ do 2020 roku przy zachowaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa energetycznego,</p> <p>Cel: ograniczenie emisji SO₂ i NO_x oraz pyłów (w tym PM₁₀ i PM_{2,5}) do poziomów wynikających z obecnych i projektowanych regulacji unijnych,</p> <p>Cel: ograniczanie negatywnego oddziaływania energetyki na stan wód powierzchniowych i podziemnych,</p> <p>Cel: minimalizacja składowania odpadów poprzez jak najszersze wykorzystanie ich w gospodarce,</p> <p>Cel: zmiana struktury wytwarzania energii w kierunku technologii niskoemisyjnych.</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <p>— Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂</p>

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Węgrów na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Węgrów na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Polityka energetyczna Polski do 2040 roku	Uchwała nr 22/2021 (Obwieszczenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 2 marca 2021 r. w sprawie polityki energetycznej państwa do 2040 r. M.P. z 2021 r. poz. 264)	<p>Cel szczegółowy: Optymalne wykorzystanie własnych surowców energetycznych;</p> <p>Cel szczegółowy: Rozbudowa infrastruktury wytwórczej i sieciowej energii elektrycznej;</p> <p>Cel szczegółowy: Rozwój odnawialnych źródeł energii;</p> <p>Cel szczegółowy: Rozwój ciepłownictwa i kogeneracji;</p> <p>Cel szczegółowy: Poprawa efektywności energetycznej.</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <p>— Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂</p>
Krajowa strategia rozwoju regionalnego 2030	Uchwała nr 102 Rady Ministrów z dnia 17 września 2019 r. w sprawie przyjęcia "Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030"	<p>Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym:</p> <p>Kierunek interwencji 1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów.</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <p>— Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂</p>
Strategia rozwoju kapitału ludzkiego 2030	Uchwała Rady Ministrów nr 184/2020 z dnia 14 grudnia 2020 r. (M.P. 2020 poz. 1060)	<p>Cel szczegółowy: Poprawa zdrowia obywateli oraz systemu opieki zdrowotnej.</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <p>— Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂</p>
Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2030	Uchwała nr 123 Rady Ministrów z dnia 15 października 2019 r. (M.P. z 2019 r. poz. 1150)	<p>Cel szczegółowy II. Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska:</p> <p>— Kierunek interwencji: II.4. Zrównoważone gospodarowanie i ochrona zasobów środowiska;</p> <p>— Kierunek interwencji: II.5. Adaptacja do zmian klimatu i przeciwdziałanie tym zmianom</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <p>— Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂</p> <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego</p> <p>— Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych</p> <p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód</p> <p>— Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody</p> <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej</p>

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Węgrów na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Węgrów na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa stanu infrastruktury oczyszczania ścieków Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami — Kierunek interwencji: Zapobieganie degradacji środowiska naturalnego oraz powstawaniu odpadów Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych — Kierunek interwencji: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi — Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa
Strategia Rozwoju Kapitału społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030	Uchwała nr 155 Rady Ministrów z dnia 27 października 2020 r. (M.P. z 2020 r. poz. 1060)	Cel szczegółowy 1. Zwiększenie zaangażowania obywateli w życie publiczne: Kierunek interwencji 1.2. – rozwój i wzmacnianie zorganizowanych form aktywności obywatelskiej.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO ₂ Cel: Poprawa klimatu akustycznego — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych
Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku	Uchwała nr 105 z dnia 24 września 2019 r. (M.P. z 2019 r. poz. 1054)	Kierunek interwencji: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko.	Cel: Poprawa klimatu akustycznego — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych
Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020 (z perspektywą do 2030)	Komunikat Ministra Środowiska z dnia 17 września 2015 r. w sprawie Krajowego Programu Ochrony Powietrza	Cele szczegółowe: — Osiągnięcie w możliwie krótkim czasie poziomów dopuszczalnych i docelowych niektórych substancji, określonych w dyrektywie 2008/50/WE i 2004/107/WE, oraz utrzymanie ich na tych obszarach, na których są dotrzymanywane, a w przypadku pyłu PM _{2,5} także pułapu stężenia	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO ₂

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Węgrów na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Węgrów na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		ekspozycji oraz Krajowego Celu Redukcji Narażenia; — Osiągnięcie w perspektywie do roku 2030 stężeń niektórych substancji w powietrzu na poziomach wskazanych przez WHO oraz nowych wymagań wynikających z regulacji prawnych projektowanych przepisami prawa unijnego.	
Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022	Uchwała Nr 67 Rady Ministrów z dnia 9 kwietnia 2013 r. w sprawie przyjęcia "Strategii rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022	Celem jest ochrona środowiska poprzez zapewnienie bezpieczeństwa zewnętrznego państwa zobowiązane są do przestrzegania i realizacji zadań oraz obowiązków wynikających z ogólnokrajowych regulacji prawnych związanych z ochroną środowiska przyrodniczego	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO ₂ Cel: Poprawa klimatu akustycznego — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami — Kierunek interwencji: Zapobieganie degradacji środowiska naturalnego oraz powstawaniu odpadów Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi — Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa
Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2022	Uchwała Nr 96 Rady Ministrów z dnia 12 czerwca 2023 r. w sprawie Krajowego planu gospodarki odpadami 2028	Cele: — założenie wdrażania ZPO oraz umniejszenie ilość powstających odpadów, — zwiększanie świadomości i wiedzy społeczeństwa na temat ZPO, w tym w zakresie ZPO żywności; — osiągnięcie określonych poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, — minimalizacja ilości składowanych odpadów,	Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami — Kierunek interwencji: Zapobieganie degradacji środowiska naturalnego oraz powstawaniu odpadów

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Węgrów na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Węgrów na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<ul style="list-style-type: none"> — zwiększenie recyklingu organicznego przez propagowanie kompostowania przez mieszkańców bioodpadów „u źródła”; — zapewnienie selektywnego zbierania bioodpadów od mieszkańców oraz zakładów zbiorowego żywienia; — zwiększanie świadomości i wiedzy społeczeństwa na temat postępowania z odpadami, w tym w zakresie selektywnego zbierania odpadów oraz zagrożeń związanych z nielegalnym postępowaniem z odpadami; — zmniejszenie udziału niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w strumieniu odbieranych i zbieranych odpadów; — zapewnienie jak najwyższej jakości zbieranych selektywnie odpadów, aby mogły one zostać skierowane do procesu recyklingu; — utrzymanie występującego trendu w zakresie celu dotyczącego zmniejszenia ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska, aby składowanych nie było więcej niż 35% masy tych odpadów w stosunku do masy odpadów wytworzonych w 1995 r.; — ograniczenie powstawania tzw. dzikich wysypisk. 	
Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032	Uchwała nr 39/2010 Rady Ministrów z dnia 15 marca 2010 r.	<p>Cele:</p> <ul style="list-style-type: none"> — usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest, — minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju, — likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko. 	<p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zapobieganie degradacji środowiska naturalnego oraz powstawaniu odpadów

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Węgrów na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Węgrów na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Krajowy Program Zapobiegania Powstawaniu Odpadów	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającą niektóre dyrektywy	<p>Cele:</p> <ul style="list-style-type: none"> — rozwój zrównoważonej gospodarki opartej na efektywniejszym wykorzystaniu zasobów, poszanowaniu środowiska i osiągnięciu wyższej konkurencyjności, dzięki wykorzystaniu technologii o niższym zapotrzebowaniu na surowce i energię oraz umożliwiającej wykorzystanie surowców wtórnych i odnawialnych źródeł energii; — budowa świadomego i odpowiedzialnego społeczeństwa na rzecz zrównoważonego rozwoju poprzez edukację ekologiczną opartą na propagowaniu działań o charakterze niematerialnym np. propagowanie inwestycji w rozwój kompetencji, naukę, rozpowszechnianie kultury, turystyki zamiast dóbr materialnych, ograniczenia zbędnej konsumpcji, uczenia podejmowania świadomych wyborów i wsparciu dobrych praktyk oraz inicjatyw społecznych; — zmniejszenie ilości zbieranych zmieszanych odpadów komunalnych. 	<p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zapobieganie degradacji środowiska naturalnego oraz powstawaniu odpadów
Aktualizacja „Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych”	Rada Ministrów 5 maja 2022 r. przyjęła szóstą aktualizację KPOŚK.	Celem Programu, przez realizację ujętych w nim inwestycji, jest ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków, a co za tym idzie – ochrona środowiska wodnego przed ich niekorzystnymi skutkami.	<p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa stanu infrastruktury oczyszczania ścieków
Program wodno-środowiskowy kraju	Artykuł 4 Dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. (RDW)	<p>Cele:</p> <ul style="list-style-type: none"> — niepogarszanie stanu części wód, — osiągnięcie dobrego stan wód: dobry stan ekologiczny i chemiczny dla wód powierzchniowych, dobry stan chemiczny i ilościowy dla wód podziemnych, — spełnienie wymagań specjalnych, zawartych w innych unijnych aktach prawnych i polskim prawie, 	<p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej</p>

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Węgrów na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Węgrów na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<p>w odniesieniu do obszarów chronionych (w tym wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych, narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych, przeznaczonych do celów rekreacyjnych, do poboru wody dla zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym, do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie),</p> <p>— zaprzestanie lub stopniowe wyeliminowanie zrzutu substancji priorytetowych do środowiska lub ograniczone zrzuty tych substancji.</p>	<p>— Kierunek interwencji: Poprawa stanu infrastruktury oczyszczania ścieków.</p>
Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania	<p>Priorytetem IIaPGW na obszarze dorzecza Wisły jest stworzenie w ekosystemach wodnych i od wód zależnych warunków, określonych w RDW, sprzyjających osiągnięciu celów środowiskowych wyznaczonych dla poszczególnych JCW oraz dla obszarów chronionych. Zestaw działań IIaPGW zawiera również działania zmierzające do utrzymania dobrego stanu w tych JCW, które stan ten osiągnęły.</p>	<p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód</p> <p>— Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody</p> <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej</p> <p>— Kierunek interwencji: Poprawa stanu infrastruktury oczyszczania ścieków.</p>
Plany zarządzania ryzykiem powodziowym	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 18 października 2022 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły	<p>Cele:</p> <p>— zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego,</p> <p>— obniżenie istniejącego ryzyka powodziowego,</p> <p>— poprawa systemu zarządzania ryzykiem powodziowym.</p>	<p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód</p> <p>— Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody</p> <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej</p>

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Węgrów na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Węgrów na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			— Kierunek interwencji: Poprawa stanu infrastruktury oczyszczania ścieków.
Plan przeciwdziałania skutkom suszy	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy	Cele szczegółowe: — skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych na obszarach dorzeczy, — zwiększanie retencji na obszarach dorzeczy, — edukacja i zarządzanie ryzykiem suszy, — formalizacja i zaplanowanie finansowania działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy.	Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody
Strategia rozwoju województwa mazowieckiego 2030+	Uchwała Nr 72/22 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 24.05.2022 r	Cel główny: Środowisko i energetyka: Cel szczegółowe: Zapewnienie trwałego i zrównoważonego rozwoju oraz zachowanie wysokich walorów środowiska: — Ochrona obszarów cennych przyrodniczo (w tym objętych ochroną prawną) i przeciwdziałanie ich fragmentacji — Ochrona zwartych kompleksów gleb wysokiej klasy — Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi — Ochrona i kształtowanie krajobrazu — Ochrona przed zanieczyszczeniem powietrza i ograniczenie hałasu — Zwiększanie lesistości regionu — Kształtowanie świadomości ekologicznej — Racjonalne gospodarowanie przestrzenią z poszanowaniem potrzeb ochrony środowiska Cel szczegółowe: Proekologiczna transformacja energetyki: — Zwiększanie wykorzystania odnawialnych źródeł energii — Rozwój niskoemisyjnych instalacji do produkcji energii, w szczególności w technologii wysokosprawnej kogeneracji i poligeneracji	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO ₂ Cel: Poprawa klimatu akustycznego — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej — Kierunek interwencji: Poprawa stanu infrastruktury oczyszczania ścieków, Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami — Kierunek interwencji: Zapobieganie degradacji środowiska naturalnego oraz powstawaniu odpadów Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Węgrów na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Węgrów na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<ul style="list-style-type: none"> — Rozwój ekologicznej energetyki rozproszonej, w tym klastrów energii i spółdzielni energetycznych — Budowa magazynów energii — Rozbudowa i modernizacja systemów energetycznych, w tym rozwój inteligentnych sieci energetycznych i gazyfikacje wyspowe <p>Cel szczegółowy: Przeciwdziałanie zagrożeniom naturalnym i adaptacja do zmian klimatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Zwiększenie poziomu ochrony przeciwpowodziowej, zarządzanie ryzykiem powodziowym, zapobieganie osuwiskom i podtopieniom — Zwiększanie powierzchni terenów zieleni, w szczególności ogólnodostępnych, na obszarach zurbanizowanych — Zapobieganie suszy i łagodzenie jej skutków — Zwiększenie retencji wodnej, w tym wód opadowych, kształtowanie niebieskiej i zielonej infrastruktury w miastach <p>Cel szczegółowy: Poprawa jakości środowiska</p> <ul style="list-style-type: none"> — Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do wód, atmosfery i gleby — Wdrożenie spójnego systemu gospodarki odpadami, możliwie bliskiego gospodarce o obiegu zamkniętym — Zamykanie i rekultywacja składowisk oraz usuwanie wyrobów i odpadów niebezpiecznych — Prowadzenie monitoringu zanieczyszczeń środowiska i wprowadzanie regulacji ograniczających zanieczyszczanie — Prowadzenie działań na rzecz zapewnienia dobrego stanu wód, w tym rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej i systemów oczyszczania ścieków 	<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Węgrów na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Węgrów na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<p>Cel szczegółowy: Podnoszenie efektywności energetycznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Wdrażanie w przedsiębiorstwach systemów ek zarządzania i energooszczędnych technologii produkcji — Upowszechnianie energooszczędnego i pasywnego budownictwa — Kompleksowa termomodernizacja budynków — Wymiana nieefektywnych źródeł ciepła na ekologiczne 	
Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego	Uchwała Nr 22-18 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 grudnia 2018 r.	<p>Obszar działań: Środowisko i energetyka:</p> <p>Cele rozwojowe: Zapewnienie gospodarce regionu zdywersyfikowanego zaopatrzenia w energię przy zrównoważonym gospodarowaniu zasobami środowiska</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂ <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych <p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa stanu infrastruktury oczyszczania ścieków, <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zapobieganie degradacji środowiska naturalnego oraz powstawaniu odpadów <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych</p>

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Węgrów na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Węgrów na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa
<p>Program ochrony środowiska dla województwa mazowieckiego do 2030 roku</p>	<p>Uchwała Nr 2/23 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 17 stycznia 2023 r.</p>	<p>Cel głowy: Ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zarządzanie zasobami przyrody i krajobrazem — Kierunek interwencji: Zachowanie lub przywrócenie właściwego stanu siedlisk i gatunków — Kierunek interwencji: Ochrona i rozwój zieleni na terenach zurbanizowanych — Kierunek interwencji: Działania z zakresu pogłębiania i udostępniania wiedzy o zasobach przyrodniczych, walorach krajobrazowych województwa oraz ich znaczeniu dla człowieka, zwłaszcza w kontekście zmian klimatycznych <p>Cel główny: Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Racjonalne użytkowanie zasobów leśnych — Kierunek interwencji: Wsparcie działań edukacyjnych oraz infrastruktury turystycznej w lasach <p>Cel główny: Zwiększenie lesistości</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zwiększenie lesistości 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂ <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych <p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa stanu infrastruktury oczyszczania ścieków, <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zapobieganie degradacji środowiska naturalnego oraz powstawaniu odpadów <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi</p>

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Węgrów na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Węgrów na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			— Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa
Program ochrony powietrza dla strefy w województwie mazowieckim w których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu	Uchwała Nr 115/20 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 8 września 2020 r.	Program ochrony powietrza jest dokumentem, który wskazuje istotne powody (źródła) wystąpienia przekroczeń norm jakości powietrza w odniesieniu do zanieczyszczeń w strefie podkarpackiej oraz określa skuteczne i możliwe do zrealizowania działania, których wdrożenie spowoduje poprawę jakości powietrza i dotrzymanie norm określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO ₂
Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla województwa mazowieckiego	Uchwała Nr 1770/388/18 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 14 listopada 2018 r.	Celem nadrzędnym programu jest wyeliminowanie negatywnych skutków zdrowotnych u mieszkańców województwa spowodowanych azbestem oraz likwidacja negatywnego oddziaływania azbestu na środowisko	Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami — Kierunek interwencji: Zapobieganie degradacji środowiska naturalnego oraz powstawaniu odpadów
Program ochrony środowiska dla powiatu węgrowskiego na lata 2020-2024 z perspektywą do 2028	Uchwała Nr XVII/147/2019 Rady Powiatu w Węgrowie z dnia 30 grudnia 2019 r.	<p>Cel główny: Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznej</p> <p>Cel główny: Ochrona przed hałasem</p> <p>Cel główny: utrzymanie dotychczasowego stanu braku zagrożeń ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym</p> <p>Cel główny: Osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych</p> <p>Cel główny: Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej</p> <p>Cel główny: Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami</p> <p>Cel główny: Ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej</p> <p>Cel główny: Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <p>— Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂</p> <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego</p> <p>— Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych</p> <p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód</p> <p>— Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody</p> <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej</p> <p>— Kierunek interwencji: Poprawa stanu infrastruktury oczyszczania ścieków,</p>

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Węgrów na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Węgrów na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			<p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zapobieganie degradacji środowiska naturalnego oraz powstawaniu odpadów <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa
<p>Program/ strategia rozwoju Miasta Węgrowa na lata 2021-2030</p>	<p>Uchwała Nr LVI/363/2020 Rady Miejskiej Węgrowa z dnia 24 listopada 2022 r.</p>	<p>Cel strategiczny: Zrównoważone kształtowanie ładu przestrzennego i ochrona środowiska</p> <p>Cele operacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Atrakcyjna przestrzeń publiczna — Poprawa stanu środowiska naturalnego wraz z rozwojem OZE — Zwiększenie spójności zagospodarowania przestrzennego 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂ <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych <p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa stanu infrastruktury oczyszczania ścieków <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zapobieganie degradacji środowiska naturalnego oraz powstawaniu odpadów

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Węgrów na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Węgrów na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			<p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa
Program ograniczenia niskiej emisji dla miasta Węgrów	Uchwała Nr IV/20/2018 Rady Miasta w Węgrowie z dnia 27.12.2018 r.	Głównym celem PONE jest likwidacja źródeł spalania paliw stałych o mocy do 1 MW niespełniających wymagań ekoprojektu w sektorze komunalno-bytowym oraz sektorze usług i handlu oraz w małych i średnich przedsiębiorstwach.	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂ <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa stanu infrastruktury oczyszczania ścieków <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zapobieganie degradacji środowiska naturalnego oraz powstawaniu odpadów
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Węgrowa	Uchwała Nr XV/77/99 Rady Miasta Węgrowa z dnia 28 grudnia 1999 r.	Celem Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Węgrowa jest kształtowanie zrównoważonej struktury przestrzennej, pozwalającej na realizację wielokierunkowych potrzeb rozwojowych, w szczególności jej „zadań własnych” i zobowiązań w zakresie „zadań ponadlokalnych”, z uwzględnieniem przestrzennych możliwości i ograniczeń rozwoju gminy, wynikających z obowiązku ochrony środowiska kulturowego i przyrodniczego na podstawie uwarunkowań fizjograficznych, przyrodniczych, kulturowych oraz zainwestowania i sytuacji demograficzno-gospodarczej gminy.	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂ <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych <p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej</p>

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Węgrów na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Węgrów na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa stanu infrastruktury oczyszczania ścieków Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami — Kierunek interwencji: Zapobieganie degradacji środowiska naturalnego oraz powstawaniu odpadów Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych — Kierunek interwencji: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi — Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa

Źródło: Opracowanie własne

7. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Opracowanie gminnego programu ochrony środowiska wynika z ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz.U. z 2024 poz. 54).

Program ochrony środowiska jest dokumentem strategicznym odnoszącym się do aspektów środowiskowych. Dokument ten określa i systematyzuje działania niezbędne do poprawy jakości życia i stanu środowiska na terenie miasta Węgrów oraz przyczynia się do zapewniania jej zrównoważonego rozwoju.

Miasto Węgrów położone jest w powiecie węgrowskim, w województwie mazowieckim. Zamieszkiwane jest przez 11 839 mieszkańców. Układ drogowy tworzą droga krajowa nr 62, drogi wojewódzkie nr 696 i nr 637, drogi powiatowe i gminne.

Obszar miasta wyposażony jest w sieć wodociągową i kanalizacyjną. Występuje dysproporcja pomiędzy stopniem zwodociągowania, a stopniem skanalizowania. Na obszar, gdzie brak jest dostępu do kanalizacji sanitarnej funkcjonują głównie zbiorniki bezodpływowe.

Węgrów nie posiada scentralizowanego systemu ciepłowniczego (nie istnieją zakłady produkujące ciepło – ciepłownie, elektrociepłownie). Ciepło wytwarzane jest za pomocą indywidualnych kotłowni i systemów grzewczych, w których najczęściej wykorzystywane są takie paliwa jak gaz ziemny, drewno i węgiel kamienny.

Według danych z GUS, liczba odbiorców energii elektrycznej w mieście Węgrów w 2022 r. wyniosła 5 122 osoby. W tym samym roku zużycie energii elektrycznej wyniosło 9 888,31, co stanowi spadek o 4,33% (447,66 MWh) względem roku 2018. Zużycie energii elektrycznej na 1 mieszkańca w ostatnich latach wzrosło .

Węgrów zasilany jest gazem ziemnym z gazociągu wysokiego ciśnienia, który jest dystrybuowany do odbiorców poprzez sieci gazowe średniego ciśnienia. Źródłem zasilania dla miasta jest stacja gazowa I stopnia, zlokalizowana przy Al. Siedleckiej, w centralno-południowej części miasta.

Według danych z GUS, w latach 2018-2022, w mieście Węgrów odnotowano rozbudowę sieci gazowej. W latach tych odnotowano także znaczny wzrost ludności korzystający z sieci gazowej – 8 476 osób. Zwiększeniu tym samym czasie uległa liczba gospodarstw domowych będących odbiorcami gazu o 3 657 gospodarstwa domowych.

Na terenie miasta Węgrów, można wyodrębnić dwa rodzaje zanieczyszczeń powietrza – tzw. emisję liniową i emisję powierzchniową. Źródłem emisji liniowej jest ruch drogowy w obrębie drogi krajowej nr 62, drogi wojewódzkiej nr 637 i 696, dróg powiatowych i gminnych, tj. wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych. Wielkość emisji ze źródeł komunikacyjnych zależy m.in. od intensywności ruchu pojazdów i rodzaju stosowanego paliwa. Dodatkowy

wpływ na ilość emisji zanieczyszczeń wynika z tzw. emisji wtórnej, związanej z unoszeniem się pyłu PM10 z nawierzchni dróg.

Emisje powierzchniowe mogą pochodzić także z indywidualnych źródeł ciepła w budynkach (tzw. niska emisja), gdzie stosowane się paliwa stałe, nieekologiczne.

W ocenie jakości powietrza za 2022 r., na terenie miasta Węgrów odnotowano przekroczenia standardów emisji: B(a)P w pyłe zawieszonym PM10 (dla ochrony zdrowia) oraz ozonu długoterminowego (dla ochrony zdrowia i roślin).

Głównymi źródłami emisji hałasu w Węgrowie jest droga krajowa nr 62 oraz drogi wojewódzkie nr 696 i 637. Hałas z zakładu przemysłowego Hochland Polska Sp. z o.o funkcjonującego na terenie miasta dla którego prowadzone były pomiary hałasu nie stanowi większego zagrożenia w tym zakresie.

Prowadzone przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska badania hałasu komunikacyjnego i przemysłowego w ostatnich latach na terenie miasta wskazują na brak przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu w każdym badanym punkcie pomiarowym.

W latach 2022 na terenie Węgrowa pomiary pól elektromagnetycznych (PEM) w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska wykonano w jednym punkcie pomiarowym. W wyniku przeprowadzonych pomiarów nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnego poziomu PEM.

Miasto Węgrów z perspektywy hydrograficznej jest częścią regionu wodnego dorzecza rzeki Liwca. Rzeka ta pełni kluczową rolę w układzie hydrologicznym miasta, przepływając przez jego zachodnią część i stanowiąc lewobrzeżny dopływ do rzeki Bug. Poza rzekami ważnym akwenem jest Zalew nad Liwcem oraz Starorzecze. Zalew oprócz swej funkcji rekreacyjnej pełni również funkcję hodowlaną i przeciwpożarową.

Badane jednolite części wód na terenie miasta w ostatnich latach wskazują na ich ogólny zły stan. Z kolei kompleksowa ocena stanu (chemicznego i ilościowego) jednolitej części wód podziemnych znajdujących się na terenie Węgrowa, badanej w ramach monitoringu diagnostycznego w roku 2019, wykonana przez PIG-PIB wykazała stan ogólny dobry.

Na terenie tym występuje zagrożenia powodziowa. Obszarami szczególnego zagrożenia na terenie miasta są obszary i tereny zalewowe wzdłuż rzeki Liwiec.

W granicach administracyjnych miasta Węgrowa znajduje się również nieudokumentowany Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 215 - Subniecka warszawska.

Tworami przypowierzchniowymi, które występują na obszarze Węgrowa są:

- piaski, żwiry i mułki rzeczne,
- piaski, żwiry, mady rzeczne oraz torfy i namuły,

- piaski i żwiry sandrowe,
- gliny zwałowe, ich zwierzelina oraz piaski i żwiry lodowcowe.

Na obszarze Węgrowa nie zostały wytyczone obszary górnicze. Istniało jednak jedno złożo – Grudzie II, które zostało skreślone z bilansu zasobów.

Na terenie miasta występują gleby bielnicowe, pyłowe i brunatne. Miejscami, zwłaszcza na obszarach piasków gliniastych i lekkich glin, występują także gleby płowe oraz gleby brunatne, które powstały w wyniku procesów wymywania substancji organicznych. Wzdłuż koryt rzek można zaobserwować występowanie mad.

Na terenie Węgrowa znajduje się jeden punkt, których określony został historycznym zanieczyszczeniem gleby. Aktualnie zakończono działania zapobiegawcze lub naprawcze.

Systemem zagospodarowania odpadów na terenie miasta Węgrów w 2022 r. objętych było 10 684 osób. Ilość odebranych odpadów w latach 2021-2022 zmniejszyła się o 285,831 Mg. Zmniejszeniu uległa także ilość odebranych odpadów oraz ilość odpadów na 1 mieszkańca.

Na terenie miasta funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, przy ul. Prostej, gdzie mieszkańcy nieodpłatnie mogą oddać posegregowane odpady komunalne.

Formami przyrody, występującymi na terenie Węgrowa są:

- Siedlecko-Węgrowski obszar chronionego krajobrazu,
- Obszar NATURA 2000: Ostoja Nadliwiecka (PLH140032),
- Obszar NATURA 2000: Dolina Liwca (PLB140002),
- pomnik przyrody.

W Węgrowie nie funkcjonują zakłady które określone zostały jako stanowiące duże lub zwiększone zagrożenie dla wystąpienia awarii przemysłowej.

W Programie przeanalizowano 10 obszarów interwencji, do których należą: ochrona klimatu i jakości powietrza, zagrożenia hałasem, pola elektromagnetyczne, gospodarowanie wodami, gospodarka wodno-ściekowa, zasoby geologiczne, gleby, gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, zasoby przyrodnicze oraz zagrożenia poważanymi awariami.

Następnie w ramach poszczególnych obszarów interwencji wyznaczono cele, kierunki interwencji i zadania, które zostały zaprezentowane w formie tabeli.

Wdrażanie programu będzie się odbywać przez stałe monitorowanie uzyskiwanych efektów. Organ wykonawczy Miasta Węgrowa odpowiedzialny będzie za sporządzanie i przedstawianie Radzie Miejskiej w Węgrowie raportu z wykonania Programu co 2 lata. Monitoring będzie

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Węgrów na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

obejmował także bieżące kontrolowanie postępu działań zdefiniowanych i zaleconych w Programie.

Spis tabel, rysunków

Tabela 1. Położenie Miasta Węgrów wg regionalizacji fizycznogeograficznej Polski	10
Tabela 2. Energia elektryczna w gospodarstwach domowych w mieście Węgrów	13
Tabela 3. Charakterystyka sieci gazowej na terenie miasta Węgrów	13
Tabela 4. Wynikowe klasy strefy mazowieckiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za rok 2022 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi	19
Tabela 5. Wynikowe klasy strefy mazowieckiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za rok 2022 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin	19
Tabela 6. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza	28
Tabela 7. Hałas przemysłowy w Węgrowie	30
Tabela 8. Hałas drogowy w Węgrowie	30
Tabela 9. Średni Dobowy Ruch Roczny (SDRR) w punktach pomiarowych w GPR 2020/2021 na DK 62 przebiegające przez teren miasta Węgrów	32
Tabela 10. Średni Dobowy Ruch Roczny (SDRR) w punktach pomiarowych w GPR 2020/2021 na DW 696, DW637 przebiegające przez teren miasta Węgrów	33
Tabela 11. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zagrożenia hałasem	33
Tabela 12. Wyniki pomiaru PEM wykonane na terenie Węgrowa w roku 2022	34
Tabela 13. Mapa pomiarów pola elektromagnetycznego na terenie Węgrowa	35
Tabela 14. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Pola elektromagnetyczne	36
Tabela 15. Jednolite części wód powierzchniowych w granicach administracyjnych Węgrowa	37
Tabela 16. JCWP na terenie Węgrowa których przeprowadzone zostały badania w latach 2016-2021	38
Tabela 17. Wyniki oceny badanych w latach 2017-2021 jednolitych części wód powierzchniowych, których zlewnie są w granicach administracyjnych Węgrowa	39
Tabela 18. Ocena stanu JCWP na terenie miasta Węgrów według podziału na lata 2016-2021	40
Tabela 19. Ocena stanu JCWP na terenie miasta Węgrów według podziału po 2022	41
Tabela 20. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarowanie wodami	47
Tabela 21. Sieć wodociągowa na terenie Węgrowa w latach 2018-2022	48
Tabela 22. Infrastruktura kanalizacyjna na terenie Węgrowa	49
Tabela 23. Przepustowość oczyszczalni ścieków w Węgrowie w m ³ /d	50
Tabela 24. Liczba zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie miasta Węgrów (stan na 31.12)	51
Tabela 25. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa	51
Tabela 26. Charakterystyka złoża kopalin położonego na terenie Węgrowa	54
Tabela 27. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zasoby geologiczne	54
Tabela 28. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Gleby	56
Tabela 29. Gospodarka odpadami komunalnymi na terenie miasta Węgrów	57
Tabela 30. Struktura własności wyrobów azbestowych na terenie Węgrowa	58
Tabela 31. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	59
Tabela 32. Lasy i grunty leśne na terenie miasta Węgrów	59
Tabela 33. Pomnik przyrody na terenie Węgrowa	65
Tabela 34. Korytarze ekologiczne 2012 na terenie Węgrowa	66
Tabela 35. Korytarze ekologiczne 2005 na terenie Węgrowa	67
Tabela 36. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Zasoby przyrodnicze	67
Tabela 37. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami	69
Tabela 38. Cele i kierunki interwencji oraz zadania Programu Ochrony Środowiska dla Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Węgrów na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031	75
Tabela 39. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem	78
Tabela 40. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem	81
Tabela 41. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi	85
Rysunek 1. Położenie miasta Węgrów na tle powiatu węgrowskiego i województwa mazowieckiego	10
Rysunek 2. Układ komunikacyjny na terenie miasta Węgrów	12
Rysunek 3. Średnia temperatura w Polsce w latach 1991-2020	15
Rysunek 4. Roczna suma opadów w Polsce w latach 1991-2020	16
Rysunek 5. Dzielnice rolniczo-klimatyczne Polski według W. Okołowicza i D. Martyn	17

Rysunek 6. Zasięg obszaru przekroczenia poziomu docelowego stężenia benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10, określonego ze względu na ochronę zdrowia, na terenie miasta Węgrów w 2022 roku.....	22
Rysunek 7. Położenie Węgrowa na mapie energii wiatru w kWh/m2/rok na wysokości 30 m nad poziomem gruntu.....	24
Rysunek 8. Położenie Węgrowa na mapie usłonecznienia na terenie Polski.....	25
Rysunek 9. Położenie Węgrowa na tle okręgów geotermalnych Polski	26
Rysunek 10. Położenie Węgrowa na mapie temperatury na głębokości 2000 m p.p.t.	27
Rysunek 11. JCWPd na obszarze Węgrowa	43
Rysunek 12. Klasy zagrożenia suszą rolniczą na terenach rolnych i leśnych w latach 1997-2018.....	45
Rysunek 13. Klasy zagrożenia suszą hydrologiczną w latach 1987-2017	46
Rysunek 14. Klasy zagrożenia suszą hydrogeologiczną w JCWPd w latach 1987-2018.....	47
Rysunek 15. Mapa tworów przypowierzchniowych na obszarze Węgrowa	53
Rysunek 16. Historyczne obszary zanieczyszczenia ziemi na terenie Węgrowa	56
Rysunek 17. Lokalizacja wyrobów azbestowych na terenie miasta Węgrów wraz z pilnością ich usunięcia.....	58
Rysunek 18. Obszary leśne na terenie Węgrowa	61
Rysunek 19. Obszary chronionego krajobrazu na terenie Węgrowa	62
Rysunek 20. Obszary NATURA 2000 na terenie Węgrowa.....	64